

Allvarliga arbetsskador
och långvarig sjukfrånvaro

2026

afa
FÖRSÄKRING

Vi arbetar förebyggande

Afa Försäkring ger trygghet och ekonomiskt stöd under arbetslivet vid sjukdom, arbetsskada, arbetsbrist, dödsfall och föräldraledighet. Våra försäkringar ingår i kollektivavtalen och 9 av 10 anställda är försäkrade hos oss genom jobbet. Det gör vardagen tryggare för både anställda och arbetsgivare och bidrar samtidigt till social och ekonomisk hållbarhet i samhället.

Afa Försäkring drivs utan vinstutdelning och vi försäkrar utan krav på hälsoprövning. Vår målsättning är att ingen ska gå miste om den ersättning som han eller hon har rätt till. I vårt uppdrag ingår att förvalta kunskaper för att bidra till bättre arbetsmiljö och hälsa. Sedan 1963 har vi hanterat 17 miljoner försäkringsärenden. Information om skade- och sjukdomsärenden finns lagrade i vår skadedatabas och sträcker sig ända tillbaka till 1974. Eftersom en stor del av den sysselsatta arbetskraften är försäkrad hos Afa Försäkring har vi god kunskap om olika typer av skadehändelser och sjukdomar som drabbar människor i arbetslivet.

Skadedatabasen utgör grunden för vår finansiering av forskning och utveckling som förebygger arbetsskador och sjukfrånvaro. Vi är en av Sveriges största finansiärer av forskning om arbetsmiljö. År 2025 satsade vi drygt 330 miljoner kronor på förebyggande insatser, varav cirka 160 miljoner på forskning och utveckling inom arbetsmiljö och hälsa.

Afa Försäkring ägs av Svenskt Näringsliv, LO och PTK.

Vår vision är att alla ska ha en trygg vardag.

Läs mer på afaforsakring.se

Innehåll

VD har ordet	5	Långvarig sjukfrånvaro	52
Om rapporten	6	Nya sjukfall 2014–2024	55
Sammanfattning och slutsatser	8	Nya sjukfall – ålder, kön och sysselsättning	56
Arbets-skador	14	Yrke och kön – Kommuner och regioner	58
Godkända arbets-skador 2014–2024 – samtliga avtalsområden	16	Yrke och kön – arbetare i privat sektor	72
Arbetsolyckornas fördelning efter allvarlighet	17	Långvariga sjukfall 2007–2024 efter avtalsområde, ålder och kön	84
Allvarliga arbetsolycksfall – avtalsområde	18	Psykiska och muskuloskeletala diagnoser över tid	86
Allvarliga arbetsolycksfall – ålder, kön och sysselsättning	20	De långa sjukfallens fördelning efter avtalsområde, ålder, kön och diagnos	89
Allvarliga arbetsolycksfall efter yrkesgrupp	21	Sjukfall med samsjuklighet	92
Allvarliga arbetsolycksfall som medfört medicinsk invaliditet	28	Sjukfall som medfört månadsersättning efter kön och avtalsområde 2018–2023	95
Vanliga orsaker till allvarliga arbetsolycksfall	30	Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta efter län och kön	96
Exempel på händelseförlopp	32	Bilagor	98
Åldersberoende risk, efter händelsetyp och kön	40	Yrkesgrupper	106
Var på kroppen sker skadorna?	42	Begrepp	108
Antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta efter län och kön	44	Referenser	109
Vanliga orsaker till färdolycksfall	47	Uppgifter i vårt skaderegister – metod och urval	110
Godkända arbetssjukdomar	48		

Ett arbetsliv där färre skadar sig eller blir sjuka

Afa Försäkring har administrerat kollektivavtalade försäkringar på uppdrag av arbetsmarknadens parter i mer än 60 år. Idag försäkrar vi 9 av 10 anställda i Sverige och är därmed störst när det gäller försäkringsskydd i arbetslivet. Våra försäkringar är en del av den svenska modellen och ger ersättning vid sjukdom, arbetsskada, arbetsbrist, dödsfall och föräldraledighet.

Arbetsskador och sjukdomar i olika yrken

I vår skadedatabas finns information om 17 miljoner försäkringsärenden som ger oss värdefull kunskap om skador och sjukdomar i olika yrkesgrupper i både privat och offentlig sektor. Statistiken från databasen utgör en väsentlig del av beslutsunderlaget för vår finansiering av forskning och utveckling inom arbetsmiljö och hälsa.

Vi vill att så många som möjligt ska kunna ta del av vår statistik. Därför presenterar vi varje år denna rapport som visar utvecklingen för allvarliga arbetsskador och långvarig sjukfrånvaro. Statistiken förändras från år till år och vi vill betona att skadefrekvensen på den svenska arbetsmarknaden är låg internationellt sett.

Risken för en allvarlig arbetsolycka oförändrad

Under början av 2010-talet ökade antalet allvarliga arbetsolyckor per 1 000 sysselsatta, för att sedan vara oförändrat under flera år. Sedan slutet av decenniet har risken varierat. Nu visar 2024 års siffror att risken för en allvarlig arbetsolycka är densamma som 2023, 2,7 olyckor per 1 000 sysselsatta.

När det gäller den långvariga sjukfrånvaron ser vi en viss ökning av antalet sjukfall inom såväl kommuner och regioner som i den privata sektorn.

En tryggare vardag för ett hållbart arbetsliv

Vår vision är att alla ska ha en trygg vardag. Vi vill helst förebygga att man skadar sig eller blir sjuk på jobbet istället för att det ska bli ett försäkringsärende. På så vis bidrar vi till att minska antalet arbetsskador och sjukskrivningar och till ett hållbart arbetsliv där fler kan och vill jobba längre.

Mathias Collén
Verkställande direktör,
Afa Försäkring

Om rapporten

Detta är vår årliga statistikrapport och den sammanfattar utvecklingen av arbets- skador och sjukfrånvaro fram till och med skade-/visande-/insjuknandeåret 2024. Statistiken är, om inte annat anges, avläst den 31 december 2025.

Statistiken kommer från Afa Försäkrings skadedatabas som är ett register över de försäkringsärenden som Afa Försäkring hanterar. Arbetsskade- och sjukförsäkringsärenden utgör majoriteten av våra försäkringsärenden.

Grunden för statistiken om allvarliga arbetsskador är arbets- skador som Afa Försäkring har godkänt enligt villkoren för arbetsskadeförsäkringen (TFA, TFA-KL) samt det statliga personsskadeavtalet (PSA).

Grunden för statistiken om långa sjukfall är sjukfall som har gett ersättning i Afa Försäkrings sjukförsäkring avtalsgruppsjukförsäkring (AGS, AGS-KL).

Arbetsskade- försäkringen

TFA omfattar samtliga anställda, det vill säga såväl arbetare som tjänstemän inom avtalsområdena Svenskt Näringsliv/LO/PTK och Fremia¹/LO/PTK.

TFA-KL omfattar samtliga anställda i kommuner och regioner, Svenska kyrkan och Sobonaföretag.²

Afa Försäkring har också uppdraget att administrera och reglera arbets- skador i enlighet med det statliga personsskadeavtalet (**PSA**).

Sjuk- försäkringen

Sjukförsäkringen ger ett komplement till sjuk- penning eller sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan och sjukfrånvaron behöver inte vara arbetsrelaterad.

AGS omfattar arbetare inom avtalsområdet Svenskt Näringsliv/LO och Fremia/ LO.

AGS-KL omfattar anställda i kommuner, regioner, Svenska kyrkan och Sobonaföretag.

Sjukförsäkringen omfattar inte statligt anställda eller tjänstemän inom det privata avtalsområdet.

¹ Fremia är en arbetsgivarorganisation för kooperativa och idéburna företag.

² Sobona är en arbetsgivarorganisation för företag som är verksamma inom kommun- och regionnära verksamheter.

Yrkesklassificering

Afa Försäkring använder sig sedan 2015 av Statistiska centralbyråns standard för yrkesklassificering SSSYK 2012 (Statistiska centralbyrån, 2012). Under 2018 gjordes uppdateringar som ledde till förändringar för vissa SSSYK-grupper för kommuner och regioner. Från 2019 använder SCB en ny datakälla och metod för att klassificera förvärvsarbetare, och från referensår 2022 bygger yrkesregistret på en ny datakälla (BAS). Dessa förändringar innebär tidsseriebrott mellan åren 2017 och 2018, 2018 och 2019 samt mellan 2021 och 2022.

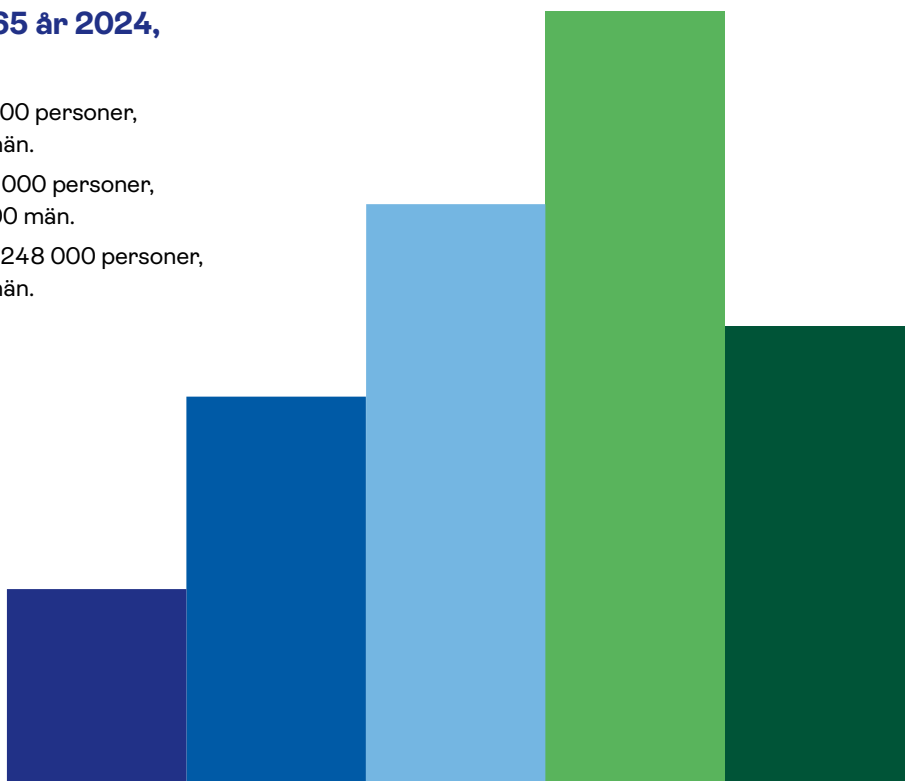
Sedan 2025 års rapport redovisar vi yrkesgrupper på en finare nivå än i föregående årsrapporter, vilket gör att tabeller som redovisar statistik nedbrutet på yrkesgrupper inte är helt jämförbara med motsvarande tabeller i tidigare årsrapporter. För en förteckning av vilka yrken som ingår i varje yrkesgrupp, se bilaga på sidan 106.

65-åringar ingår i statistiken från och med 2023

Idag jobbar fler äldre längre och genomsnittsåldern för när man tar ut sin allmänna pension har ökat från 65 år till 66 år. År 2023 höjdes den lägsta åldern för rätt till grundskydd inom det allmänna pensionssystemet, såsom garantipension och bostadstillägg, från 65 till 66 år. I samband med detta kom arbetsmarknadens parter överens om att göra motsvarande höjning i flera av de kollektivavtalade försäkringarna som administreras av Afa Försäkring. Det ledde bland annat till att åldersgränsen för när AGS och AGS-KL kan betalas ut höjdes från 65 år till 66 år, 1 januari 2023. Det medför att vi redovisar statistik för personer i åldern 16–64 år för åren fram till och med 2022 och i åldern 16–65 år för 2023–2024.

Antal sysselsatta i åldern 16–65 år 2024, enligt SCB:s yrkesregister:

- ▶ Den statliga sektorn sysselsatte 283 000 personer, varav 152 000 kvinnor och 131 000 män.
- ▶ Den privata sektorn sysselsatte 3 156 000 personer, varav 1 225 000 kvinnor och 1 931 000 män.
- ▶ Kommuner och regioner sysselsatte 1 248 000 personer, varav 929 000 kvinnor och 319 000 män.

Sammanfattning och slutsatser

Arbets-skador

(TFA, TFA-KL och PSA)

1 Totalt godkändes 52 037 arbets-skador med skadeår 2024

(Arbetsolycksfall, färdolycksfall och arbetssjukdomar)

Av dessa arbets-skador var

- ▶ **43 108 arbetsolycksfall**
- ▶ **8 518 färdolycksfall**
- ▶ **411 arbetssjukdomar**

2 12 652 allvarliga arbetsolycksfall

Av de 43 108 arbetsolycksfallen var 12 652 allvarliga arbetsolycksfall. Med allvarligt arbetsolycksfall menas olyckor som lett till mer än 30 dagars sjukskrivning eller motsvarande läkningstid, medicinsk invaliditet eller dödsfall.

3 Allvarliga arbetsolyckor i samma nivå som föregående år

Antalet allvarliga arbetsolyckor låg 2024 på samma nivå som 2023. Risken uppgick till 2,7 allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta 2024, oförändrad jämfört med föregående år. Inom statlig sektor ser vi en fortsatt ökande trend av allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta, medan det i privat sektor och inom kommun- och regionsektorn är i det närmaste oförändrat från 2023.

4 Yrke och kön

Skadepanoramat ser i stora drag ut som tidigare. Risken för arbetsolycksfall är högst för mansdominerade yrkesgrupper inom bygg och industri. 2024 var risken för män 3,3 allvarliga olyckor per 1 000 sysselsatta, vilket är i linje med föregående år. Högst risk för män återfinns i yrkesgrupperna *byggnadsträarbetare* och *livsmedelsarbete*. För kvinnor var risken 2,1 allvarliga olyckor per 1 000 sysselsatta 2024, samma som tidigare år. För kvinnor är risken högst för *byggnadsträarbetare*, *träindustriarbetare* och *yrkesförare*.

5

Fallolyckor

Den vanligaste orsaken till ett allvarligt olycksfall är en fallolycka. De utgör ungefär en tredjedel av alla allvarliga arbetsolyckor. Bland kvinnor är fallolyckor vanliga inom vård- och omsorgsyрken och då särskilt *fall i samma nivå*. För män är *fallolyckor från höjd* vanligare, till exempel från stegar och byggnadsställningar. För män sker de flesta fallolyckor inom yrkesgrupperna *metall- och övrigt industriellt arbete, yrkesförare och murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.*

6

Lastningsolyckor

Näst efter fallolyckor är den vanligaste olyckstypen *lasta, lossa, bära eller flytta*. Denna typ av olycka drabbar främst yrkesgrupperna *yrkesförare* och *metall- och övrigt industriellt arbete* och leder ofta till skador på händer och fingrar.

7

Arbetsolycksfall fördelat efter Sveriges län

Risken för ett allvarligt arbetsolycksfall var högst i Örebro län med 3,5 olycksfall per 1 000 sysselsatta, följt av Kronobergs och Jönköpings län med 3,3 olycksfall per 1 000 sysselsatta. Lägst var risken i Stockholms län, med 1,8. Skillnaden mellan länen kan till viss del förklaras av skillnader i näringslivsstrukturen.

8

Färdolycksfall

Antalet olycksfall under färd till och från arbetet var oförändrat under 2024. Färdolyckor är vanligare bland kvinnor än bland män. 66 procent av dessa olyckor drabbade kvinnor. De vanligaste orsakerna är att *ramla ute* och olyckor med cykel, vilka utgör drygt tre av fyra färdolycksfall.

9

Godkända arbetssjukdomar

Arbetssjukdomar är vanligare bland män än bland kvinnor. De vanligaste diagnoserna för män är *effekter av vibration* och *karpaltunnelsyndrom*. För kvinnor är det vanligast att arbetssjukdomen är orsakad av *covid-19*. Näst vanligast är att den är orsakad av *karpaltunnelsyndrom*.

Sjukfrånvaro

(AGS-KL)

Kommuner och regioner

1 Totalt ersattes 30 045 nya långa sjukfall med insjuknandeår 2024

Med långa sjukfall menas sjukfall som har lett till mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning. För de som omfattas av AGS-KL betalar Afa Försäkring ut dagsersättning till personer med beviljad sjukpenning och månadsersättning till personer med beviljad sjuk- och aktivitetsersättning.

2 Ökad risk i Kommuner och regioner

Risken för långvarig sjukfrånvaro ökade mellan 2023 och 2024, från 23,0 till 24,1 långa sjukfall per 1 000 sysselsatta.

3 Alder och kön

För kvinnor ökade risken för långvarig sjukfrånvaro för samtliga åldersgrupper under 2024. För män ökade risken något på totalnivå, men utvecklingen skilde sig åt mellan olika åldersgrupper. Störst var ökningen för den äldsta gruppen 56–65 år.

4 Yrke och kön

Kvinnor hade 2024 mer än dubbelt så många långa sjukfall per 1 000 sysselsatta som män. Risken för långvarig sjukfrånvaro var 28,3 för kvinnor och 11,7 för män. Den kvinnodominerade yrkesgruppen *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.* stod för flest långa sjukfall inom Kommuner och regioner. För både män och kvinnor är risken för långa sjukfall störst bland yrkesgrupperna *yrkesförare* och *väktare, ordningsvakter*.

5

Månadsersättning

I genomsnitt ledde 0,35 sjukfall per 1 000 sysselsatta till månadsersättning inom Kommuner och regioner 2023.

6

Vanliga diagnoser

De två största diagnoserna inom Kommuner och regioner är *psykiska* och *muskuloskeletal* som tillsammans står för ungefär två tredjedelar av de långa sjukfallen. För båda könen är en *psykisk diagnos* vanligast. Kvinnor inom yrkesgrupperna *yrkesförare* och *socialt arbete* hade 2024 den högsta risken för ett långvarigt sjukfall med en *psykisk diagnos*. Sjukfall med *psykiska diagnoser* blir oftare långa jämfört med sjukfall med andra diagnoser.

7

Sjukfallens längd

Medianlängden för långa sjukfall inom Kommuner och regioner har ökat från 214 dagar 2020 till 250 dagar 2024. En förklaring till ökningen är en regelförändring som inneburit att Försäkringskassan avslutar färre sjukfall vid dag 180 efter 2020. Både 2023 och 2024 minskade medianlängden men ligger fortfarande högre än åren innan regelförändringen.

8

Samsjuklighet

För sjukfall med mer än en diagnos är en kombination av flera *psykiska diagnoser* vanligast.

Sjukfrånvaro

(AGS)

Privatanställda arbetare

1 Totalt ersattes 58 033 nya sjukfall med insjuknandeår 2024

Av dessa 58 033 sjukfall var

- ▶ 26 899 nya långa sjukfall
- ▶ 31 134 nya korta sjukfall

Med långa sjukfall menas sjukfall som har lett till mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning. Med korta sjukfall menas sjukfall som har lett till sjukfrånvaro mellan 15 och 90 dagar. För de som omfattas av AGS betalar Afa Försäkring ut dagsersättning till personer med beviljad sjukpenning och månadsersättning till personer med beviljad sjuk- och aktivitetsersättning.

2 Ökad risk i privat sektor

Risken för långvarig sjukfrånvaro ökade mellan 2023 och 2024, från 17,9 till 18,6 långa sjukfall per 1 000 sysselsatta. Risken för kortvarig sjukfrånvaro ökade mellan 2023 och 2024, från 21,1 till 21,5 korta sjukfall per 1 000 sysselsatta.

3 Ålder och kön

För kvinnor ökade risken för långvarig sjukfrånvaro för samtliga åldersgrupper utom för den yngsta. För män ökade risken på totalnivå, men utvecklingen skilde sig åt mellan olika åldersgrupper.

4 Yrke och kön

Risken för långvarig sjukfrånvaro var 23,6 för kvinnor och 16,0 för män per 1 000 sysselsatta. För kvinnor hade yrkesgrupperna *takmontörer och glastekniker* och *byggnadsträarbetare* högst risk, och för män hade *städare och fönsterputsare* det.

5 Månadsersättning

I genomsnitt ledde 0,41 sjukfall per 1 000 sysselsatta till månadsersättning för privatanställda arbetare 2023.

6

Vanliga diagnoser

De två största diagnoserna för privatanställda arbetare är *muskuloskeletal* och *psykiska*, som tillsammans står för över sex av tio långa sjukfall. För kvinnor är *psykiska diagnoser* den vanligaste orsaken till långvarig sjukfrånvaro. För män är *muskuloskeletal diagnoser* vanligast. *Muskuloskeletal diagnoser* är den vanligaste diagnosen för avtalsområdet i sin helhet.

7

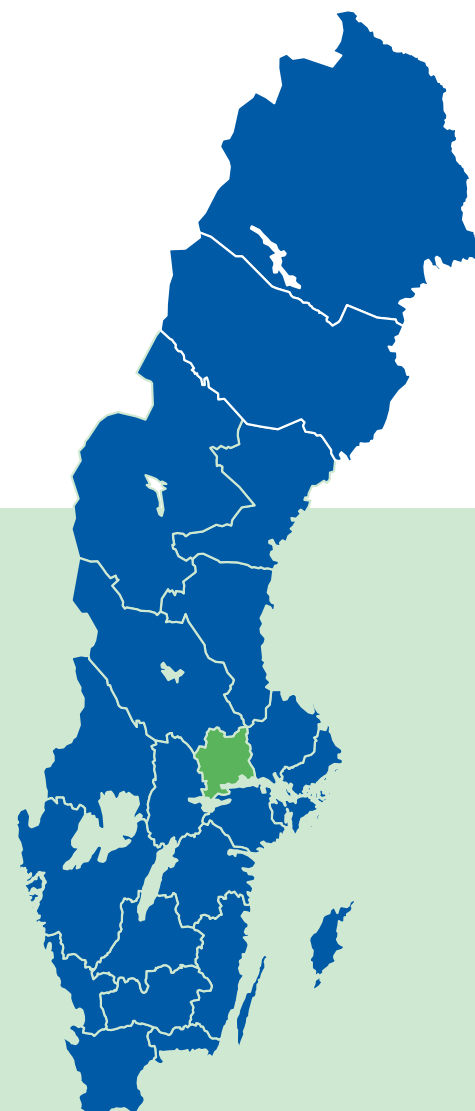
Sjukfallens längd

Medianlängden för långa sjukfall för privatanställda arbetare har ökat från 180 dagar 2020 till 196 dagar 2024. En förklaring till ökningen är en regelförändring som inneburit att Försäkringskassan avslutar färre sjukfall vid dag 180 efter 2020. Efter en topp 2022 har medianlängden minskat något de senaste åren.

8

Samsjuklighet

För sjukfall med mer än en diagnos är en kombination av flera *psykiska diagnoser* vanligast för kvinnor. För män är det vanligast med en kombination av flera *muskuloskeletal diagnoser*.

Båda avtalsområden

Långa sjukfall i båda avtalsområdena fördelat efter län

Risken för långvarig sjukfrånvaro var högst i Västmanland län, 25,7 långa sjukfall per 1 000 sysselsatta. Lägst risk för långvarig sjukfrånvaro hade Gotlands län, med 14,4 sjukfall per 1 000 sysselsatta.

Arbets- skador

Arbetssskador – innehåll

Godkända arbetssskador 2014–2024 – samtliga avtalsområden

I det första avsnittet redovisar vi antalet godkända arbetssskador i Afa Försäkrings skaderegister 2014–2024, fördelade efter:

- ▶ det år skadan inträffade
- ▶ typ av arbetssskada
- ▶ kön

Arbetsolycksfallens fördelning efter allvarlighet

I avsnitt två redovisar vi antalet godkända arbetsolycksfall fördelade efter:

- ▶ det år olycksfallet inträffade
- ▶ olycksfallets allvarlighet
- ▶ kön

Allvarliga arbetsolycksfall – avtalsområde

Antal allvarliga olycksfall per 1 000 redovisas och delas upp efter:

- ▶ avtalsområde
- ▶ kön

Allvarliga arbetsolycksfall – ålder, kön och sysselsättning

De allvarliga olycksfallen och sysselsättningen redovisas efter:

- ▶ kön
- ▶ ålder

Allvarliga arbetsolycksfall efter yrkesgrupp

De allvarliga arbetsolycksfallen redovisas per yrkesgrupp och delas upp efter:

- ▶ det år olycksfallet inträffade
- ▶ antal olycksfall per 1 000 sysselsatta
- ▶ kön

Allvarliga arbetsolycksfall som medfört medicinsk invaliditet

De allvarliga arbetsolycksfallen som medfört medicinsk invaliditet redovisas per yrkesgrupp och delas upp efter:

- ▶ det år olycksfallet inträffade
- ▶ antal olycksfall per 1 000 sysselsatta

Vanliga orsaker till allvarliga arbetsolycksfall

De allvarliga arbetsolycksfallen redovisas per händelsetyp och delas upp efter:

- ▶ kön

Åldersberoende risk, efter händelsetyp och kön

I detta avsnitt beskriver vi den åldersberoende risken för arbetsolycksfall efter:

- ▶ händelsetyp
- ▶ kön
- ▶ ålder

Var på kroppen sker skadorna?

Allvarliga olycksfall redovisas här efter var på kroppen skadan uppstått och delas upp efter:

- ▶ kön

Antal allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta efter län och kön

I avsnittet redovisar vi risken för allvarliga arbetsolycksfall efter:

- ▶ Sveriges län
- ▶ kön

Vanliga orsaker till färdolycksfall

Färdolycksfallen redovisas per händelsetyp och delas upp efter:

- ▶ kön

Godkända arbetssjukdomar

Här redovisar vi godkända arbetssjukdomar med visandeår 2020–2024. De delas upp efter:

- ▶ kön
- ▶ diagnos
- ▶ yrkesgrupp

Godkända arbetssskador 2014–2024 – samtliga avtalsområden

En arbetssskada kan vara ett arbetsolycksfall (olycksfall som inträffar under arbetstid), ett färdolycksfall (olycksfall som inträffar under färd till eller från arbetet) eller en arbetssjukdom (sjukdom som kan uppkomma eller försämrats till följd av arbetet eller arbetsförhållandena). Skador som inträffar i samband med framförande av ett trafikförsäkrat fordon ersätts i första hand av trafikskadeförsäkringen och inkluderas därför inte i vår statistik över arbetssskador.

Tabell 1 visar antal godkända arbetsolycksfall, färdolycksfall och arbetssjukdomar under perioden 2014–2024 för kvinnor respektive män. Statistiken för senare år är ofullständig, bland annat på grund av att skador kan anmälas i efterhand. Det tar i regel några år innan vi fått in alla anmälningar av skador för ett skadeår.

Efter att ha ökat under flera år minskade det totala antalet godkända arbetsolyckor kraftigt under 2020 i samband med covid-19-pandemins början. Under 2021 ökade antalet olyckor igen. Minskningen från 2022 beror på en administrativ förändring som innebär att hanteringen av olyckor utan ersättningsanspråk har förändrats.

Färdolycksfallen minskade också under 2020 som följd av covid-19. Under 2021 ökade de till en nivå lik den innan pandemin och 2022 ökade de ytterligare något.

Den administrativa förändringen av hanteringen av olyckor utan ersättningsanspråk påverkade även antalet godkända färdolyckor, som minskade något under 2023. Antalet färdolycksfall 2024 var ungefär lika många som året innan.

Arbetssjukdomarna ökade totalt sett under 2020 och 2021 på grund av arbetssjukdomar orsakade av covid-19 smitta. Sedan 2022 är arbetssjukdomarna tillbaka på samma nivåer som innan pandemin. Antalet godkända arbetssjukdomar är underskattat då en arbetssjukdom kan visa sig flera år efter att en person har exponerats för skadlig inverkan i arbetet. En relativt stor andel anmälningar kommer in flera år efter att skadan visat sig. Det gör statistiken svårtolkad.

I rapporten redovisas godkända arbetssskador efter det år som olyckan inträffade eller arbetssjukdomen visade sig. Med en godkänd arbetssskada menas en arbetssskada som skadereglerats och godkänts enligt försäkringsvillkoren för TFA, TFA-KL och PSA. För information om försäkringsvillkoren se afaforsakring.se. I andra sammanhang, till exempel i Arbetsmiljöverkets statistik, redovisas anmälda arbetssskador utan information om huruvida skadan har godkänts som arbetssskada eller ej.

Tabell 1

Antal godkända arbetssskador 2014–2024, efter typ av arbetssskada.

Typ av arbetssskada	Kön	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Arbetsolyckor	Kvinnor	20 850	21 360	22 394	22 553	21 988	24 202	22 172	23 187	22 699	19 122	18 895
	Män	29 401	30 525	32 613	33 336	32 928	34 157	31 693	32 863	31 264	26 307	24 213
	Total	50 251	51 885	55 007	55 889	54 916	58 359	53 865	56 050	53 963	45 429	43 108
Färdolycksfall	Kvinnor	4 264	5 078	5 284	5 748	5 616	6 216	4 572	6 115	6 699	6 030	5 575
	Män	1 945	2 184	2 335	2 647	2 641	2 972	2 350	2 874	3 269	2 985	2 943
	Total	6 209	7 262	7 619	8 395	8 257	9 188	6 922	8 989	9 968	9 015	8 518
Arbetssjukdomar	Kvinnor	217	177	188	143	166	111	529	230	138	80	65
	Män	721	677	621	614	630	559	571	547	458	509	346
	Total	938	854	809	757	796	670	1 100	777	596	589	411
Total		57 398	60 001	63 435	65 041	63 969	68 217	61 887	65 816	64 527	55 033	52 037

Arbetsolyckornas fördelning efter allvarlighet

I detta avsnitt delar vi in arbetsolyckorna efter antal dagar med sjukfrånvaro och/eller om skadan har lett till medicinsk invaliditet. I samband med att ett ärende registreras hos Afa Försäkring gör skaderegleraren en preliminär bedömning av hur allvarlig skadan är.

Tabell 2 visar arbetsolycksfallens fördelning efter kön, det år olycksfallet inträffade och graden av allvarlighet. Hur allvarlig en skada är bedöms utifrån hur lång tid sjukfallet varat och om den har lett till permanent funktionsnedsättning i form av medicinsk invaliditet eller till dödsfall. Medicinsk invaliditet graderas i procent av funktionsnedsättningen.

Tabell 2 visar att de godkända arbetsolycksfallen med färre än 31 sjukskrivningsdagar låg på en lägre nivå 2023 och 2024 jämfört med tidigare år. Denna minskning beror främst på en administrativ förändring av hanteringen av olycksfall som saknar ersättningsanspråk.

Statistiken för senare år är ofullständig, dels eftersom skador kan anmälas i efterhand och dels på grund av att allvarlighetsgraden kan komma att ändras. En del av arbetsolycksfallen med kortare sjukskrivning kan då övergå till att bli arbetsolycksfall med längre sjukskrivning. Det faktiska antalet arbetsolycksfall som leder till medicinsk invaliditet kan också bli högre än vad som framgår av **tabell 2**, särskilt för senare skadeår. Det beror bland annat på att skadans allvarlighet kan justeras i efterhand.

Allvarliga arbetsolyckor

Med en allvarlig arbetsolycka menar vi att olyckan har lett till mer än 30 dagars sjukskrivning eller motsvarande läkningstid, medicinsk invaliditet eller dödsfall.

Tabell 2

Antal godkända arbetsolycksfall 2014–2024, efter allvarlighetsgrad.

Arbetsolycksfallets allvarlighet	Kön	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sjukskriven i mindre än 31 dagar	Kvinnor	16 755	16 987	17 921	17 924	17 298	19 515	17 915	18 664	17 927	14 092	14 064
	Män	22 164	22 793	24 623	24 836	24 190	25 703	23 963	24 457	22 916	17 924	16 392
	Total	38 919	39 780	42 544	42 760	41 488	45 218	41 878	43 121	40 843	32 016	30 456
Sjukskriven i mer än 30 dagar	Kvinnor	2 208	2 409	2 487	2 452	2 401	2 354	2 246	2 393	2 511	2 670	2 568
	Män	2 815	3 158	3 403	3 306	3 375	3 294	3 042	3 383	3 422	3 554	3 351
	Total	5 023	5 567	5 890	5 758	5 776	5 648	5 288	5 776	5 933	6 224	5 919
Medicinsk invaliditet	Kvinnor	1 886	1 963	1 985	2 176	2 286	2 332	2 011	2 130	2 256	2 359	2 263
	Män	4 402	4 560	4 580	5 178	5 339	5 141	4 674	5 009	4 917	4 805	4 462
	Total	6 288	6 523	6 565	7 354	7 625	7 473	6 685	7 139	7 173	7 164	6 725
Dödsfall	Kvinnor	1	1	1	1	3	1			5	1	
	Män	20	14	7	16	24	19	14	14	9	24	8
	Total	21	15	8	17	27	20	14	14	14	25	8
Total		50 251	51 885	55 007	55 889	54 916	58 359	53 865	56 050	53 963	45 429	43 108

Allvarliga arbetsolycksfall – avtalsområde

I tidigare avsnitt har vi redovisat antalet godkända arbets-skador fördelade efter vilken typ av arbets-skada det rör sig om och hur allvarlig skadan är. **Tabell 1** och **tabell 2** visar antal arbets-skador oavsett vilket avtalsområde den skadade tillhör. Trygghetsförsäkring vid arbets-skada (TFA och TFA-KL) och det statliga personskadeavtalet (PSA) omfattar flera avtalsområden och täcker i princip hela den svenska arbetsmarknaden. Det är därför intressant att se hur antalet allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta skiljer sig åt mellan de tre avtalsområdena; Kommuner och regioner, privat sektor (arbetare och tjänstemän) och staten. Vi har tagit hänsyn till eftersläpningen i anmälningarna och statistiken för alla skadeår är avläst 31 december året efter skadeåret.

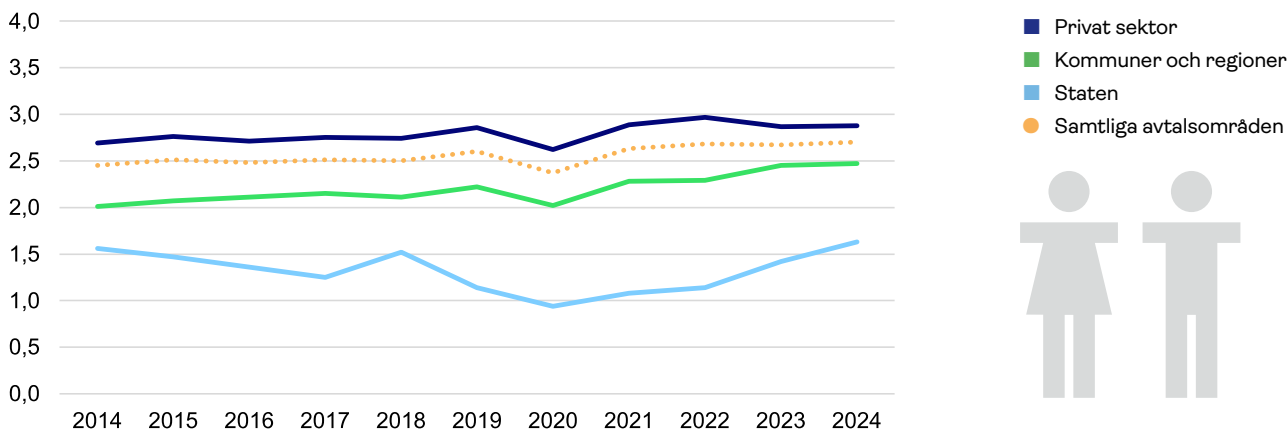
Diagram 1 visar antal allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta, efter avtalsområde och för samtliga avtalsområden tillsammans. Av diagrammet framgår att det under 2024 inträffade 2,7 allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta i hela Afa Försäkrings kollektiv, vilket är oförändrat jämfört med 2023.

I mitten av 2010-talet låg risken på 2,5 under flera år, för att sedan öka till 2,6 år 2019. Covid-19-pandemins påverkan på arbetsmarknaden bidrog till färre skador och därmed en lägre risk 2020. 2021 återgick risken till 2019 års nivå, och mellan 2022 och 2024 har risken legat på 2,7. Ökningen under de senaste åren kan förklaras av ett förändrat anmälningsbeteende hos de skadade, som innebär att fler skador har anmälts.

Diagram 1 visar också att antalet allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta är högst i privat sektor. Det beror på att sektorn omfattar de mest olycksdrabbade yrkena, det vill säga yrken inom industrin och byggbranschen. Utvecklingen i den privata sektorn och kommun- och regionsektorn har i stort följt varandra under perioden. Inom staten har antalet allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta ökat från 2020. Både antalet sysselsatta och antalet olyckor inom staten är färre än i de övriga sektorerna, vilket gör att mindre förändringar syns tydligare i statistiken än för de andra sektorerna.

Diagram 1

Antal godkända allvarliga arbetsolycksfall, per 1 000 sysselsatta efter avtalsområde och skadeår.

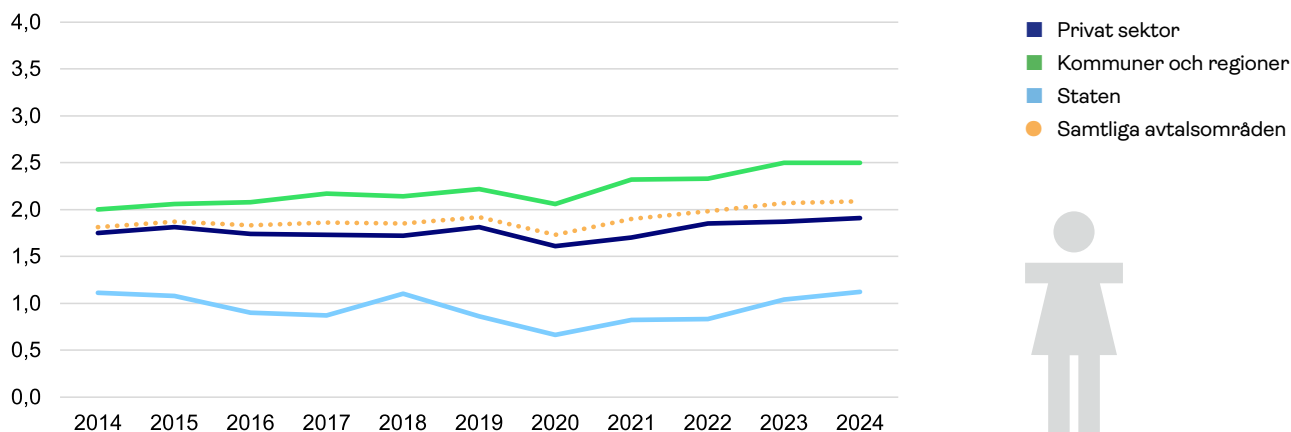
Varje skadeår är avläst 31 december året efter.

Diagram 2 visar antal allvarliga arbetsolycksfall för kvinnor per 1 000 sysselsatta, efter avtalsområde. År 2024 drabbades i genomsnitt 2,1 kvinnor per 1 000 sysselsatta av ett allvarligt olycksfall, oförändrat jämfört med 2023. Kvinnor som arbetar inom Kommuner och regioner har högst risk. Mellan åren 2014 och 2019 ökade risken något för kvinnor inom kommun- och regionsektorn, medan den var oförändrad för privat sektor. År 2020 sjönk risken för samtliga avtalsområden, för att därefter öka följande år.

Diagram 3 visar antal allvarliga arbetsolycksfall för män per 1 000 sysselsatta, efter avtalsområde. År 2024 drabbades i genomsnitt 3,3 män per 1 000 sysselsatta av ett allvarligt olycksfall vilket är oförändrat sedan 2023. I mitten av 2010-talet låg risken stabilt på 3,1 under flera år, för att sedan variera mer under perioden 2019–2024. Män som arbetar inom privat sektor har högst risk totalt sett, och deras riskutveckling följer samma mönster som risken för män i samtliga avtalsområden. För män inom Kommuner och regioner och inom staten har risken ökat sedan 2020.

Diagram 2

Antal godkända allvarliga arbetsolycksfall, per 1 000 sysselsatta kvinnor efter avtalsområde och skadeår

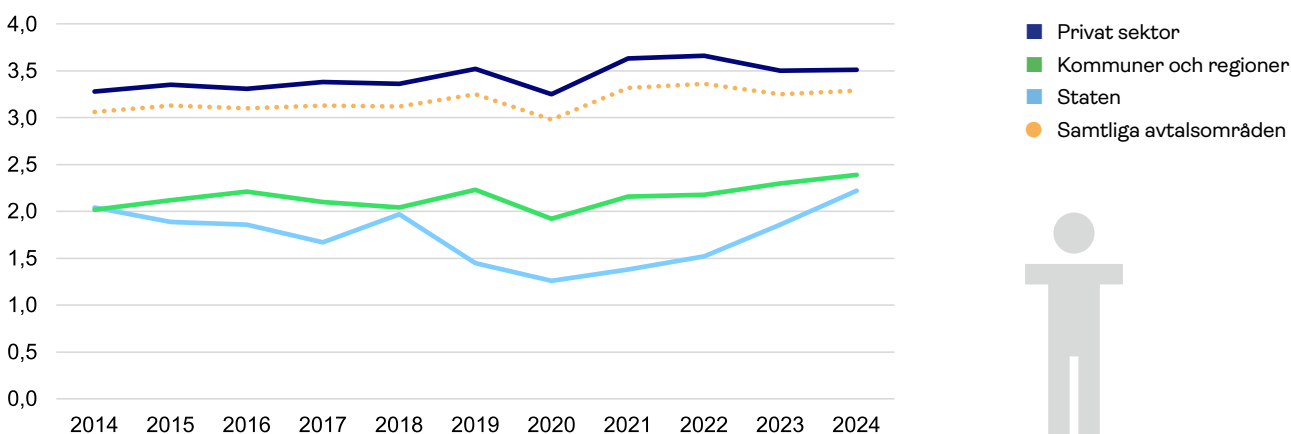

Varje skadeår är avläst 31 december året efter.

Diagram 3

Antal godkända allvarliga arbetsolycksfall, per 1 000 sysselsatta män efter avtalsområde och skadeår.

Varje skadeår är avläst 31 december året efter.

Allvarliga arbetsolycksfall – ålder, kön och sysselsättning

Allvarliga arbetsolyckor, som leder till sjukfrånvaro längre än 30 dagar, medicinsk invaliditet eller dödsfall, är vanligare bland män än bland kvinnor. År 2024 skadades totalt 7 821 män och 4 831 kvinnor i ett allvarligt arbetsolycksfall (se **tabell 2**). Föregående avsnitt visade även att fler män än kvinnor skadades i allvarliga arbetsolyckor per 1 000 sysselsatta. Det beror till stor del på att män oftare arbetar i yrkesgrupper med en högre risk för allvarliga arbetsolycksfall.

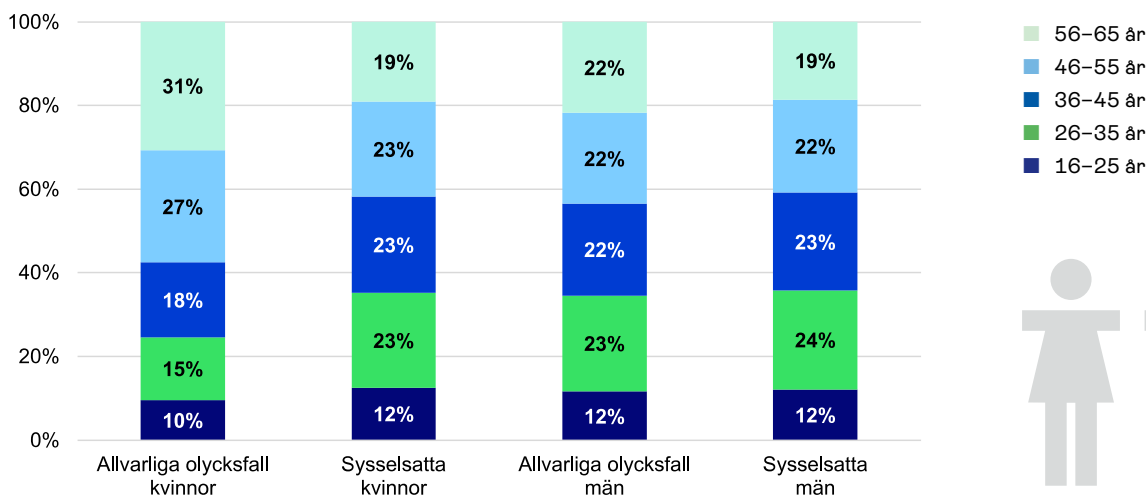
Diagram 4 redovisar åldersfördelningen för kvinnor och män som drabbades av ett allvarligt olycksfall under 2024. Det visar också åldersfördelningen för sysselsatta

kvinnor och män 2024. 58 procent av kvinnorna som skadades i allvarliga olycksfall är äldre än 45 år, medan 42 procent av de sysselsatta kvinnorna är äldre än 45 år. Det betyder att kvinnor som är äldre än 45 år har fler allvarliga arbetsolycksfall i relation till antalet sysselsatta, och därmed högre risk, än kvinnor i genomsnitt.

Samma mönster visar sig för män. 44 procent av männen som skadades är äldre än 45 år, medan 41 procent av de sysselsatta männen är äldre än 45 år. Män äldre än 45 år har därmed något högre risk för allvarliga arbetsolycksfall än män i genomsnitt. Motsatt förhållande gäller i de yngre åldersgrupperna för båda könen.

Diagram 4

Fördelning av allvarliga olyckor och sysselsatta 2024 i procent, efter ålder och kön.

Allvarliga arbetsolycksfall efter yrkesgrupp

I detta avsnitt redovisar vi antal allvarliga olycksfall 2024 och hur stor andel av olyckorna som har lett till medicinsk invaliditet, fördelat efter yrkesgrupp och kön. För åren 2020 till 2024 redovisar vi risken, det vill säga antalet personer per 1 000 sysselsatta, som har drabbats av ett allvarligt arbetsolycksfall.

Tabell 3 redovisar uppgifter för båda könen och **tabell 4** och **tabell 5** redovisar uppgifter för kvinnor respektive män. **Tabell 3** innehåller fler yrkesgrupper än **tabell 4** och **tabell 5** då vissa yrkesgrupper har för få allvarliga arbetsolycksfall för att redovisas uppdelat per kön. Uppgifterna om antal sysselsatta för respektive yrkesgrupp är hämtade från SCB:s yrkesstatistik.

Under 2024 inträffade totalt 2,7 allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta, vilket är samma risk som året innan. *Finmekaniker och konsthantverkare, byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl. samt byggnadsträarbetare* hade det högsta antalet olyckor per 1 000 sysselsatta. Flest olyckor inträffade inom yrkesgrupperna *metall- och övrigt industriellt arbete, undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl., yrkesförare och murare, betong-, anläggningsarbetare*, vilka är stora yrkesgrupper på den svenska arbetsmarknaden.

För kvinnor inträffade totalt 2,1 allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta 2024, vilket är i linje med året innan. Motsvarande siffra för män var 3,3 olyckor per 1 000 sysselsatta, vilket också är i linje med året innan. Män har högre risk än kvinnor att skadas i en allvarlig arbetsolycka, vilket bland annat beror på att män i större utsträckning arbetar i yrkesgrupper som är mer utsatta för allvarliga arbetsolyckor.

För männen ledde 57 procent av olycksfallen under 2024 till medicinsk invaliditet. Motsvarande siffra för kvinnor var 47 procent.

För kvinnor inträffar flest allvarliga olyckor i de yrkesgrupper där flest kvinnor arbetar, det vill säga inom vård och omsorg, skolan, städbranschen, restaurang och handeln. 2024 inträffade flest allvarliga olyckor i yrkesgruppen *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.* 1 246 stycken. För män inträffade flest allvarliga olyckor 2024 i yrkesgruppen *metall- och övrigt industriellt arbete*, 1 502. Även i yrken inom byggbranschen inträffade många olyckor.

För både kvinnor och män var antalet allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta hög i yrkesgruppen *byggnadsträarbetare*. För kvinnor är det en liten yrkesgrupp med få skador, vilket gör att risken kan variera mycket från år till år.

Foto: Maskot, Johnér-Bildbyrå

Tabell 3

Antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta 2020–2024 samt antal allvarliga olycksfall och andel olycksfall med medicinsk invaliditet 2024 per yrkesgrupp. Sorterat efter antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta 2024. Kvinnor och män.

Yrkesgrupp	2020	2021	2022	2023	2024	Antal allvarliga olycksfall 2024	Andel medicinsk invaliditet 2024
Finmekaniker och konsthantverkare		19,9	13,6		21,2	15	60 %
Byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl.	13,0	11,6	11,8	12,1	14,4	103	67 %
Byggnadsträarbetare	13,6	12,2	14,1	13,0	13,9	689	66 %
Golvläggare	10,2	13,7	9,4	12,6	12,7	47	87 %
Takmontörer och glastekniker	11,4	13,3	16,2	14,3	11,2	69	65 %
Gruv- och bergarbete, stenhuggare	5,9	8,3	7,4	11,1	10,5	55	60 %
Brandpersonal	9,1	9,0	9,0	9,6	10,0	55	56 %
Träindustriarbete	7,9	11,2	10,7	9,8	9,8	161	66 %
Livsmedelsarbete	8,5	9,9	11,6	10,9	9,7	212	58 %
Isolerings- och VVS-montörer	7,9	8,5	8,8	7,9	8,8	247	62 %
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	9,4	9,5	8,8	9,5	8,6	744	55 %
Yrkesförare	6,7	8,2	7,6	8,0	8,0	850	45 %
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	6,8	8,6	8,2	8,3	7,2	327	50 %
Metall- och övrigt industriellt arbete	5,8	6,8	6,8	7,0	6,9	1 710	64 %
Byggnadsmålare	5,9	6,9	7,5	6,8	6,5	86	50 %
Kriminalvårdare	3,1	4,5	4,5	6,9	6,4	79	41 %
Poliser	4,5	4,3	5,9	5,3	5,9	115	69 %
Tågvärdar	2,7	4,0	5,1	5,7	5,8	27	37 %
Elektriskt arbete	4,8	5,8	5,6	6,4	5,6	306	56 %
Kabinpersonal, tågmästare och guider m.fl.				4,9	5,5	15	60 %
Pappers- och pappersmassarbetare	6,0	6,9	6,1	5,8	5,3	55	62 %
Städare och fönsterputsare	4,4	4,4	5,1	5,1	4,8	423	39 %
Däckpersonal, lotsar och fartygsbefäl	4,6	4,7		6,4	4,7	15	67 %
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	4,5	5,0	5,0	5,1	4,6	389	54 %
Textil-, skinn och läderindustriarbete	2,9	3,6	6,2	6,2	4,5	29	52 %
Väktare, ordningsvakter	4,5	4,3	4,5	4,8	4,4	99	36 %
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	4,2	4,4	4,5	4,5	4,3	513	47 %
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	3,5	4,3	3,7	4,6	3,9	63	49 %
Köksmästare och souschefer	4,5	5,1	7,1	6,7	3,9	12	83 %
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	2,4	3,1	3,4	3,6	3,8	520	43 %
Grafiskt arbete	1,6	2,2	4,8	3,0	3,6	15	67 %
Militärt arbete (endast anställda)	1,2	2,3	2,2	2,4	3,5	47	74 %
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	2,8	3,0	2,9	3,4	3,5	1 513	33 %
Förskollärare och fritidspedagoger	2,8	3,3	3,1	3,3	3,3	269	48 %
Restaurang- och storköksarbete	2,6	2,8	2,9	3,0	3,2	462	61 %
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	2,7	2,7	4,5	4,2	3,1	29	45 %
Prof. idrottsutövare och idrottstränare	1,9	3,5	2,9	2,8	3,0	40	58 %
Socialt arbete	1,4	1,5	1,5	1,9	2,2	185	38 %
CI övrig servicenäring	1,7	1,6	2,3	2,1	2,0	51	65 %
Lärare och skollere	1,2	1,4	1,7	1,7	1,8	369	55 %
Försäljare inom handel m.m.	1,6	1,7	1,5	1,6	1,7	388	61 %
Transportledare och transportsamordnare	1,5	1,4		1,6	1,7	17	35 %
Yrken inom friskvård och kultur (ej idrottare/tränare/fritidsledare)	1,0	1,1	2,0	2,2	1,7	22	55 %
Ingenjörer och tekniker	1,2	1,3	1,7	1,6	1,6	216	67 %
Skönhets- och kroppsterapeuter	1,2	1,7			1,5	16	50 %
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	0,8	0,8	0,9	1,1	1,4	60	58 %
Laboratorieingenjörer, tandtekniker och ortopedingenjörer m.fl.	0,9	0,9	1,1		1,1	15	47 %
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik (H2)	0,4	1,1	0,6	0,8	1,1	29	76 %
Sjuksköterskor och barnmorskor	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	128	53 %
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	0,7	0,9	0,9	0,6	0,9	41	61 %
Tandvårdsarbete	1,1	0,8	0,9	0,9	0,8	17	41 %
CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvetks.	0,6	0,7	0,8	0,6	0,7	59	68 %
Yrken inom IT, ljud- och ljus-teknik m.m. (H3)	0,5	0,8	0,6	0,5	0,7	32	72 %
Kontors- och kundserviceyrken	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	124	53 %
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	0,5	0,4	0,7	0,6	0,6	40	58 %
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	53	58 %
Universitets- och högskolelärare			0,4	0,3	0,5	17	65 %
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	247	61 %
Läkare	0,3	0,2	0,4	0,3	0,3	16	63 %
Civilingenjörer och IT-specialister	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	51	69 %
Övriga yrkesgrupper						54	
Samtliga yrkesgrupper	2,4	2,6	2,7	2,7	2,7	12 652	53 %

Tabell 4

Antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta 2020–2024 samt antal allvarliga olycksfall och andel olycksfall med medicinsk invaliditet 2024 per yrkesgrupp. Sorterat efter antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta 2024. Kvinnor.

Yrkesgrupp	2020	2021	2022	2023	2024	Antal allvarliga olycksfall 2024	Andel medicinsk invaliditet 2024
Byggnadsträarbetare	25,4	17,1	34,9	27,6	22,3	17	47 %
Träindustriarbete	9,0	12,1	9,7	10,8	11,2	29	62 %
Yrkesförare	7,7	9,4	10,0	10,8	9,7	115	42 %
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	8,9	9,5	10,7	10,2	9,0	125	50 %
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	6,0	8,2	10,5	11,0	9,0	30	43 %
Livsmedelsarbete	6,7	8,9	9,1	8,2	8,9	66	59 %
Elektriskt arbete				11,1	7,0	12	50 %
Byggnadsmålare					6,9	10	60 %
Pappers- och pappersmassearbetare	9,5	5,4	5,9	9,1	5,9	11	82 %
Metall- och övrigt industriellt arbete	4,4	5,4	5,1	5,9	5,6	208	60 %
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	3,9	6,0	5,8	6,3	5,6	27	56 %
Kriminalvårdare		5,6	4,8	6,7	5,4	30	33 %
Väktare, ordningsvakter	4,9	4,2	4,8	5,4	5,3	33	36 %
Militärt arbete (endast anställda)					5,0	10	90 %
Städare och fönsterputsare	4,2	4,2	5,0	5,0	4,4	270	39 %
Textil-, skinn och läderindustriarbete	3,1		6,1	5,5	4,4	15	53 %
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	2,7	3,3	3,7	3,9	4,2	463	42 %
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	4,1	3,9	4,0	4,0	4,1	114	40 %
Prof. idrottsutövare och idrottstränare	2,9	5,0	4,1	4,1	3,8	24	58 %
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	3,1	3,2	3,2	3,7	3,7	1 246	34 %
Poliser	3,6	4,1	4,6	4,1	3,6	25	52 %
Restaurang- och storköksarbete	2,8	3,0	3,2	3,2	3,3	273	62 %
Förskollärare och fritidspedagoger	2,9	3,3	3,1	3,3	3,3	248	46 %
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	2,5	3,3	3,6	3,4	2,7	54	50 %
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	2,5	2,0	3,0	3,0	2,5	16	50 %
CI övrig servicenäring	2,1	2,4	2,9	2,5	1,9	19	68 %
Lärare och skolledare	1,2	1,5	1,8	1,8	1,8	255	52 %
Försäljare inom handel m.m.	1,7	1,9	1,7	1,8	1,7	252	62 %
Socialt arbete	1,1	1,2	1,2	1,6	1,7	111	42 %
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	0,8	0,9	0,8	1,3	1,4	48	58 %
Ingenjörer och tekniker	0,7	0,9	1,1	1,0	1,2	32	66 %
Sjuksköterskor och barnmorskor	1,1	1,1	1,1	0,9	1,1	117	52 %
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	0,8	0,9	1,0	0,6	1,0	30	67 %
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik (H2)		0,9			1,0	14	71 %
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	0,3	0,5	0,5	0,6	0,7	31	68 %
Kontors- och kundserviceyrken	0,5	0,6	0,5	0,6	0,6	98	53 %
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	0,6	0,4	0,6	0,6	0,6	24	58 %
CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvetks.				0,6	0,6	10	50 %
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	0,3	0,3	0,4	0,3	0,5	127	57 %
Civilingenjörer och IT-specialister			0,3	0,1	0,2	16	38 %
Övriga yrkesgrupper						176	
Samtliga yrkesgrupper	1,7	1,9	2,0	2,1	2,1	4 831	47 %

Minst 10 olycksfall per yrkesgrupp och år.

Tabell 5

Antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta 2020–2024 samt antal allvarliga olycksfall och andel olycksfall med medicinsk invaliditet 2024 per yrkesgrupp. Sorterat efter antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta 2024. Män.

Yrkesgrupp	2020	2021	2022	2023	2024	Antal allvarliga olycksfall 2024	Andel medicinsk invaliditet 2024
Byggnadsträarbetare	13,4	12,1	13,8	12,8	13,8	672	67 %
Livsmedelsarbete	9,5	10,4	12,8	12,3	10,1	146	57 %
Träindustriarbete	7,7	11,1	10,9	9,6	9,5	132	67 %
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	9,5	9,5	8,7	9,4	8,6	714	56 %
Yrkesförare	6,6	8,1	7,3	7,7	7,7	735	45 %
Poliser	5,1	4,4	6,6	6,0	7,3	90	73 %
Kriminalvårdare	3,5	3,8	4,3	7,0	7,2	49	45 %
Metall- och övrigt industriellt arbete	6,1	7,1	7,1	7,2	7,1	1 502	65 %
Byggnadsmålare	6,1	6,9	7,7	6,9	6,5	76	49 %
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	5,9	8,2	7,2	7,4	6,5	202	50 %
Städare och fönsterputsare	4,9	5,0	5,4	5,3	5,8	153	39 %
Elektriskt arbete	4,9	5,9	5,6	6,3	5,6	294	56 %
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	5,1	5,6	5,4	5,6	5,2	335	55 %
Pappers- och pappersmassarbetare	5,3	7,2	6,1	5,1	5,1	44	57 %
Textil-, skinn och läderindustriarbete		5,2	6,4	7,1	4,7	14	50 %
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	4,3	4,5	4,7	4,7	4,3	399	49 %
Socialt arbete	2,4	2,5	2,5	3,0	4,2	74	32 %
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal		4,4	7,4	6,6	4,2	13	38 %
Väktare, ordningsvakter	4,4	4,3	4,4	4,5	4,1	66	36 %
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	3,3	3,6	2,7	3,9	3,2	36	44 %
Militärt arbete (endast anställda)	1,2	2,3	2,4	2,0	3,2	37	70 %
Restaurang- och storköksarbete	2,2	2,7	2,6	2,7	2,9	189	60 %
Förskollärare och fritidspedagoger	1,8	3,6	3,6	3,2	2,8	21	67 %
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	1,8	2,0	2,0	2,4	2,7	267	30 %
Prof. idrottsutövare och idrottstränare		2,2	1,9	1,8	2,3	16	56 %
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	1,6	2,0	2,1	2,3	2,1	57	53 %
CI övrig servicenäring	1,4	1,2	2,0	1,8	2,0	32	63 %
Lärare och skolledare	1,2	1,1	1,4	1,5	2,0	114	61 %
Försäljare inom handel m.m.	1,5	1,4	1,2	1,4	1,6	136	60 %
Ingenjörer och tekniker	1,3	1,4	1,9	1,7	1,6	184	67 %
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete					1,6	12	58 %
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik (H2)		1,3		0,9	1,2	15	80 %
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice		0,8			0,8	11	45 %
CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvetks.	0,7	0,7	0,9	0,6	0,7	49	71 %
Sjuksköterskor och barnmorskor	0,8	1,0	1,3	1,2	0,7	11	64 %
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)			0,8	0,8	0,7	16	56 %
Kontors- och kundserviceyrken	0,4	0,4	0,5	0,4	0,6	26	54 %
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	0,3	0,4	0,6	0,5	0,5	120	65 %
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	0,3	0,3	0,3	0,2	0,4	22	45 %
Civilingenjörer och IT-specialister	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	35	83 %
Övriga yrkesgrupper						705	
Samtliga yrkesgrupper	3,0	3,3	3,4	3,3	3,3	7 821	57 %

Minst 10 olycksfall per yrkesgrupp och år.

I **diagram 5** och **diagram 6** redovisar vi förhållandet mellan risken att råka ut för en olycka, antal olyckor och antal sysselsatta per yrkesgrupp för kvinnor respektive män 2024. På x-axeln visas risken (antal olyckor per 1 000 sysselsatta) och på y-axeln visas antalet olyckor som inträffade per yrkesgrupp. Bubblornas storlek illustrerar hur stor yrkesgruppen är i förhållande till andra yrkesgrupper. Den streckade linjen visar den totala risken för samtliga yrkesgrupper för kvinnor respektive män.

I **diagram 5** har *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.* den största bubblan, vilket visar att det är den största yrkesgruppen bland kvinnor. Yrkesgruppen drabbades av flest antal allvarliga olyckor bland kvinnor år 2024. Gruppen hade en risk på 3,7 allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta, att jämföra med genomsnittet på 2,1 för kvinnor. *Träindustriarbetare, yrkesförare, jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete* och *livsmedelsarbetare* hade bland de högsta

riskerna, men är också yrkesgrupper som sysselsätter förhållandevis få kvinnor. *Byggnadsträarbetare*, som för kvinnor är en liten yrkesgrupp med få skador, hade högst risk på 22,3. På grund av utrymmesskal är den bubblan inte med i diagrammet.

Diagram 6 visar att en av de största yrkesgrupperna bland män är *metall- och övrigt industriellt arbete*. Det var också yrkesgruppen med flest antal allvarliga olyckor 2024. Antalet olycksfall var 7,1 per 1 000 sysselsatta, vilket är en klart högre risk än genomsnittet på 3,3 för män. *Byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl., byggnadsträarbetare, golvläggare* och *takmontörer och glastekniker* hade bland de högsta riskerna.

Foto: Plattform, Johnér-Bildbyrå

Diagram 5

Antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta kvinnor 2024, urval av yrkesgrupper. Storleken på cirkeln visar antalet sysselsatta inom varje yrkesgrupp.

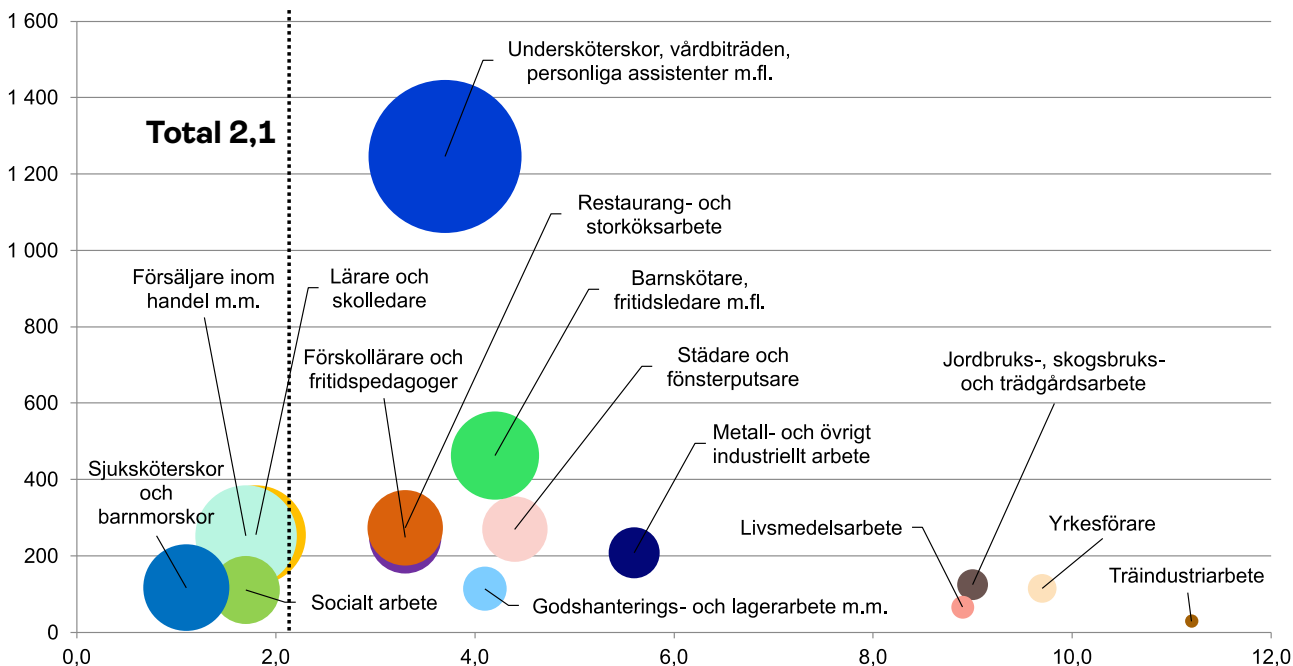
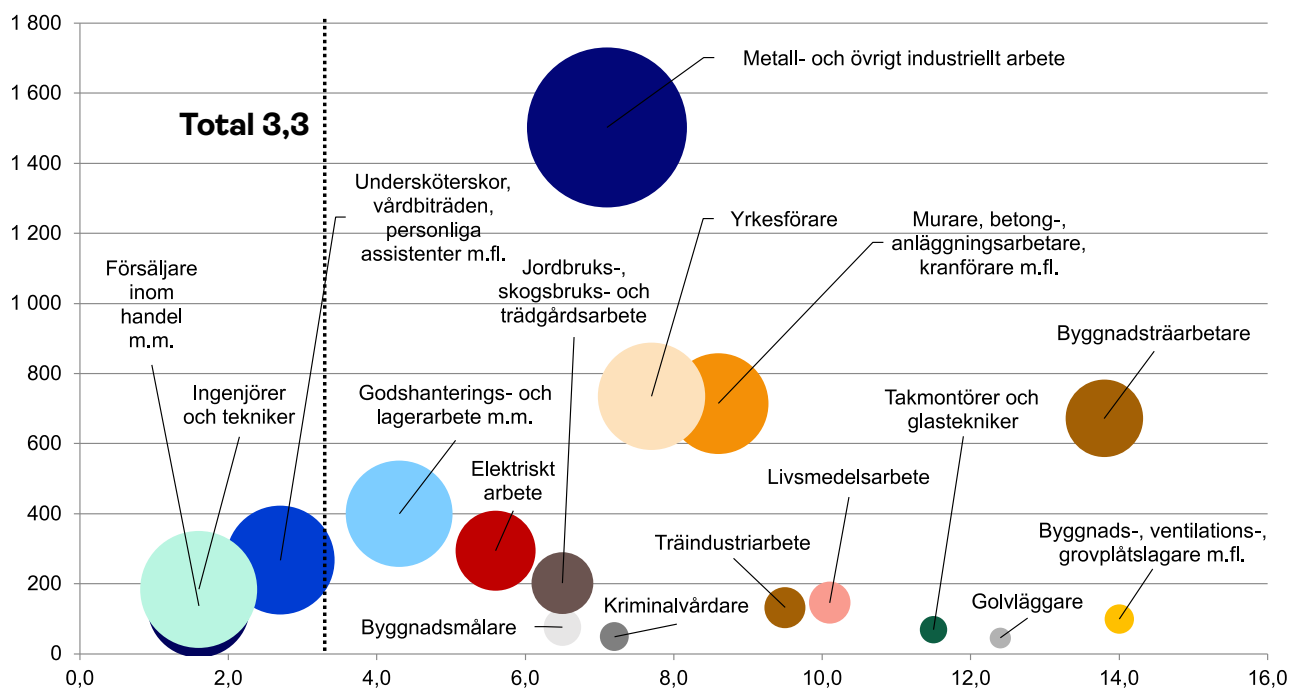

Diagram 6

Antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta män 2024, urval av yrkesgrupper. Storleken på cirkeln visar antalet sysselsatta inom varje yrkesgrupp.

Allvarliga arbetsolycksfall som medfört medicinsk invaliditet

Tabell 6 visar antal arbetsolyckor som har medfört, eller bedöms komma att medföra, medicinsk invaliditet per 1 000 sysselsatta, fördelat efter yrkesgrupp. Det genomsnittliga antalet arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta 2024 var 1,4, vilket är samma som året innan. Under 2022 började bedömningen av medicinsk invaliditet göras i ett tidigare skede efter skadetillfället för skador som inträffade under året, vilket ledde till att risken för medicinsk invaliditet ökade jämfört med tidigare år.

Jämförelser med tidigare år bör därför göras med försiktighet. 2024 uppgick antalet arbetsolycksfall som ledde till medicinsk invaliditet till 1,4. Yrkesgrupperna *golvläggare, byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl.* och *byggnadsträarbetare* hade högst risk för detta.

Foto: Chuanchai Pundej, Adobe Stock

Tabell 6

Godkända allvarliga arbetsolycksfall som lett till medicinsk invaliditet per 1 000 sysselsatta 2020–2024, sorterat efter antal per 1 000 sysselsatta 2024. Kvinnor och män.

Yrkesgrupp	2020	2021	2022	2023	2024	Antal medicinsk invaliditet 2024
Golvläggare	6,5	9,3	5,5	9,6	11,1	41
Byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl.	7,9	7,1	8,1	7,5	9,7	69
Byggnadsträarbetare	8,3	7,7	9,9	8,4	9,2	455
Takmontörer och glastekniker	6,6	8,0	10,1	7,2	7,3	45
Träindustriarbete	4,9	6,9	7,2	6,5	6,5	106
Gruv- och bergarbete, stenhuggare	4,2	4,9	5,4	6,5	6,3	33
Brandpersonal	6,0	5,1	5,0	5,1	5,7	31
Livsmedelsarbete	4,5	5,7	7,9	7,1	5,6	122
Isolerings- och VVS-montörer	4,7	4,6	6,3	4,9	5,5	154
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	4,7	5,3	5,2	4,9	4,8	410
Metall- och övrigt industriellt arbete	3,5	4,0	4,7	4,5	4,4	1 096
Poliser	1,5	1,4	2,3	3,3	4,1	79
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	3,5	4,8	4,6	4,7	3,6	163
Yrkesförare	2,5	3,0	3,3	3,5	3,5	379
Byggnadsmålare	2,6	3,6	4,1	3,3	3,3	43
Pappers- och pappersmassarbetare	3,8	4,7	4,2	3,8	3,3	34
Köksmästare och souschefer	3,8	4,3	5,3	4,3	3,2	10
Däckpersonal, lotsar och fartygsbefäl				4,0	3,2	10
Elektriskt arbete	2,7	3,2	3,4	3,9	3,1	170
Militärt arbete (endast anställda)	0,9	1,5	1,6	1,6	2,6	35
Kriminalvårdare			1,5	2,4	2,6	32
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	2,3	2,3	2,8	2,8	2,5	210
Grafiskt arbete			3,1	2,3	2,4	10
Textil-, skinn och läderindustriarbete	0,9	1,9	3,3	3,2	2,4	15
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	1,8	1,9	2,3	2,1	2,0	243
Restaurang- och storköksarbete	1,7	1,6	2,0	1,8	1,9	283
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	1,1	0,8	1,9	2,2	1,9	31
Städare och fönsterputsare	1,6	1,5	2,2	1,9	1,9	165
Prof. idrottsutövare och idrottstränare	1,2	1,8	1,6	1,2	1,7	23
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	1,0	1,3	1,6	1,5	1,6	225
Väktare, ordningsvakter	1,6	1,6	1,8	1,9	1,6	36
Förskollärare och fritidspedagoger	1,0	1,1	1,5	1,5	1,6	128
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal			1,7	2,6	1,4	13
CI övrig servicenäring	0,8	0,9	1,7	1,4	1,3	33
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	0,8	1,0	1,2	1,3	1,2	506
Ingenjörer och tekniker	0,7	0,9	1,2	1,0	1,0	144
Lärare och skolledare	0,6	0,7	0,9	1,0	1,0	203
Försäljare inom handel m.m.	0,9	1,0	0,9	0,9	1,0	236
Yrken inom friskvård och kultur (ej idrottare/tränare/fritidsledare)	0,8		1,0	1,3	0,9	12
Socialt arbete	0,5	0,5	0,4	0,7	0,8	71
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	0,3	0,4	0,5	0,7	0,8	35
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik (H2)		0,4		0,5	0,8	22
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	0,3	0,5	0,5	0,3	0,6	25
Sjuksköterskor och barnmorskor	0,4	0,4	0,6	0,4	0,6	68
Yrken inom IT, ljud- och ljus teknik m.m. (H3)	0,3	0,4	0,4	0,3	0,5	23
CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvetks.	0,4	0,4	0,6	0,4	0,5	40
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	0,3		0,3	0,4	0,4	23
Kontors- och kundserviceyrken	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3	66
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	0,2	0,1	0,2	0,2	0,3	31
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	151
Civilingenjörer och IT-specialister	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	35
Övriga yrkesgrupper						102
Samtliga yrkesgrupper	1,1	1,3	1,5	1,4	1,4	6 725

Minst 10 olycksfall per yrkesgrupp och år.

Vanliga orsaker till allvarliga arbetsolycksfall

Tabell 7 visar de vanligaste orsakerna till allvarliga arbetsolycksfall 2023 och 2024.

Den vanligaste orsaken till en allvarlig arbetsolycka är en fallolycka. Fallolyckor delas in i *fall i samma nivå* (kategorierna *ramla ute*, *ramla inne* och *ramla, oklart inne/ute*) och *fall från höjd* (kategorierna *fall i trappa*, *fall från höjd* och *stege*). För kvinnor är *fall i samma nivå* (32 procent) en vanligare orsak till en allvarlig arbetsolycka än *fall från höjd* (11 procent). För män är fördelningen jämnare: *fall i samma nivå* står för 17 procent av olyckorna och *fall från höjd* för 13 procent.

Den näst vanligaste orsaken till en allvarlig arbetsolycka är en olycka i kategorin *lasta, lossa, bära eller flytta*.

Även *maskiner för bearbetning och framställning, använda verktyg eller maskin (handhållen)* och *skuren av kniv* är vanliga orsaker. Dessa händelser är vanligare bland män, eftersom de oftare inträffar i mansdominerade yrkesgrupper.

Hot och våld som också är en vanlig olycksorsak är däremot vanligare bland kvinnor eftersom dessa händelser oftare inträffar i kvinnodominerade yrkesgrupper. På följande sidor finns mer information om olika olycksorsaker och exempel på händelseförlopp som har orsakat allvarliga arbetsolycksfall.

Foto: Andrey Popov, Adobe Stock

Tabell 7

Vanliga orsaker till allvarliga arbetsolycksfall 2023 och 2024, efter kön. Sorterat efter totalt antal.

Händelse	Kvinnor	Män	Total	Andel av totalen	Andel medicinsk invaliditet
Ramla ute	1 809	1 890	3 699	14 %	43 %
Lasta, lossa, bära eller flytta	538	1 815	2 353	9 %	51 %
Ramla inne	1 320	784	2 104	8 %	43 %
Maskiner för bearbetning och framställning	292	1 504	1 796	7 %	79 %
Använda verktyg eller maskin (handhållen)	170	1 431	1 601	6 %	77 %
Fall i trappa	799	639	1 438	6 %	41 %
Hot och våld	932	519	1 451	5 %	29 %
Skuren av kniv	268	859	1 127	4 %	90 %
Olycka med person, barn, brukare, elev, boende eller patient (ej hot och våld)	797	251	1 048	4 %	35 %
Fall från höjd	238	833	1 071	4 %	48 %
Något ramlar, tippar, välter eller rasar	201	828	1 029	4 %	59 %
Stege	72	638	710	3 %	49 %
Delta i träning, övning eller annan aktivitet	305	367	672	3 %	55 %
Hantera dörr, port, lucka	256	340	596	2 %	66 %
Skuren av övrigt (t.ex. glas, plåt eller keramik)	135	407	542	2 %	82 %
Hetta, eld, explosion, svets, el eller kyla	168	362	530	2 %	61 %
Vrida kroppsdel	189	308	497	2 %	40 %
Olycka med lyftanordning inblandad	63	417	480	2 %	61 %
Cykel	280	134	414	2 %	40 %
Kliva i eller ur fordon	85	314	399	2 %	43 %
Olycka med arbetsvagn, pallyftare eller skottkärra	133	264	397	2 %	47 %
Klämskador, övriga	83	300	383	1 %	74 %
Slå i kroppsdel	143	196	339	1 %	45 %
Djur	225	96	321	1 %	54 %
Epileptiskt anfall, yrsel	93	58	151	1 %	32 %
Truck	34	110	144	1 %	53 %
Ramla, oklart inne/ute	41	79	120	0 %	39 %
Buller	40	73	113	0 %	98 %
Kemikalie	15	79	94	0 %	45 %
Få föremål i ögat	13	68	81	0 %	57 %
Kliva i eller ur truck	14	61	75	0 %	44 %
Elsparkcykel/Skateboard med flera	26	30	56	0 %	52 %
Övriga händelser	84	150	234		
Total	9 861	16 204	26 065	100 %	53 %

Minst 10 olycksfall per händelsetyp och kön.

Exempel på händelseförlopp

Fallolyckor

En dryg tredjedel av de allvarliga arbetsolycksfallen under 2023 och 2024 berodde på att den drabbade halkade, snubblade, tappade balansen eller ramlade av någon annan anledning. Olyckorna skedde i samband med förflyttningar inomhus eller utomhus eller vid fall från höjd, och ledde i 44 procent av fallen till medicinsk invaliditet. Fallolyckor drabbar oftast äldre: 62 procent av olyckorna drabbade personer över 45 år.

De yrkesgrupper som har flest fallolyckor bland kvinnor är *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl., barnskötare, fritidsledare m.fl.* och *städare och fönsterputsare*. För de två första yrkesgrupperna beror runt hälften av fallolyckorna på att man ramlar i samma nivå utomhus. För *städare och fönsterputsare* är fördelningen jämnare, att ramla i samma nivå inom- eller utomhus är ungefär lika vanligt och utgör tillsammans två tredjedelar av yrkesgruppens fallolyckor.

Bland män är fallolyckorna vanligast i yrkesgrupperna *metall- och övrigt industriellt arbete, yrkesförare och murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.* För den första yrkesgruppen är fall i samma nivå vanligast, och ungefär lika många olyckor sker utomhus som inomhus. *Yrkesförare* är särskilt utsatta för fall utomhus, ofta i samband med att de förflyttar sig till och från fordon. Även *murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.* ramlar ofta utomhus.

Att falla i en trappa är vanligt inom yrkesgrupper där man förflyttar sig mycket, så som *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.* och *städare och fönsterputsare*. Att falla från stegar och andra höjder är vanligt inom mansdominerade yrkesgrupper där man jobbar på höjder, till exempel byggnadsställningar. Dessa olyckor drabbar bland andra yrkesgrupperna *byggnads-träarbetare* och *elektriskt arbete*.

”Jag hade ett snabbt arbetstempo för vi hade mycket att göra. Golvet var blött efter att jag hade moppat det. Jag halkade på det blöta golvet.”

Kvinna, 46–55 år

Städare och fönsterputsare

Diagnos

Fraktur på underarm

Skadeallvar

Sjukskriven >30 dagar

”Jag var på väg till skogen med fritidsbarnen. Gick uppför en backe. Det hade snöat och jag halkade på en isfläck.”

Kvinna, 56–65 år

Förskollärare och fritidspedagoger

Diagnos

Fraktur på underben inklusive fotled

Skadeallvar

Medicinsk invaliditet

”Jag stod och jobbade på en tight yta när stegen bara vek sig från ingenstans. Jag ramlade av och landade fel med foten.”

Man, 36–45 år

Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.

Diagnos

Luxation och distorsion i knäets leder och ligament

Skadeallvar

Sjukskriven >30 dagar

Lasta, lossa, bära eller flytta

Nio procent av de allvarliga arbetsolyckorna inträffade i samband med att man lastade, lossade, bar eller flyttade föremål. Ofta handlade det om att man halkade i samband med lyft eller att man slant och tappade föremål. Ibland hände detta på grund av missförstånd när två personer lyfte något tillsammans. Vanligast är att dessa olyckor leder till skador på fingrar, hand och handled.

Lastningsolyckorna inträffar främst i mansdominerade yrkesgrupper och män står för drygt tre av fyra olyckor. Yrkesgrupperna med flest olyckor bland män är *yrkesförare, metall- och övrigt industriellt arbete och gods-hanterings- och lagerarbete*. För kvinnor inträffar flest olyckor i yrkesgrupperna *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl. och försäljare inom handel m.m.*

”Lastade min lastbil.
Var på flaket och flyttade
en tung pall. Kom i kläm
mellan skåpet och pallen
med höger fot.”

Man, 46–55 år

Yrkesförare

Diagnos

Fraktur på fot
med undantag för fotled

Skadeallvar

Medicinsk invaliditet

”Snubblade i samband
med att jag bar en tung
stång.”

Man, 36–45 år

**Godshanterings- och
lagerarbete m.m.**

Diagnos

Ryggvärk

Skadeallvar

Sjukskriven >30 dagar

”När jag skulle lyfta ner ett av hjulen från hyllan så tappade jag greppet om hjulet så att det studsade ner i golvet och sedan upp på min hand.”

Kvinna, 26–35 år

Metall- och övrigt industriellt arbete

Diagnos

Fraktur på handled och hand

Skadeallvar

Medicinsk invaliditet

Maskiner och verktyg

Tretton procent av de allvarliga arbetsolyckorna inträffade vid arbete med maskiner för bearbetning och framställning, eller vid användning av handhållna verktyg. 78 procent av dessa olyckor ledde till medicinsk invaliditet. Främst skadas fingrar, hand och handled som tillsammans står för drygt åtta av tio skador. Den yngsta åldersgruppen, 16–25 år, drabbas av fler olyckor av den här typen per 1 000 sysselsatta än sina äldre kollegor.

Sex av sju allvarliga arbetsolyckor med maskiner och verktyg drabbar män då olyckorna främst inträffar i mansdominerade yrkesgrupper inom industri och bygg. För män är olyckstypen vanligast i yrkesgrupperna *metall- och övrigt industriellt arbete, byggnadsträarbetare och murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.* För kvinnor är den vanligast i yrkesgrupperna *metall- och övrigt industriellt arbete och försäljare inom handel m.m.*

”Jag klöv brädor i klyvsågen. Jag kom för nära sågklingan med mitt pekfinger på vänster hand.”

Man, 56–65 år

Byggnadsträarbetare

Diagnos

Traumatisk amputation av handled och hand

Skadeallvar

Medicinsk invaliditet

”Jag skulle hjälpa en kund att skiva skinka till hen. Skinkan gled i väg lite grann så skulle fixa till den och då råka jag skära min knoge i stället.”

Kvinna, 16–25 år

Försäljare inom handel m.m.

Diagnos

Sårskada på handled och hand

Skadeallvar

Medicinsk invaliditet

”Jag borrade
i betongväggen.
Handsken fastnade i
slagborren och snurrade
runt i hög fart. Handen blir
hopklämd i handsken tills
maskinen stannade.”

Man, 46–55 år

**Murare, betong-,
anläggningsarbetare,
kranförare m.fl.**

Diagnos

Fraktur på handled och hand

Skadeallvar

Medicinsk invaliditet

Hot och våld

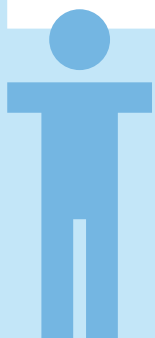
Fem procent av de allvarliga arbetsolyckorna orsakades av att den drabbade blev utsatt för hot eller våld, från till exempel en kund, brukare eller elev. Det kan handla om att man har blivit hotad verbalt eller med föremål. Olyckorna kan också utgöras av att den drabbade har blivit misshandlad, till exempel sparkad, slagen, riven eller nypt.

Nära två av tre av dessa olyckor drabbar kvinnor, då olyckorna är vanligare inom kvinnodominerade yrkesgrupper. För kvinnor inträffar flest olyckor av den här typen i yrkesgrupperna *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl., barnskötare, fritidsledare m.fl.*

och *lärare och skollidare*. Bland män inträffar flest av dessa olyckor i grupperna *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl., poliser, socialt arbete och väktare, ordningsvakter*.

Skador som uppstår vid hot och våld-olyckor kan vara fysiska, men många av skadorna är av psykisk karaktär. I många fall har de skador som vi har klassat som allvarliga inte medfört sjukfrånvaro i mer än 30 dagar, men läkningstiden har uppskattats till minst 30 dagar. Även om den drabbade har återvänt till sitt arbete kan besvären som uppstått i samband med händelsen finnas kvar och kräva behandling.

”Omhändertagande av narkotikapåverkad person. Personen slet tag i vänster arm, drog till med en snärt och vred delvis om, vilket orsakade axelluxation.”

Man, 26–35 år

Väktare och ordningsvakter

Diagnos

Luxation och distorsion i skuldergördels leder och ligament

Skadeallvar

Sjukskriven >30 dagar

”Eleven sparkar mot mig bakifrån. Jag tar upp min hand som skydd och får då sparken på tummen.”

Kvinna, 36–45 år

Barnskötare, fritidsledare m.fl.

Diagnos

Ytlig skada på handled och hand

Skadeallvar

Medicinsk invaliditet

”Ber patienten att sätta sig ned så jag kan ta kontroller. Patienten stirrar mig rakt i ögonen och slår mig i ansiktet.”

Kvinna, 56–65 år

Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.

Diagnos

Anpassningsstörningar och reaktion på svår stress

Skadeallvar

Sjukskriven >30 dagar

Åldersberoende risk, efter händelsetyp och kön

Äldre kvinnor drabbas oftare av allvarliga fallolyckor än kvinnor i genomsnitt. Detta visas i **diagram 7** i form av en överrisk. Överrisken beskriver risken (antal olyckor per 1 000 sysselsatta) för en viss händelsetyp och åldersgrupp i förhållande till risken för samma händelsetyp i genomsnitt för samtliga åldersgrupper.

För kvinnor i åldern 56–65 år är risken att drabbas av en fallolycka i samma nivå utom- eller inomhus (*ramla ute, rama inne*) 2,2 gånger högre än för kvinnor i genomsnitt. Kvinnor i åldern 16–25 år har 2,4 gånger högre risk att drabbas av ett allvarligt olycksfall till följd av *hetta, eld, explosion, svets, el* än kvinnor i genomsnitt. De har också 2,2 gånger högre risk att skära sig på knivar.

Även äldre män drabbas oftare av allvarliga olyckor orsakade av fall än män i genomsnitt, vilket framgår av **diagram 8**. Män i åldern 56–65 år har 1,9 gånger högre risk att drabbas av en fallolycka utomhus (*ramla ute*) än män i genomsnitt. Risken att drabbas av en fallolycka inomhus (*ramla inne*) är 1,7 gånger högre för män i denna åldersgrupp.

Risken för män i åldern 16–25 år att drabbas av en olycka på grund av att de skär sig på en kniv är 1,8 gånger högre än för män i genomsnitt. Män i denna åldersgrupp har även 1,3 gånger högre risk för olyckor med *hetta, eld, explosion, svets och el*.

Att de yngre åldersgrupperna har en hög risk kan tolkas som att det finns en ökad olycksrisk på grund av att man är ny i yrket. Man kan ha andra arbetsuppgifter och har förmodligen inte hunnit utveckla samma risktänk som sina mer erfarna kollegor. Att de äldre åldersgrupperna har en hög olycksrisk kan bland annat bero på att skador generellt läker långsammare för äldre än för yngre, vilket ökar risken för ytterligare skador.

Överrisken beskriver en åldersgrupps risk (antal allvarliga olyckor per 1 000 sysselsatta) för en specifik händelsetyp i förhållande till genomsnittsrisk för samma händelsetyp för samtliga åldersgrupper. Genomsnittsrisk är 1. När en åldersgrupp har ett värde över 1 för en händelsetyp, tolkas det som att gruppen har en överrisk för den händelsetypen.

Foto: Maskot, Johnér-Bildbyrå

Diagram 7

Överrisk att drabbas av ett allvarligt olycksfall för kvinnor efter åldersgrupp och händelsetyp, 2024.

Antal allvarliga olycksfall

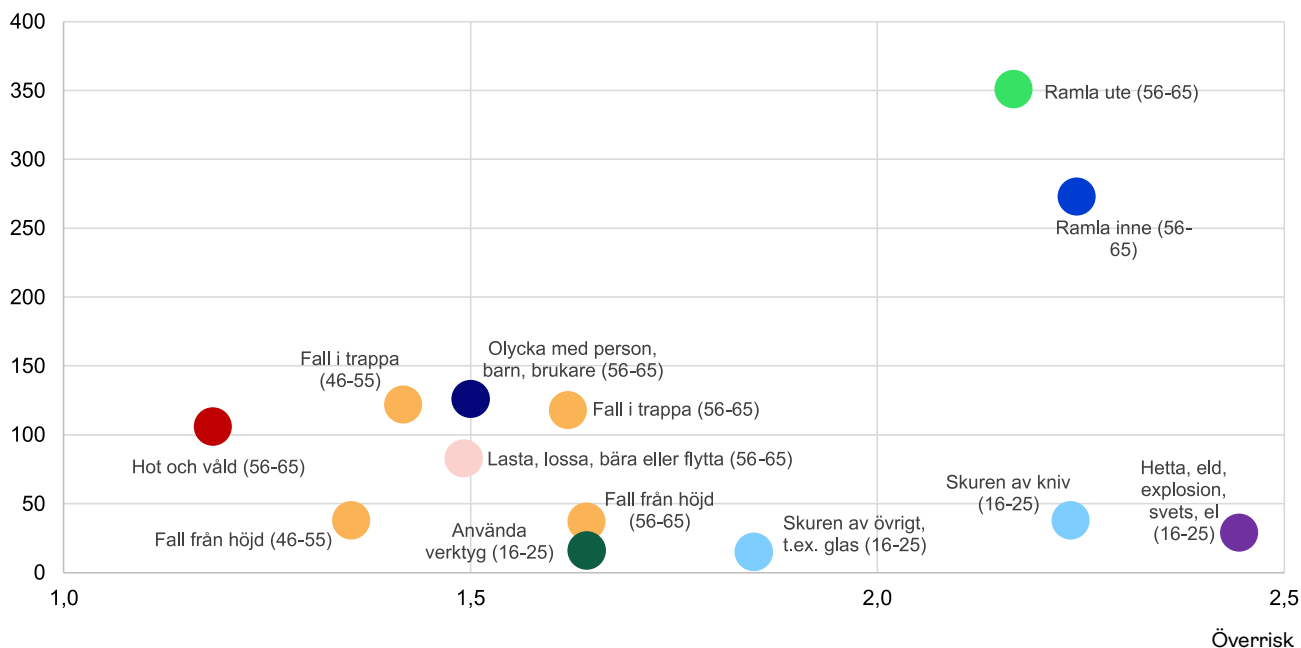
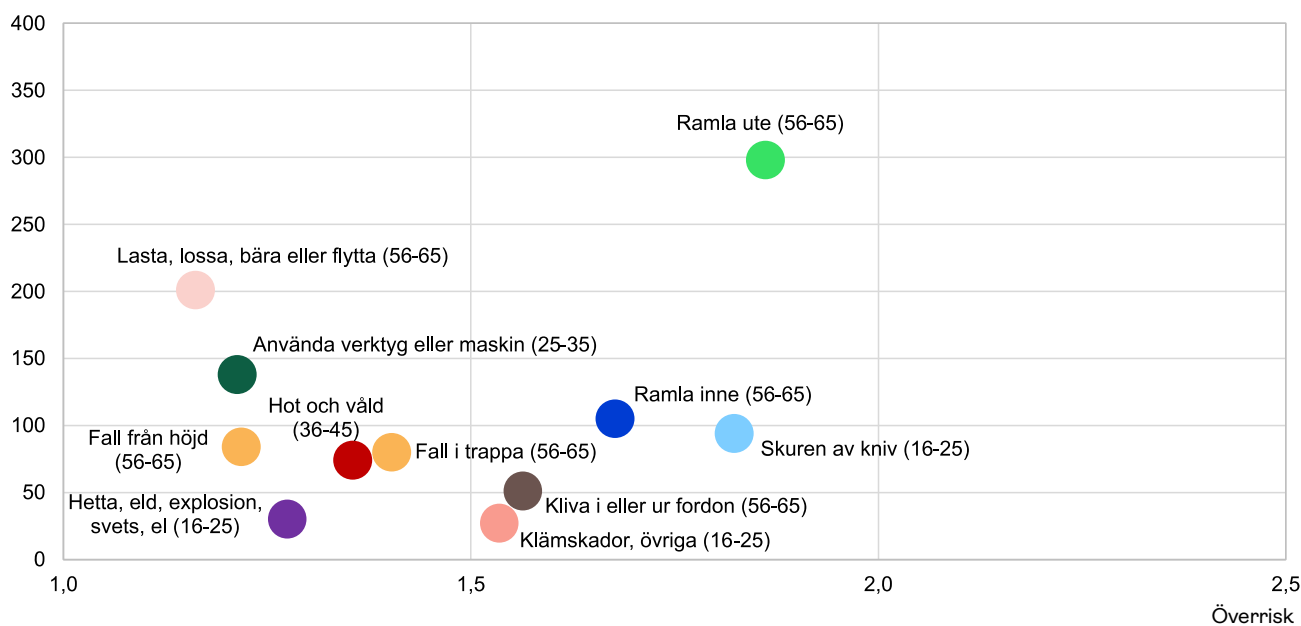

Diagram 8

Överrisk att drabbas av ett allvarligt olycksfall för män efter åldersgrupp och händelsetyp, 2024.

Antal allvarliga olycksfall

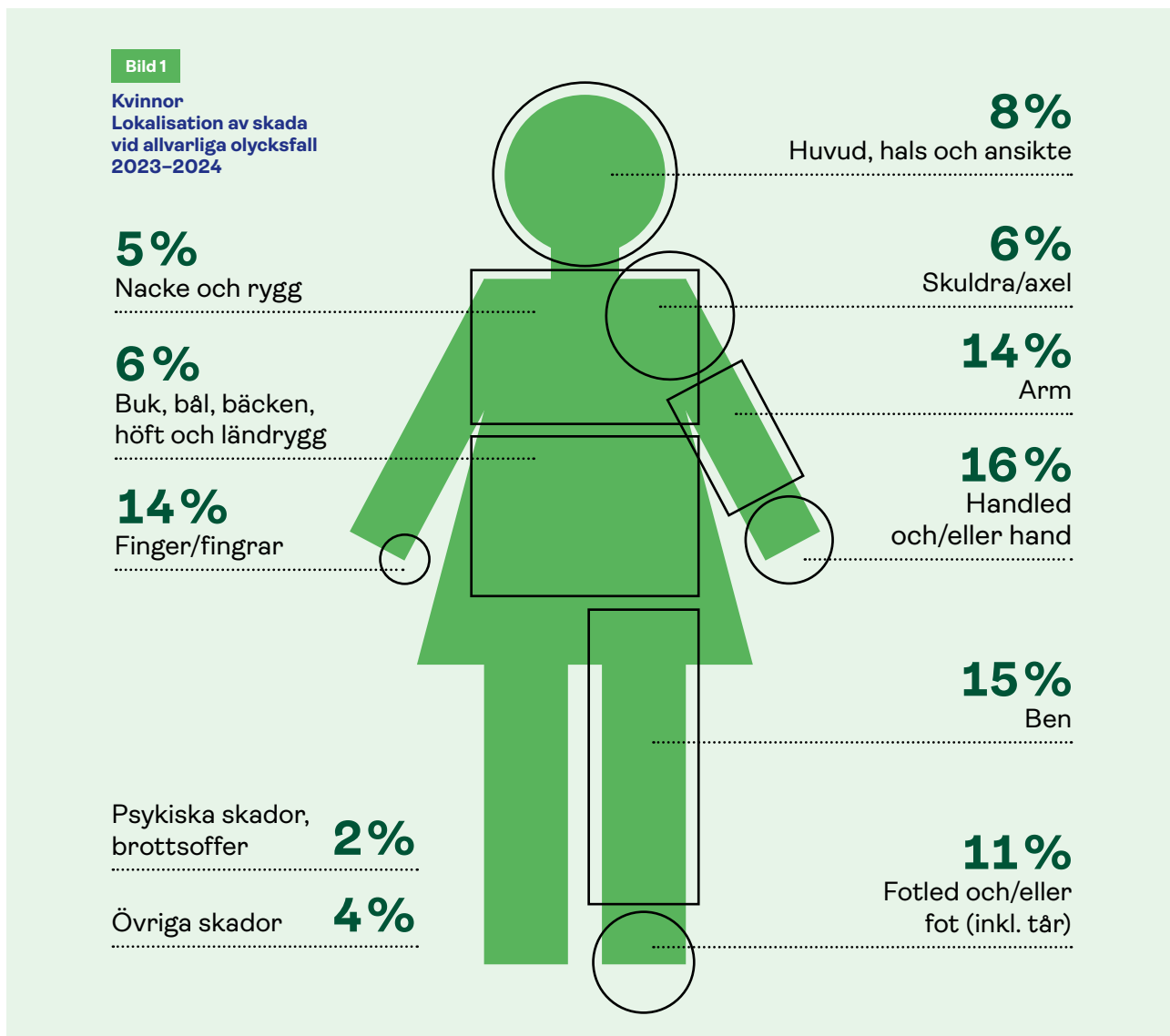

Var på kroppen sker skadorna?

Bild 1 och **bild 2** på följande sidor visar i procent (av det totala antalet allvarliga olycksfall) var på kroppen skadorna skett vid allvarliga olycksfall 2023 och 2024. Det finns tydliga könsskillnader i vilka kroppsdelar som skadas.

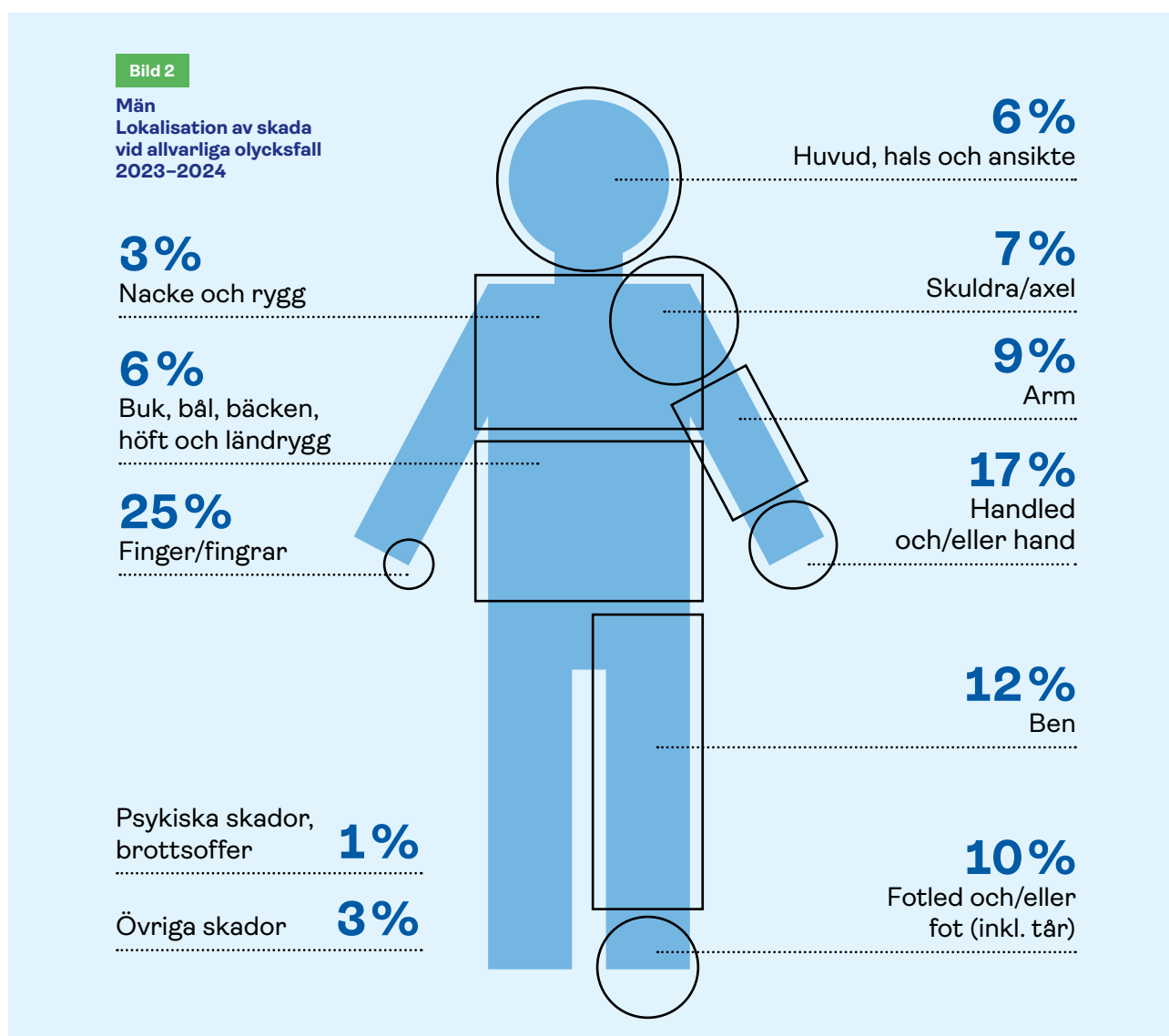
Kvinnor skadar oftast hand och handled, ben, armar och fingrar vid allvarliga arbetsolycksfall. Skadetyperna står tillsammans för 59 procent av kvinnornas allvarliga

arbetsolyckor. Skador på armar och ben är vanliga vid fallolyckor och drabbar ofta personal inom vård- och omsorgsykten. Hand- och handledsskador beror också ofta på fallolyckor, men är även vanliga vid olyckor som beror på *hot och våld* och *olycka med person, barn, brukare, elev, boende eller patient (ej hot och våld)*. Fingerskador beror ofta på skärskador med kniv eller på maskinolyckor och är vanliga inom handeln, restaurang och storköksarbete och industrin.

Män skadar sig oftast i fingrarna, var fjärde allvarlig olycka leder till någon form av fingerskada. Näst vanligast är skador i hand och handled, vilka står för 17 procent av skadorna. För män inträffar skador i fingrar och i hand och handled ofta inom industrin och byggbranschen, vid

maskin användning, arbete med handhållna verktyg eller skärskador med kniv. Skador i ben, som står för 12 procent av männens allvarliga arbetsolyckor, inträffar ofta vid fallolyckor eller vid olyckor då man lastar, lossar, bär eller flyttar något.

Antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta efter län och kön

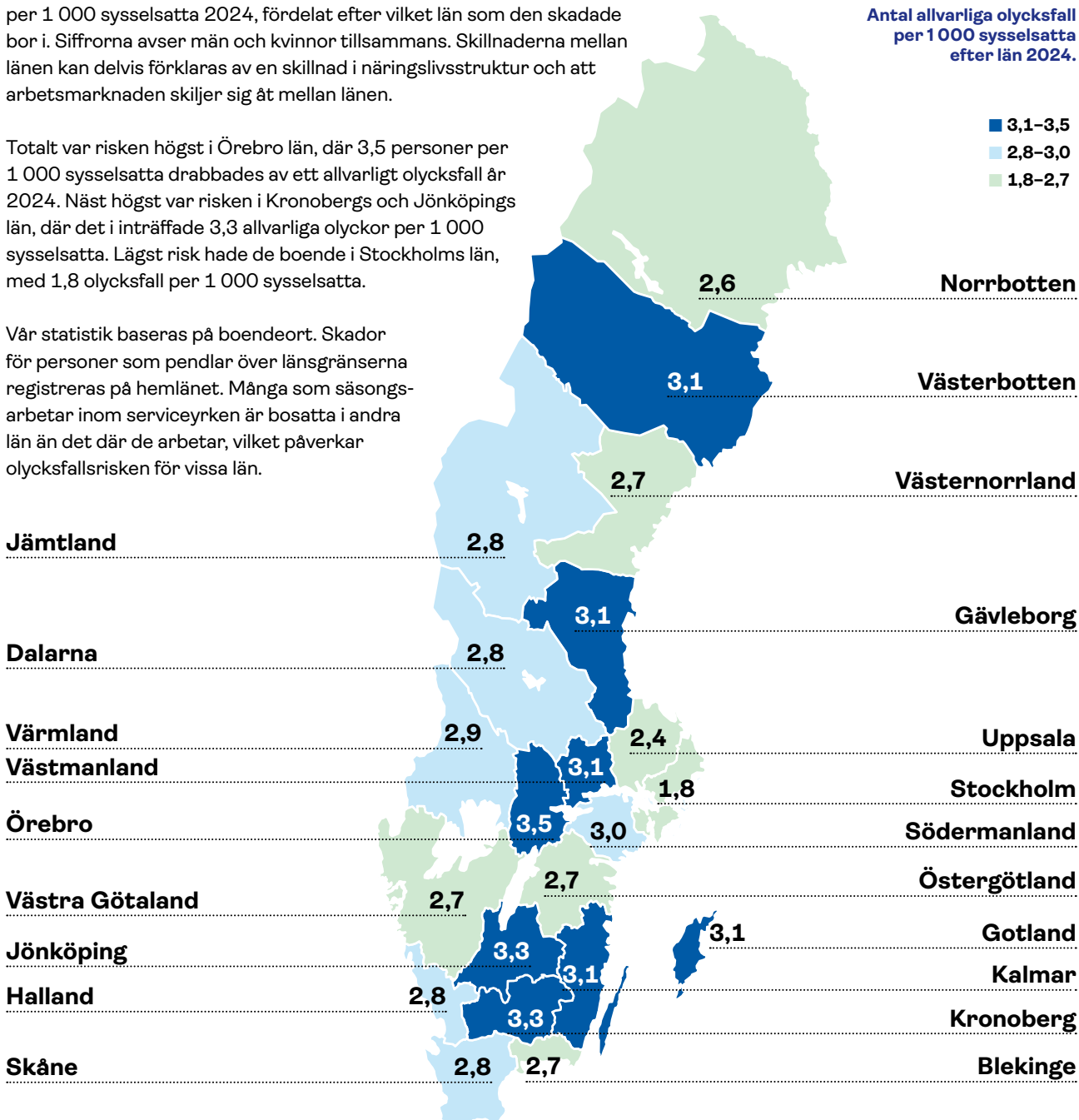
Karta 1 visar den regionala spridningen av antalet allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta 2024, fördelat efter vilket län som den skadade bor i. Siffrorna avser män och kvinnor tillsammans. Skillnaderna mellan länen kan delvis förklaras av en skillnad i näringslivsstruktur och att arbetsmarknaden skiljer sig åt mellan länen.

Totalt var risken högst i Örebro län, där 3,5 personer per 1 000 sysselsatta drabbades av ett allvarligt olycksfall år 2024. Näst högst var risken i Kronobergs och Jönköpings län, där det inträffade 3,3 allvarliga olyckor per 1 000 sysselsatta. Lägst risk hade de boende i Stockholms län, med 1,8 olycksfall per 1 000 sysselsatta.

Vår statistik baseras på boendeort. Skador för personer som pendlar över länsgränserna registreras på hemlänet. Många som säsongarbetar inom serviceyrken är bosatta i andra län än det där de arbetar, vilket påverkar olycksfallsrisken för vissa län.

Karta 1
Antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta efter län 2024.

- 3,1–3,5
- 2,8–3,0
- 1,8–2,7

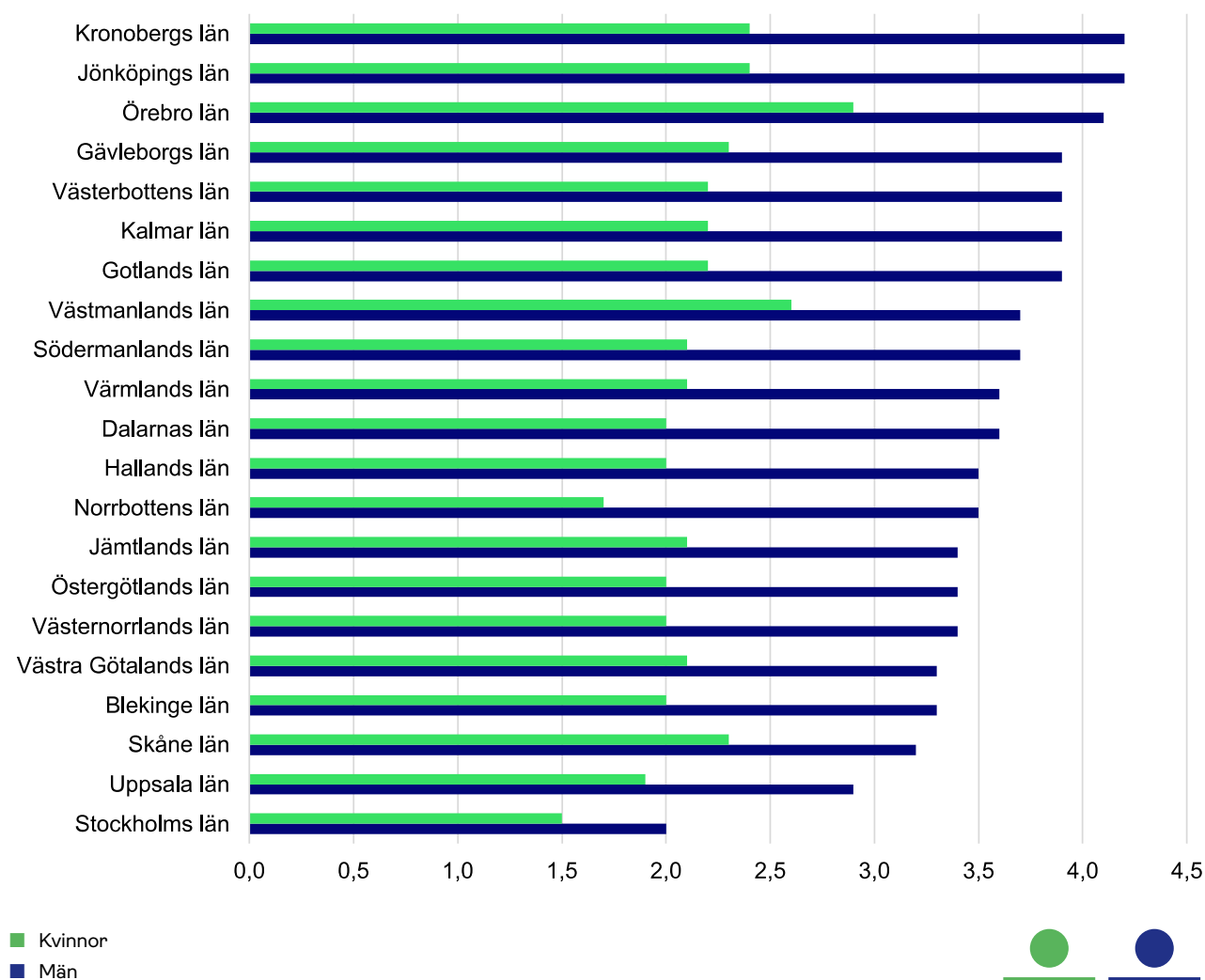

Diagram 9 visar antal allvarliga olyckor 2024 per 1 000 sysselsatta uppdelat på län och kön. I samtliga län hade män en högre risk än kvinnor att drabbas av ett allvarligt olycksfall. Risken för kvinnor att drabbas av ett allvarligt olycksfall var högst i Örebro län, där det i genomsnitt

inträffade 2,9 allvarliga olyckor per 1 000 sysselsatta kvinnor. För män var risken högst i Kronobergs och Jönköpings län med 4,2 allvarliga olyckor per 1 000 sysselsatta. Som tidigare år var risken för både män och kvinnor lägst i Stockholms län.

Diagram 9

Antal allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta 2024, efter län och kön.

Vanliga orsaker till färdolycksfall

Olyckor som inträffar vid färd till eller från arbetet räknas som färdolycksfall. Under 2023 och 2024 utgjorde färdolycksfallen 16 procent av alla arbetssskador som godkändes av Afa Försäkring. Skador som inträffar i samband med framförande av ett trafikförsäkrat fordon ersätts dock i första hand av trafikskadeförsäkringen och inkluderas därför inte i statistiken nedan.

Färdolycksfall är betydligt vanligare bland kvinnor än bland män. Kvinnor stod för 66 procent av samtliga färdolycksfall under 2023 och 2024.

Tabell 8 visar de vanligaste orsakerna till färdolycksfall uppdelat på kön för 2023 och 2024. *Ramla ute* och *cykel* stod tillsammans för fler än tre av fyra färdolycksfall. För kvinnor var det vanligast att man ramlade utomhus, för män var det vanligast med en olycka med cykel. Antalet färdolycksfall orsakade av *elsparkcykel/skateboard med flera* ökar för varje år. Sex av tio av dessa olyckor drabbar personer under 36 år.

Tabell 8

Vanliga orsaker till färdolycksfall 2023 och 2024 efter kön. Sorterat efter det totala antalet.

Händelse	Kvinnor	Män	Total
Ramla ute	5 549	1 807	7 356
Cykel	3 513	2 545	6 058
Fall i trappa	756	398	1 154
Elsparkcykel/Skateboard med flera	331	370	701
Kliva i eller ur fordon	251	100	351
Övriga händelser	1 205	708	1 914
Total	11 605	5 928	17 533

Godkända arbetssjukdomar

Statistiken över godkända arbetssjukdomar i detta avsnitt bygger på arbetssjukdomar som har visat sig under perioden 2020–2024. Antalet godkända arbetssjukdomar är underskattat, då en arbetssjukdom kan visa sig flera år efter att en person har exponerats för skadlig inverkan i arbetet. En relativt stor andel anmälningar kommer in flera år efter det att skadan visat sig. Det gör statistiken svårtolkad.

Tabell 9 visar antalet godkända arbetssjukdomar fördelat på kvinnor respektive män. Bland män är det vanligast att de som drabbas av en arbetssjukdom arbetar inom

yrkesgrupperna *metall- och övrigt industriellt arbete, murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl. och byggnadsträarbetare*. Arbetssjukdomar över huvud taget är mer än dubbelt så vanligt bland män som bland kvinnor. Kvinnor som drabbas av en arbetssjukdom arbetar vanligtvis i yrkesgrupper inom vård som *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl. eller sjuksköterskor och barnmorskor*. Under pandemi-åren 2020–2022 ökade andelen kvinnor med godkända arbetssjukdomar, framför allt eftersom covid-19 i hög grad drabbade kvinnodominerade yrkesgrupper inom vård och omsorg.

Fakta om arbetssjukdomar

En arbetssjukdom är en sjukdom som beror på att en person har utsatts för skadlig inverkan i arbetet. Med skadlig inverkan i arbetet menas att det finns något i arbetsmiljön som påverkar den fysiska eller psykiska hälsan ogynnsamt. Det kan exempelvis vara:

- Tungt arbete eller olämpliga arbetsställningar som kan orsaka rygg- eller ledbesvär.
- Ensidigt arbete som kan orsaka muskel- och senskador.
- Farliga ämnen som kan orsaka eksem, allergier, luftvägsbesvär och cancer.
- Psykiskt påfrestande arbetsförhållanden som kan orsaka psykiska besvär eller psykosomatiska sjukdomar.
- Vibrationer som kan skada blodkärl, nerver och leder.
- Buller som kan orsaka hörselskador.

För att Afa Försäkring ska kunna pröva en arbetssjukdom krävs att besvären har kvarstått i minst 180 dagar och att sjukdomen är godkänd av Försäkringskassan som arbetsskada eller finns med på ILO-förteckningen över arbetssjukdomar. ILO är FN:s fackorgan för arbetslivsfrågor.

Covid-19

Under våren 2020 fastställdes covid-19 som en smittsam sjukdom som kan godkännas som arbetsskada enligt förordning (1977:284) om arbetsskadeförsäkring och statligt personskadeskydd. Därmed omfattas sjukdomen också av arbetsskadeförsäkringarna TFA, TFA-KL och PSA.

De regler som gällt för att få en arbetssjukdom på grund av covid-19 godkänd av Afa Försäkring under perioden 2020–2022 är:

- Den som har rätt till ersättning är anställd vid ett laboratorium, inom sjukvården eller anställd i annat arbete där man har behandlat, vårdat eller omhändertagit smittförande person.
- Under perioden 1 februari 2020–31 mars 2022 klassades covid-19 som samhälls-farlig sjukdom och kunde då godkännas som arbetsskada för alla yrkesgrupper samt vid allt arbete oavsett arbetsplats under förutsättning att Försäkringskassan först godkände arbetssjukdomen.
- Besvären från smittan har kvarstått i minst 180 dagar.

Tabell 9

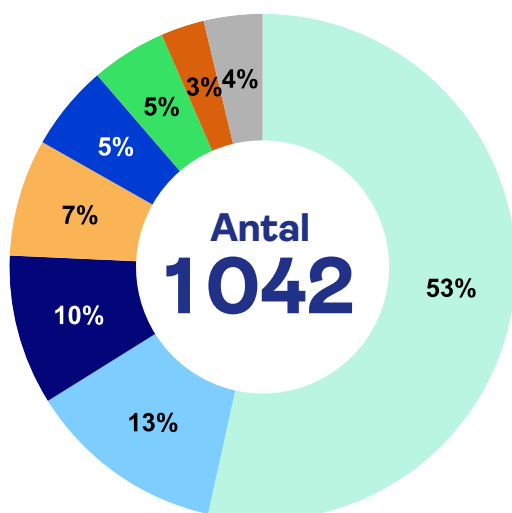
Antal godkända arbetssjukdomar efter yrkesgrupp och kön, med visandeår 2020–2024.

Yrkesgrupp	Kvinnor	Män
Metall- och övrigt industriellt arbete	117	746
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	16	486
Byggnadsträarbetare	9	363
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	320	40
Sjuksköterskor och barnmorskor	154	28
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	14	75
Isolerings- och VVS-montörer	<5	84
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	24	38
Läkare	36	19
Elektriskt arbete	<5	54
Ingenjörer och tekniker	<5	48
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	41	<5
Byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl.	<5	41
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	5	35
Förskollärare och fritidspedagoger	36	<5
Byggnadsmålare	6	30
Lärare och skolledare	23	12
Gruv- och bergarbete, stenhuggare	<5	34
Träindustriarbete	6	28
Golvläggare	<5	31
Yrkesförare		30
Tandvårdsarbete	28	<5
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	12	18
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	24	5
Livsmedelsarbete	13	15
Socialt arbete	19	7
Kontors- och kundserviceyrken	21	5
Försäljare inom handel m.m.	17	6
Pappers- och pappersmassearbetare	<5	19
Städare och fönsterputsare	9	11
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	13	6
Restaurang- och storköksarbete	10	7
Takmontörer och glastekniker	<5	15
Skönhets- och kroppsterapeuter	15	
CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvetks.	<5	11
Civilingenjörer och IT-specialister	5	7
Poliser	<5	8
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	<5	7
Militärt arbete (endast anställda)	<5	6
Brandpersonal		5
Övriga yrkesgrupper	25	46
Total	1 042	2 431

Diagram 10 visar godkända arbetssjukdomar bland kvinnor fördelat på diagnoser. Under perioden 2020–2024 var *covid-19* den vanligaste arbetssjukdomen och stod för fler än hälften av kvinnornas arbetssjukdomar. Detta trots att samtliga fall av covid-19-smitta har visandeår 2020–2022. Andra vanliga arbetssjukdomar var *karpaltunnelsyndrom*, *psykiska sjukdomar och syndrom* och *syndrom* och *hudens sjukdomar*.

Diagram 10

Arbets sjukdomar för kvinnor efter diagnos, med visandeår 2020–2024.

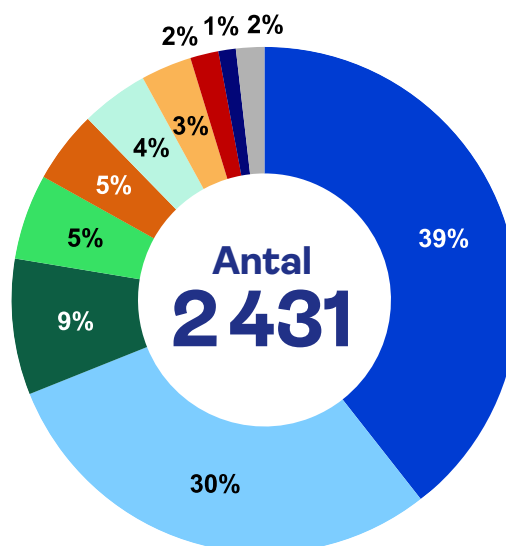
- Covid-19
- Karpaltunnelsyndrom
- Psykiska sjukdomar och syndrom
- Hudens sjukdomar
- Effekter av vibration
- Skelettets och rörelseorganens sjukdomar
- Andningsorganens sjukdomar
- Övriga diagnoser

Diagram 11 visar motsvarande uppgifter för män. De två vanligaste diagnoserna var *effekter av vibration* och *karpaltunnelsyndrom*, som tillsammans stod för sju av tio av männens godkända arbetssjukdomar. *Karpaltunnelsyndrom* beror i de allra flesta fall på en vibrationskada. Tidigare har *buller*, *hörselnedsättning* och *tinnitus* varit vanligast, men trenden är att de skadorna minskar och nu är den tredje vanligaste orsaken. Vibrations- och bullerskador är förknippade med arbete inom industri och bygg. *Covid-19* stod för fyra procent av männens arbetssjukdomar.

Diagram 11

Arbets sjukdomar för män efter diagnos, med visandeår 2020–2024.

- Effekter av vibration
- Karpaltunnelsyndrom
- Buller, hörselnedsättning, tinnitus
- Skelettets och rörelseorganens sjukdomar
- Andningsorganens sjukdomar
- Covid-19
- Hudens sjukdomar
- Tumörsjukdomar
- Psykiska sjukdomar och syndrom
- Övriga diagnoser

Långvarig sjuk- frånvaro

Avsnittet om långvarig sjukfrånvaro bygger på information om ersättningar från avtalsgruppförsäkringen (AGS och AGS-KL). Med lång sjukfrånvaro menas långa sjukfall som har pågått i mer än 90 dagar eller som har lett till månadsersättning.

Försäkringen ger ersättning till den som har sjukpenning (dagsersättning) eller har beviljats sjuk- eller aktivitetsersättning (månadsersättning).

AGS gäller för privatanställda arbetare inom Svenskt Näringsliv/LO:s och Frelia/LO:s avtalsområden. AGS-KL gäller för anställda i kommuner, regioner, Svenska Kyrkan och Sobonaföretag.

Statligt anställda omfattas inte av försäkringarna AGS och AGS-KL. Det gör inte heller privatanställda tjänstemän som exempelvis banktjänstemän, jurister och ekonomer.

Eftersom de anställda som omfattas av AGS och AGS-KL inte är jämförbara saknas det förutsättningar för korrekta jämförelser av långvarig sjukfrånvaro mellan privat och offentlig sektor. När jämförelser trots allt görs mellan de olika avtalsområdena AGS och AGS-KL, är det viktigt att påminna om att det är olika grupper som jämförs.

Sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning

Försäkringskassan betalar ut sjukpenning vid sjukdom som medför att den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt med minst en fjärdedel. Sjukpenning är en dagsersättning som prövas fortlöpande. Afa Försäkring betalar ut en kompletterande ersättning i form av dagsersättning till personer med sjukpenning som omfattas av AGS eller AGS-KL. Från AGS betalas ersättning ut från och med dag 15 till och med dag 360 i sjukperioden. Från AGS-KL betalas ersättning från och med dag 91 till och med dag 360 i sjukperioden.

Försäkringskassan beviljar sjukersättning för personer i åldrarna 19–65 år om arbetsförmågan är stadigvarande nedsatt, det vill säga nedsättningen bedöms bestå för all överskådlig framtid. Den övre åldersgränsen är kopplad till riktåldern för ålderspension och korrigeras när riktåldern höjs. Personer i åldern 19–29 år som troligen inte kommer att kunna arbeta heltid på minst ett år på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning beviljas aktivitetsersättning. Afa Försäkring betalar ut månadsersättning till personer med beviljad sjuk- och aktivitetsersättning som omfattas av AGS eller AGS-KL.

Långvarig sjukfrånvaro – innehåll

Nya sjukfall 2014–2024

I detta avsnitt redovisas antalet nya sjukfall under perioden 2014–2024 fördelade efter:

- ▶ året då sjukfallet började
- ▶ sjukfallets längd
- ▶ typ av ersättning
- ▶ avtalsområde
- ▶ kön

Nya sjukfall – ålder, kön och sysselsättning

De långa sjukfallen och sysselsättningen för 2024 redovisas efter:

- ▶ avtalsområde
- ▶ kön
- ▶ ålder

Yrke och kön – Kommuner och regioner

I avsnittet visar vi:

- ▶ antal långa sjukfall fördelat efter yrkesgrupp och kön
- ▶ antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta efter yrkesgrupp och kön
- ▶ ett åldersstandardiserat mått på antalet långa sjukfall per 1 000 sysselsatta
- ▶ antal långa sjukfall med psykiska diagnoser per 1 000 sysselsatta efter yrkesgrupp och kön
- ▶ medianlängd för sjukfall efter yrkesgrupp

Yrke och kön – arbetare i privat sektor

I avsnittet visar vi:

- ▶ antal långa sjukfall fördelat efter yrkesgrupp och kön
- ▶ antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta efter yrkesgrupp och kön
- ▶ ett åldersstandardiserat mått på antalet långa sjukfall per 1 000 sysselsatta
- ▶ antal långa sjukfall med psykiska diagnoser per 1 000 sysselsatta efter yrkesgrupp och kön
- ▶ medianlängd för sjukfall efter yrkesgrupp

Långvariga sjukfall 2007–2024 efter avtalsområde, ålder och kön

---

Avsnittet visar antal långvariga sjukfall per 1 000 sysselsatta, efter avtalsområde, ålder och kön 2007–2024.

Psykiska och muskuloskeletala diagnoser över tid

Avsnittet visar hur andelen sjukfall med diagnos inom de två vanligaste diagnosgrupperna har utvecklats under perioden 2007–2024, fördelat efter avtalsområde och kön.

De långa sjukfallens fördelning efter avtalsområde, ålder, kön och diagnos

---

Avsnittet visar antal långa sjukfall efter avtalsområde, ålder, kön och diagnos 2023–2024.

Sjukfall med samsjuklighet

Avsnittet visar vanliga diagnoskombinationer för långa sjukfall med fler än en diagnos efter avtalsområde och kön 2023–2024.

Sjukfall som medfört månadsersättning efter kön och avtalsområde 2018–2023

Avsnittet visar antal sjukfall som har medfört månadsersättning fördelat på avtalsområde och kön 2018–2023.

Antal sjukfall per 1 000 sysselsatta efter län och kön

Avsnittet visar antal fall av långvarig sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta fördelat på län och kön 2024.

Nya sjukfall 2014–2024

Tabell 10 redovisar sjukfall som medfört mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning mellan 2014 och 2024 inom avtalsområdet Kommuner och regioner. Inom Kommuner och regioner ersattes totalt 30 045 sjukfall år 2024. **Tabell 11** visar motsvarande uppgifter för sjukfall inom avtalsområdet för privatanställda arbetare. Inom detta avtalsområde ersattes totalt 58 033 sjukfall 2024 (se **bilaga 4b** på sidan 100). Av dessa var 26 899 långa sjukfall. Antalet långa sjukfall ökade i båda kollektiverna under 2024.

Sedan andra halvan av 1990-talet har den allmänna sjukförsäkringen varit föremål för en rad reformer och förändringar. En av de större förändringarna inträffade den 1 juli 2008 då rehabiliteringskedjan infördes, med striktare regler för beviljande av sjukpenning och sjuk- eller aktivitetsersättning. Efter 2016 har flera regeländringar genomförts med bland annat slopande av den bortre tidsgränsen och undantag från rehabiliteringskedjan.

Mellan 2012 och 2015 ökade antalet långa sjukfall. År 2016 bröts utvecklingen och antalet långa sjukfall började minska. Minskningen fortsatte från 2017 till 2022. Från 2023 har antalet långa sjukfall ökat något.

2021 genomfördes en regeländring som innebar att bedömningen av arbetsförmågan mot hela arbetsmarknaden efter dag 180 ska skjutas upp, om övervägande skäl talar för att den försäkrade senast dag 365 kommer att återgå i arbete hos arbetsgivaren i samma omfattning som tidigare. Efter regeländringen har fler sjukfall blivit längre.

Redovisningen av månadsersättningen är ofullständig för 2023 och 2024, då beviljandet av sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan inte sker förrän alla andra möjligheter är utredda. I och med att den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen togs bort 2016, har beslut om sjukersättning kommit att tas senare. Hösten 2022 infördes särskilda sjukersättningsregler för personer över 60 vilket bidragit till ökat inflöde i månadsersättning.

Tabell 10

Antal nya sjukfall som medfört mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning efter insjuknandeår och kön, Kommuner och regioner. (Antal sysselsatta i Kommuner och regioner 2024: 1,2 miljoner).

Sjukklass	Kön	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Mer än 90 sjukdagar	Kvinnor	29 130	31 453	31 018	27 582	26 911	24 900	24 286	24 826	24 130	25 443	26 085
	Män	3 974	4 313	4 119	3 707	3 585	3 441	3 348	3 487	3 502	3 663	3 698
	Total	33 104	35 766	35 137	31 289	30 496	28 341	27 634	28 313	27 632	29 106	29 783
Månadsersättning	Kvinnor	2 078	1 426	722	542	474	482	413	550	555	366	220
	Män	349	287	168	130	98	96	95	98	108	70	42
	Total	2 427	1 713	890	672	572	578	508	648	663	436	262
Total	Kvinnor	31 208	32 879	31 740	28 124	27 385	25 382	24 699	25 376	24 685	25 809	26 305
	Män	4 323	4 600	4 287	3 837	3 683	3 537	3 443	3 585	3 610	3 733	3 740
	Total	35 531	37 479	36 027	31 961	31 068	28 919	28 142	28 961	28 295	29 542	30 045

Tabell 11

Antal nya sjukfall som medför mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning efter insjuknandeår och kön, privatanställda arbetare. (Antal sysselsatta privatanställda arbetare 2024: 1,4 miljoner).

Sjukklass	Kön	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Mer än 90 sjukdagar	Kvinnor	12 350	13 030	12 478	10 862	10 582	9 813	9 243	9 696	9 699	11 172	11 520
	Män	17 257	18 282	17 888	15 829	15 645	15 141	14 453	14 931	14 620	14 954	15 066
	Total	29 607	31 312	30 366	26 691	26 227	24 954	23 696	24 627	24 319	26 126	26 586
Månadsersättning	Kvinnor	1 222	839	486	292	283	217	238	266	285	193	114
	Män	1 584	1 125	724	503	476	367	418	550	523	390	199
	Total	2 806	1 964	1 210	795	759	584	656	816	808	583	313
Total	Kvinnor	13 572	13 869	12 964	11 154	10 865	10 030	9 481	9 962	9 984	11 365	11 634
	Män	18 841	19 407	18 612	16 332	16 121	15 508	14 871	15 481	15 143	15 344	15 265
	Total	32 413	33 276	31 576	27 486	26 986	25 538	24 352	25 443	25 127	26 709	26 899

Nya sjukfall – ålder, kön och sysselsättning

Att stigande ålder innebär en ökande risk att bli långvarigt sjukfrånvarande är känt sedan tidigare. I **diagram 12** visas fördelningen av sysselsättning och antal långa sjukfall efter ålder och kön inom avtalsområdet Kommuner och regioner. Kvinnor utgör 74 procent av de sysselsatta inom Kommuner och regioner och män utgör 26 procent. I **diagram 13** visas motsvarande siffror för privatanställda arbetare. Inom avtalsområdet utgörs sysselsättningen av 34 procent kvinnor och 66 procent män.

För kvinnor inom Kommuner och regioner finns det en överrisk att råka ut för ett långvarigt sjukfall i åldersgrupperna över 45 år. 58 procent av alla kvinnor som drabbades av ett långvarigt sjukfall tillhörde dessa åldersgrupper, medan samma grupper utgjorde 49 procent av den kvinnliga sysselsättningen. Kvinnor under 46 år stod för 42 procent av sjukfallen medan de utgjorde 51 procent av sysselsättning, och var alltså underrepresenterade i sjukfallen.

Även inom avtalsområdet privatanställda arbetare har de äldre kvinnorna en överrisk för långa sjukfall. Kvinnor i åldersgrupperna över 45 år stod för 48 procent av de långa sjukfallen och utgjorde 32 procent av sysselsättningen.

Tittar man på den yngsta åldersgruppen 16–25 år är förhållandet det omvända. Gruppen stod för 7 procent av sjukfallen och 25 procent av sysselsättningen.

Av män inom Kommuner och regioner som drabbades av ett långvarigt sjukfall 2024 var 64 procent över 45 år. De båda åldersgrupperna 46–55 år och 56–65 år utgör 45 procent av männens sysselsättning. De har alltså en överrisk för långa sjukfall, medan åldersgrupper yngre än 46 år istället har en underrisk att bli långvarigt sjuk. Inom avtalsområdet privatanställda arbetare finns ett liknande mönster, där 59 procent av alla män som drabbades av långa sjukfall var över 45 år, medan 37 procent av de sysselsatta var över 45 år.

Foto: Plattform, Johnér-Billebyrå

Diagram 12

Fördelning av långa sjukfall och sysselsatta 2024 i procent, efter ålder och kön. Kommuner och regioner.

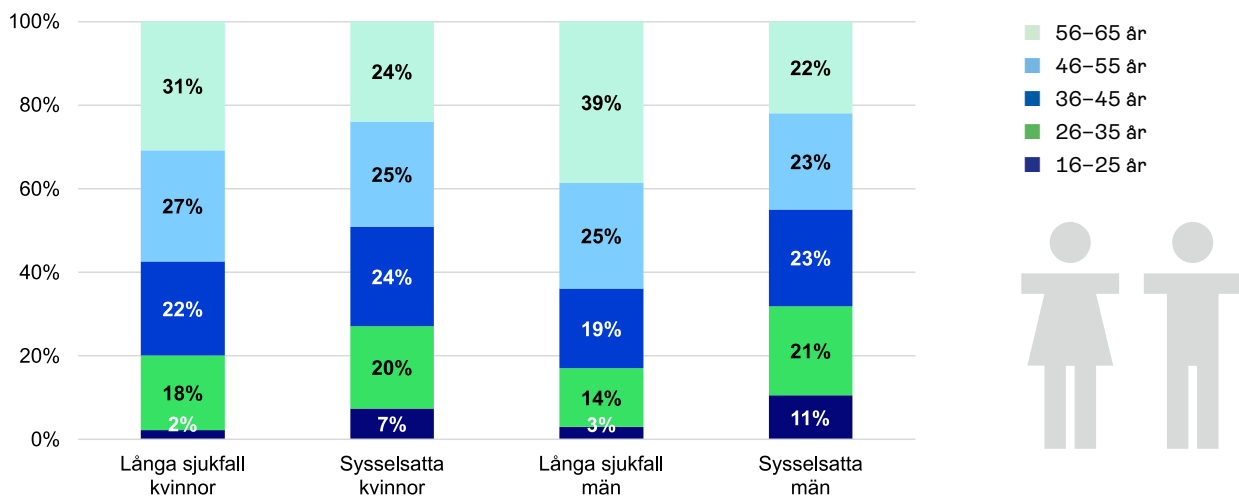
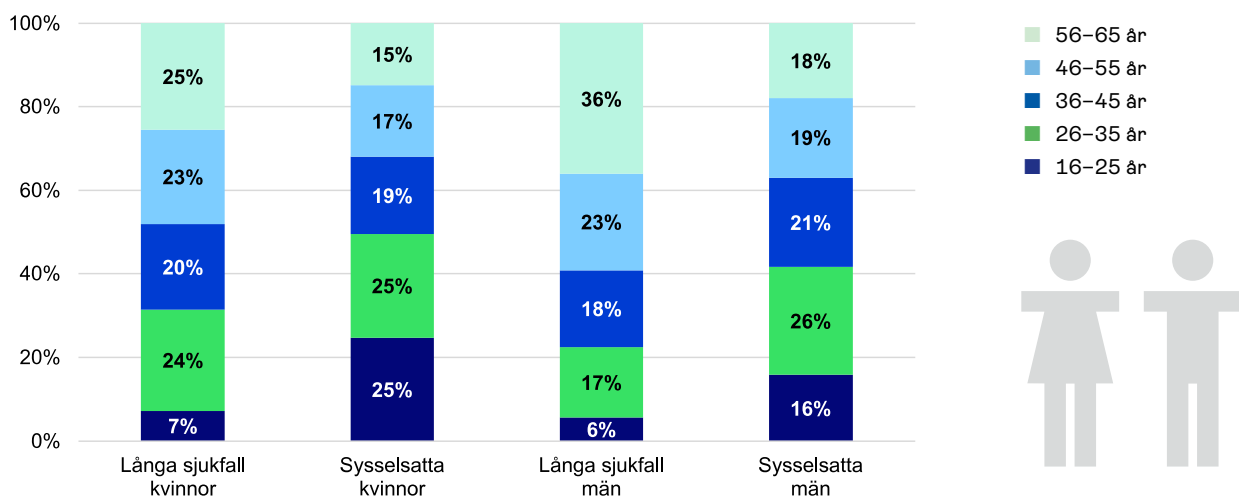

Diagram 13

Fördelning av långa sjukfall och sysselsatta 2024 i procent, efter ålder och kön. Privatanställda arbetare.

Yrke och kön – Kommuner och regioner

I det här avsnittet presenterar vi statistik för de vanligaste yrkesgrupperna inom avtalsområdet Kommuner och regioner.

Tabell 12 till **14** visar antal sjukfall år 2024 som lett till minst 90 dagars sjukfrånvaro eller sjuk- eller aktivitetsersättning, fördelat på yrkesgrupp. För åren 2020 till 2024 redovisar vi risken, det vill säga antalet personer per 1 000 sysselsatta, som har drabbats av ett långt sjukfall. För 2020–2022 beräknas risken för sysselsatta i åldrarna 16–64 år, och för 2023–2024 för sysselsatta i åldrarna 16–65 år. Uppgifterna om antalet sysselsatta inom respektive yrkesgrupp är hämtade från SCB:s yrkesstatistik.

Tabell 12 redovisar uppgifter för båda könen och **tabell 13** och **14** redovisar uppgifter för kvinnor respektive män.

Tabell 12 innehåller fler yrkesgrupper än **tabell 13** och **14**, då vissa yrkesgrupper har för få långa sjukfall för att redovisas per kön.

Kvinnor har en högre risk för långvarig sjukfrånvaro i alla yrkesgrupper och på totalnivå en mer än dubbelt så hög risk som män. Den totala risken för samtliga yrkesgrupper inom Kommuner och regioner ökade mellan 2020 och 2021 för både kvinnor och män, för att sedan minska 2022. Den totala risken har sen ökat och fortsätter öka 2024, främst drivet av ökad risk för kvinnor.

För både kvinnor och för män hade yrkesförare och väktare, ordningsvakter högst risk 2024. För både kvinnor och män var gruppernas risker högre än 2023, men med stora variationer mellan åren. En förklaring till variationerna mellan åren är att yrkesgrupperna är förhållandevis små inom Kommuner och regioner. Det krävs därmed inte någon stor förändring i antalet sjukfall för att risken ska förändras.

Den största yrkesgruppen bland kvinnor med både hög risk och många sjukfall, är undersköterskor, vårdbiträden och personliga assistenter m.fl. Även för män är detta en yrkesgrupp med många sjukfall och en högre risk än genomsnittet för samtliga yrkesgrupper inom Kommuner och regioner. Risken har dessutom ökat inom båda könen. Läkare har jämfört med övriga vårdyrken inom Kommuner och regioner låg risk för långvarig sjukfrånvaro, men den ökade något under 2024 jämfört med 2023.

Tabell 12

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2020–2024 samt antal långa sjukfall 2024 per yrkesgrupp. Kommuner och regioner, kvinnor och män. Sorterat efter risk 2024.

Yrkesgrupp	2020	2021	2022	2023	2024	Antal långa sjukfall 2024
Textil-, skinn och läderindustriarbete	47,7	31,8	45,5	45,6	43,7	33
Väktare, ordningsvakter	26,2	24,7	30,4	24,1	42,1	52
Tandvårdsarbete	33,0	34,3	31,7	31,3	36,2	425
Yrkesförare	29,1	33,6	29,9	29,8	33,8	145
Förskollärare och fritidspedagoger	26,2	27,0	26,6	29,5	31,8	2 228
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	30,2	30,1	28,7	29,6	31,8	10 062
CI utbildning	25,1	33,6	41,0	30,7	31,5	26
Restaurang- och storköksarbete	24,4	26,9	27,1	26,5	31,0	981
Socialt arbete	25,4	25,4	25,3	26,3	27,5	1 758
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	22,9	23,0	23,5	25,1	27,5	2 929
Städare och fönsterputsare	26,1	27,7	27,2	27,7	25,7	551
Kontors- och kundserviceyrken	24,2	27,1	24,0	24,4	24,1	1 315
Sjuksköterskor och barnmorskor	25,2	26,0	23,7	23,7	23,9	2 392
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	23,0	23,4	22,8	23,7	23,5	496
Biblioteks- och arkivassistenter m.fl.	27,3	34,6	22,9	28,3	23,1	40
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik (H2)	14,3	19,0	22,4	18,3	19,7	112
Elektriskt arbete	10,8	23,2	13,6	22,2	19,2	32
Fastighetsskötare, expeditivakter, renhållningsarbetare m.fl.	17,0	17,1	17,1	16,7	18,9	467
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	20,0	18,8	19,3	21,2	18,2	70
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	15,3	16,3	15,6	16,5	17,8	1 211
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	22,8	32,8	18,4	19,2	17,8	174
Arkitekter och lantmätare, designers och formgivare	17,5	13,8	17,6	17,6	17,2	60
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	13,8	18,7	14,4	15,7	16,5	220
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	13,5	15,4	16,7	15,1	15,8	119
Brandpersonal	13,1	9,5	11,7	9,3	15,1	76
Lärare och skolledare	12,7	14,0	13,6	15,5	14,7	2 289
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	16,5	17,4	15,7	15,2	13,6	381
Ingenjörer och tekniker	7,6	10,3	10,5	10,6	12,3	154
Läkare	12,9	11,5	12,2	11,2	12,1	439
Metall- och övrigt industriellt arbete	10,4	11,4	10,8	13,0	11,1	111
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	11,1	15,1	15,0	12,7	10,0	29
CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvetks.	5,8	8,6	7,4	6,9	7,3	49
Övriga yrkesgrupper						619
Samtliga yrkesgrupper	22,3	23,2	22,2	23	24,1	30 045

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp och år.

Tabell 13

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2020–2024 samt antal långa sjukfall 2024 per yrkesgrupp. Kommuner och regioner, kvinnor. Sorterat efter risk 2024.

Yrkesgrupp	2020	2021	2022	2023	2024	Antal långa sjukfall 2024
Yrkesförare	53,6	67,7	51,3	60,9	74,2	44
Väktare, ordningsvakter	28,2	39,0	36,3	35,2	56,9	35
Tandvårdsarbete	34,8	36,9	34,1	33,8	39,2	410
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	34,3	34,3	32,7	33,9	36,3	9 155
Restaurang- och storköksarbete	26,9	30,3	30,4	29,1	34,0	857
Förskollärare och fritidspedagoger	27,3	28,6	28,0	31,1	33,3	2 116
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	26,2	26,3	26,6	28,4	31,2	2 684
Metall- och övrigt industriellt arbete	14,9	21,0	27,3	33,3	31,0	28
Socialt arbete	28,4	27,8	27,5	28,9	30,2	1 584
Städare och fönsterputsare	29,6	31,1	31,0	31,3	28,9	507
Kontors- och kundserviceyrken	26,1	28,8	25,5	25,8	25,9	1 269
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	25,2	25,1	24,4	25,7	25,7	467
Sjuksköterskor och barnmorskor	26,7	27,6	25,1	25,0	25,6	2 239
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	29,1	48,1	21,6	23,5	25,1	88
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik (H2)	17,1	23,4	28,1	22,2	25,1	99
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	20,5	23,1	20,3	20,1	25,0	133
Arkitekter och lantmätare, designers och formgivare	23,4	16,7	22,6	22,2	22,3	47
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	17,9	18,7	18,2	19,0	21,0	1 032
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	18,2	22,5	17,1	18,3	19,9	185
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	17,6	20,2	22,0	18,6	18,8	95
Ingenjörer och tekniker	8,9	13,1	17,3	18,6	17,3	71
Lärare och skolledare	14,6	16,2	15,7	17,9	17,1	1 939
Läkare	17,9	16,3	17,2	15,3	16,2	326
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	18,3	19,6	18,0	16,8	15,7	333
CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvetks.	9,3	12,0	12,0	8,7	11,9	28
Övriga yrkesgrupper						534
Samtliga yrkesgrupper	26,3	27,2	25,9	26,9	28,3	26 305

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp och år.

Tabell 14

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2020–2024 samt antal långa sjukfall 2024 per yrkesgrupp. Kommuner och regioner, män. Sorterat efter risk 2024.

Yrkesgrupp	2020	2021	2022	2023	2024	Antal långa sjukfall 2024
Väktare, ordningsvakter	24,2	12,0	24,6	16,0	27,4	17
Yrkesförare	24,6	28,0	26,3	24,4	27,3	101
Restaurang- och storköksarbete	13,6	12,1	13,6	16,0	19,2	124
Fastighetsskötare, expeditivvakter, renhållningsarbetare m.fl.	16,2	15,6	16,2	15,8	17,2	334
Förskollärare och fritidspedagoger	14,9	11,2	13,0	13,4	17,1	112
Socialt arbete	12,0	14,3	15,5	14,2	15,4	174
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	12,3	12,5	12,1	12,7	14,0	906
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	20,3	26,6	16,7	16,9	13,7	86
Sjuksköterskor och barnmorskor	14,7	14,5	13,4	14,5	12,1	153
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	9,5	10,1	10,9	10,7	12,0	245
Tandvårdsarbete	17,7	11,9	10,6	9,9	11,6	15
Städare och fönsterputsare	11,0	12,3	10,1	11,3	11,2	44
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	8,4	12,2	12,5	11,3	9,9	29
Ingenjörer och tekniker	7,0	9,0	7,4	7,0	9,9	83
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	6,5	6,6	6,8	8,6	9,6	24
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	8,8	9,9	8,6	9,6	9,6	179
Arkitekter och lantmätare, designers och formgivare	8,5	9,2	9,1	9,6	9,4	13
Metall- och övrigt industriellt arbete	9,9	10,6	9,2	11,0	9,2	83
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	4,6	10,1	8,2	9,9	8,6	35
Kontors- och kundserviceyrken	8,2	12,3	11	12,1	8,4	46
Lärare och skolledare	7,7	8,3	8,0	9,2	8,4	350
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik (H2)	8,5	9,5	9,5	9,7	7,5	13
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	10,7	10,1	8,5	10,0	7,1	48
Läkare	7,1	5,7	6,1	6,1	7,0	113
CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvetks.	4,1	6,9	5,1	5,9	4,8	21
Övriga yrkesgrupper						392
Samtliga yrkesgrupper	10,7	11,4	11,2	11,4	11,7	3 740

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp och år.

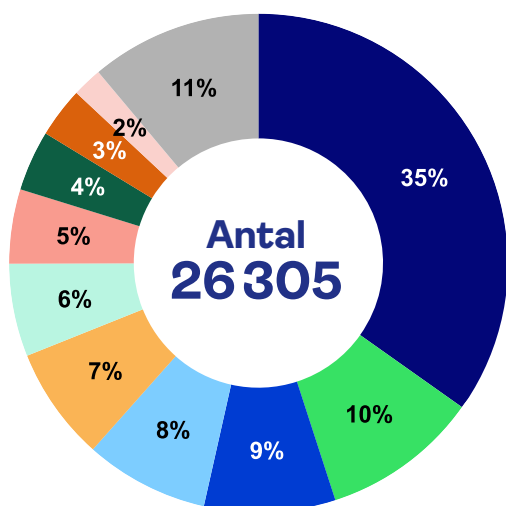
Diagram 14 och **diagram 15** visar de långa sjukfallen inom avtalsområde Kommuner och regioner fördelade på de vanligaste yrkesgrupperna för kvinnor respektive män.

Diagram 14 visar att yrkesgrupperna *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl., barnskötare, fritidsledare m.fl., sjuksköterskor och barnmorskor* och *lärare och skolledare* står för 62 procent av de långa sjukfallen inom avtalsområdet. Inkluderar man även *förskollärare och fritidspedagoger* och yrken inom *socialt arbete* så står dessa grupper för 75 procent av kvinnornas långa sjukfall inom avtalsområdet.

I **diagram 15**, med motsvarande fördelning för yrkesgrupper för män, är bilden inte lika tydlig. Framst beroende på att yrkesgruppen *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.* inte är lika dominerande som för kvinnor. De yrkesgrupper som står för störst andel av männens långa sjukfall är *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl., lärare och skolledare* samt *fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.* Dessa tre yrkesgrupper står för 42 procent av männens långa sjukfall.

Diagram 14

Nya långa sjukfall för kvinnor 2024, efter yrkesgrupp, Kommuner och regioner.

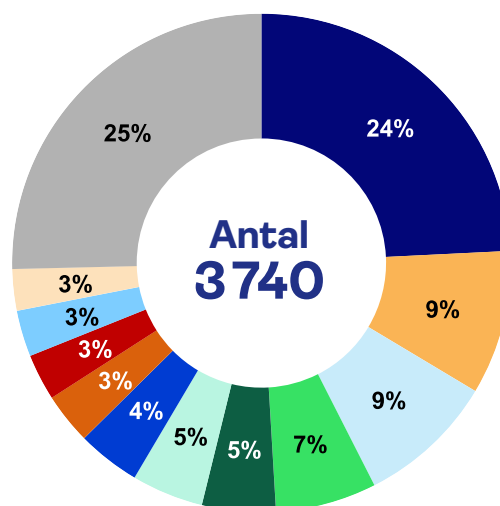

- Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.
- Barnskötare, fritidsledare m.fl.
- Sjuksköterskor och barnmorskor
- Förskollärare och fritidspedagoger
- Lärare och skolledare
- Socialt arbete
- Kontors- och kundserviceyrken
- Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)
- Restaurang- och storköksarbete
- Städare och fönsterputsare
- Övriga yrkesgrupper

Diagram 15

Nya långa sjukfall för män 2024, efter yrkesgrupp, Kommuner och regioner.

- Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.
- Lärare och skolledare
- Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.
- Barnskötare, fritidsledare m.fl.
- Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)
- Socialt arbete
- Sjuksköterskor och barnmorskor
- Restaurang- och storköksarbete
- Läkare
- Förskollärare och fritidspedagoger
- Yrkesförare
- Övriga yrkesgrupper

Risken för långvarig sjukfrånvaro skiljer sig mellan kön och åldersgrupper. Äldre drabbas generellt i högre grad än yngre, och kvinnor i högre grad än män. Den totala risken för en yrkesgrupp kan vara missvisande om dess åldersfördelning skiljer sig gentemot åldersfördelningen för samtliga yrkesgrupper. En yrkesgrupp med en hög andel yngre anställda har troligtvis en låg risk, och en yrkesgrupp med en hög andel äldre har troligtvis en hög risk. För att kompensera för detta görs en så kallad åldersstandardisering av risken (se faktaruta). En åldersstandardisering bidrar till att jämförelser av risk mellan yrkesgrupper blir mer rättvisande.

Diagram 16 och **diagram 17** visar risk och åldersstandardiserad risk för kvinnor respektive män. För kvinnor inom Kommuner och regioner får åldersstandardiseringen inte några större effekter. För män däremot får flera av yrkesgrupperna med hög risk för långvarig sjukfrånvaro, exempelvis *yrkesförare* och *fastighetsskötare*, *expeditionsvakter*, *renhållningsarbetare* m.fl. markant lägre risk med åldersstandardiseringen. Det beror på att dessa yrkesgrupper har en högre andel äldre än snittet. För yrkesgruppen *barnskötare* och *fritidsledare* m.fl. är förhållandet det motsatta, den åldersstandardiserade risken är högre än den faktiska risken. Det beror på att yrkesgruppen har en stor andel unga.

Åldersstandardisering

Det åldersstandardiserade måttet på antalet fall per 1 000 sysselsatta är beräknat som om åldersfördelningen i den specifika yrkesgruppen var densamma som åldersfördelningen på hela arbetsmarknaden. Syftet är att göra det möjligt att jämföra risken i yrkesgrupper där åldersfördelningen är ojämn. Eftersom risken för långvarig sjukfrånvaro ökar med stigande ålder blir effekten att yrkesgrupper med en lägre medelålder får ett högre åldersstandardiserat mått på antalet fall per 1 000 sysselsatta än det faktiska måttet och vice versa.

Foto: Sirpa Ukura, Moestphotos

Diagram 16

Risk och åldersstandardiserad risk för långvarig sjukfrånvaro för kvinnor inom Kommuner och regioner 2024.

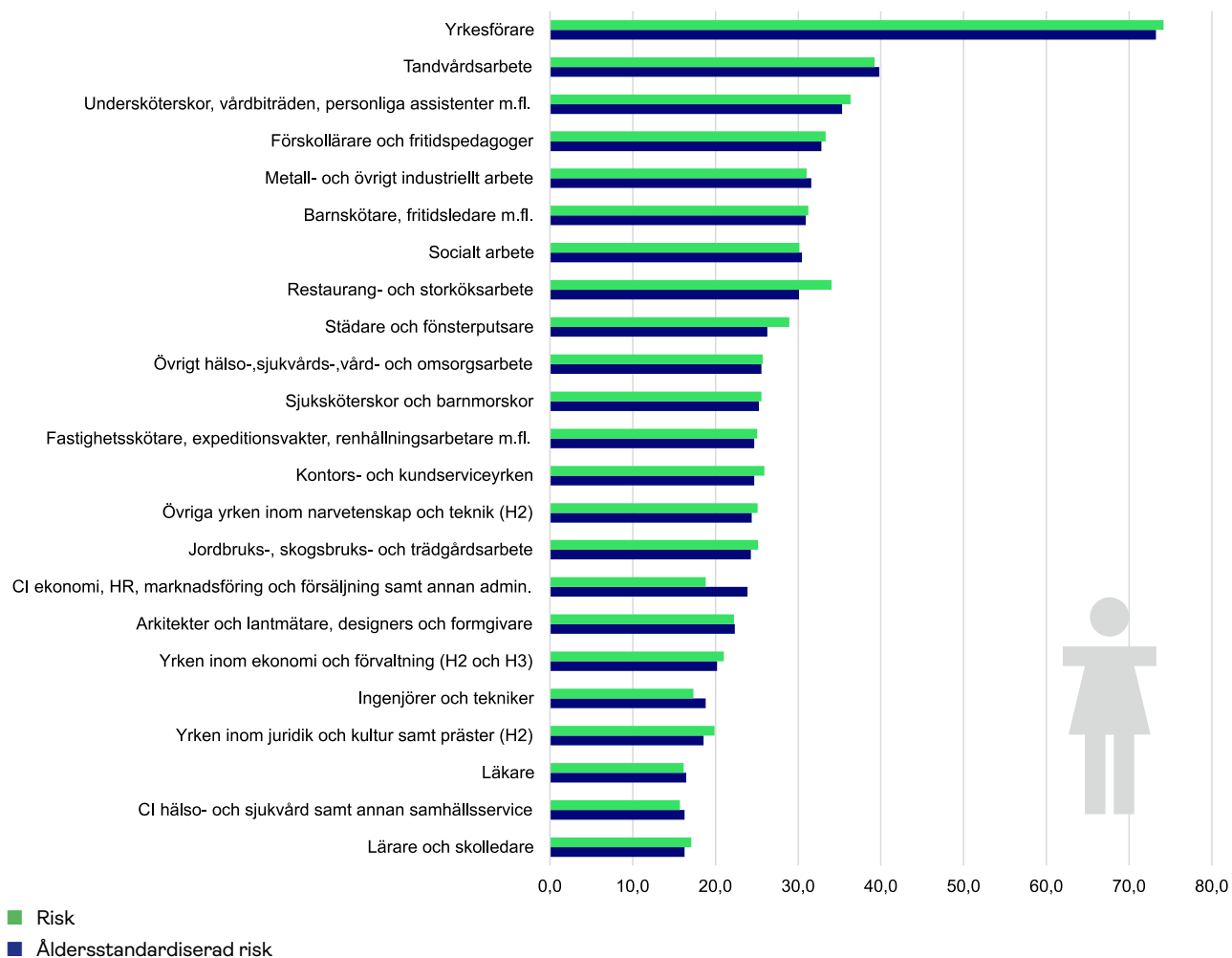
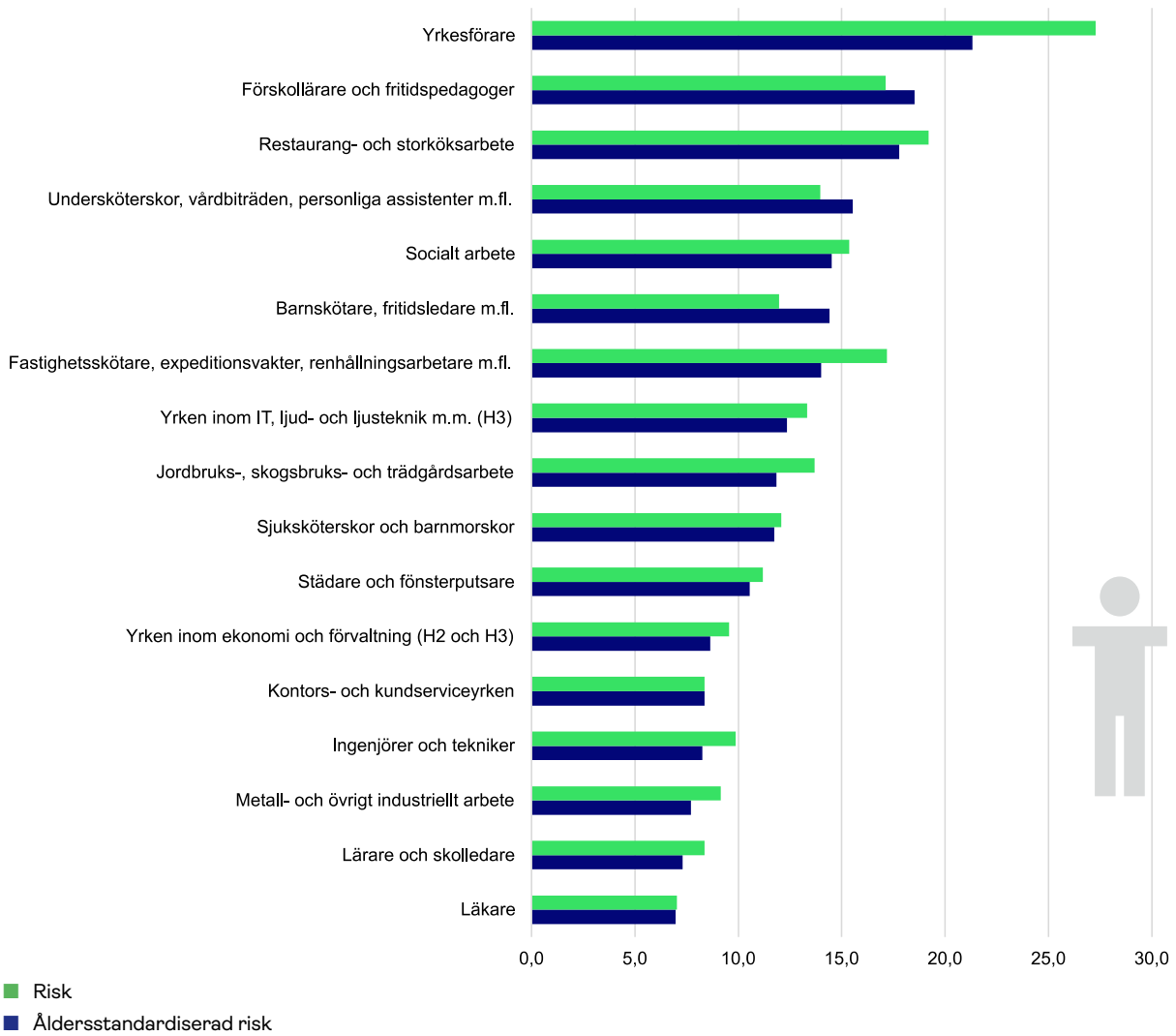

Diagram 17

Risk och åldersstandardiserad risk för långvarig sjukfrånvaro för män inom Kommuner och regioner 2024.

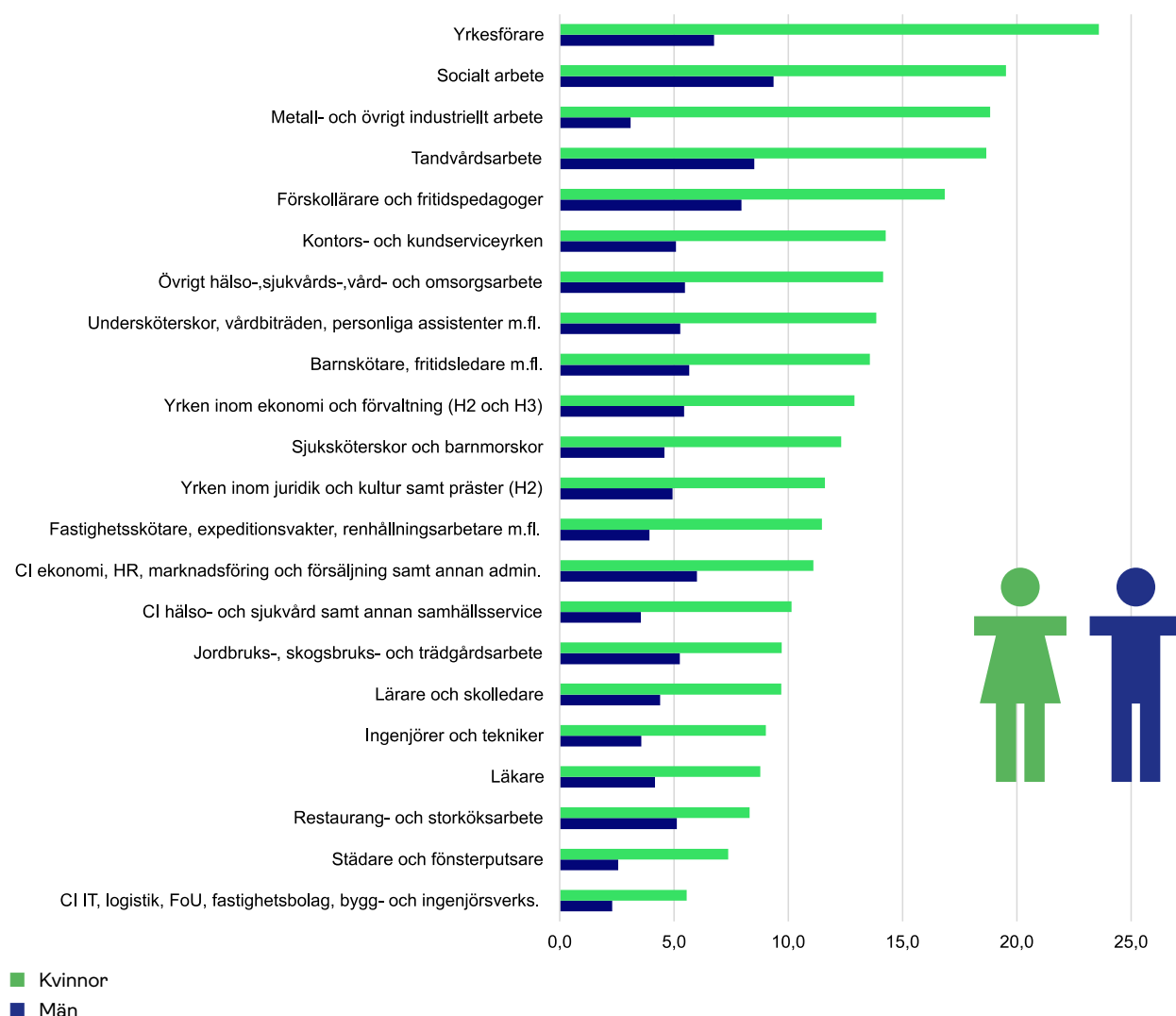

Diagram 18 visar risken för att råka ut för långvarig sjukfrånvaro på grund av en *psykisk diagnos* fördelat på yrkesgrupp och kön. Inom Kommuner och regioner ser vi att risken för att råka ut för ett långvarigt sjukfall med *psykisk diagnos*, med några undantag, är minst dubbelt så hög för kvinnor som för män oavsett yrkestillhörighet.

Högst risk för långvarig sjukfrånvaro med *psykisk diagnos* hade kvinnor inom yrkesgrupperna *yrkesförare* och *socialt arbete*. För män var risken högst inom *socialt arbete*. Lägst risk för både kvinnor och män hade *chefer inom IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvksamhet*.

Diagram 18

Antal långa sjukfall med psykiska diagnoser per 1 000 sysselsatta 2024 efter yrkesgrupp och kön, Kommuner och regioner.

I **tabell 15** till **17** redovisas medianlängd för de sjukfall som varat i mer än 90 dagar eller lett till månadsersättning, fördelat på det år då sjukfrånvaron påbörjades och yrkesgrupp. Medianlängd innebär den sjukfallslängd då hälften av sjukfallen har avslutats och hälften fortfarande pågår. Sjukfall som har lett till månadsersättning har vid denna medianberäkning räknats som att de blev 360 dagar långa, samma längd som den maximala sjukfrånvaro som Afa Försäkring betalar ut dagsersättning för.

I praktiken pågår de allra flesta månadsersättningsärenden betydligt längre än 360 dagar, men för medianberäkningen saknar detta betydelse då fler än hälften av sjukfallen för samtliga yrkesgrupper avslutas innan dag 360. När man läser tabellerna bör man ha i åtanke att de redovisade medianlängderna inte avser samtliga sjukfall inom de olika yrkesgrupperna utan endast de sjukfall som varat i mer än 90 dagar. De flesta sjukfall avslutas redan innan de blivit så långa. Tabellerna är sorterade efter medianlängd 2024, med de yrkesgrupper som har högst medianlängd överst i tabellerna.

Ser man till samtliga yrkesgrupper inom Kommuner och regioner har kvinnor högre medianvärde än män, med en mediansjukfrånvarolängd på 252 dagar jämfört med 235 dagar för män.

En faktor som påverkat medianlängderna för olika år är antalet sjukfall som avslutats vid dag 180, då Försäkringskassan i normalfallet prövar arbetsförmågan mot hela arbetsmarknaden. Regeringen stoppade tillfälligt dessa prövningar den 21 december 2020. Stoppet varade till och med 15 mars 2021, då en permanent regelförändring trädde i kraft.

Den permanenta regelförändringen innebär att bedömningen av arbetsförmågan mot hela arbetsmarknaden efter dag 180 ska skjutas upp, om *övervägande skäl* talar för att den försäkrade senast dag 365 kommer att återgå i arbete hos arbetsgivaren i samma omfattning som tidigare. Undantaget *övervägande skäl* har börjat användas i hög utsträckning vilket inneburit att betydligt färre sjukfall avslutats vid dag 180 efter år 2020. Samtidigt har antalet sjukfall som fortfarande pågår vid dag 360 ökat, vilket resulterat i ökade medianlängder 2021 och 2022. 2023 och 2024 minskade medianlängden men ligger fortfarande högre än för åren innan regelförändringen.

Foto: Plattform, Johnér-Bilbyrå

Tabell 15

Medianlängd för sjukfall som varat i minst 90 dagar eller lett till månadsersättning 2020–2024, per yrkesgrupp, sorterat efter median 2024. Kommuner och regioner, kvinnor och män.

Yrkesgrupp	Median 2020	Median 2021	Median 2022	Median 2023	Median 2024	Antal långa sjukfall 2024
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	220	265	247	270	351	29
Arkitekter och lantmätare, designers och formgivare	260	255	319	276	288	60
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	213	262	289	275	285	1 211
Läkare	224	273	278	275	280	439
Ingenjörer och tekniker	244	304	301	286	273	154
Kontors- och kundserviceyrken	227	290	305	293	272	1 315
Socialt arbete	214	274	301	276	266	1 758
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	255	280	304	277	264	220
Sjuksköterskor och barnmorskor	217	254	269	276	256	2 392
Lärare och skolledare	228	271	272	275	255	2 289
Städare och fönsterputsare	206	253	266	264	255	551
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	217	270	270	264	251	2 929
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	267	293	286	255	250	119
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	236	283	287	272	249	381
Förskollärare och fritidspedagoger	219	268	273	267	246	2 228
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	228	287	274	270	246	496
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	208	267	272	265	244	10 062
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik (H2)	254	304	241	303	239	112
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	180	215	201	220	236	70
Tandvårdsarbete	204	237	242	268	235	425
CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsverks.	185	358	242	308	231	49
Fastighetsskötare, expeditivakter, renhållningsarbetare m.fl.	212	236	278	266	230	467
Restaurang- och storköksarbete	209	252	259	249	228	981
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	196	255	236	236	224	174
Väktare, ordningsvakter	251	204	307	202	224	52
Metall- och övrigt industriellt arbete	193	236	259	229	209	111
Elektriskt arbete	170	180	330	272	208	32
CI utbildning	241	296	256	226	200	26
Yrkesförare	186	248	251	231	196	145
Biblioteks- och arkivassistenter m.fl.	209	308	343	348	191	40
Brandpersonal	181	183	208	207	177	76
Textil-, skinn och läderindustriarbete	185	357	229	207	174	33
Övriga yrkesgrupper						619
Samtliga yrkesgrupper	214	268	275	269	250	30 045

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp och år.

Tabell 16

Medianlängd för sjukfall som varat i minst 90 dagar eller lett till månadsersättning 2020–2024, per yrkesgrupp, sorterat efter median 2024. Kommuner och regioner, kvinnor.

Yrkesgrupp	Median 2020	Median 2021	Median 2022	Median 2023	Median 2024	Antal långa sjukfall 2024
Arkitekter och lantmätare, designers och formgivare	310	262	306	308	302	47
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	215	269	289	277	284	1 032
Ingenjörer och tekniker	263	291	307	329	282	71
Läkare	231	269	279	281	275	326
Kontors- och kundserviceyrken	227	293	305	295	270	1 269
CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvetks.	190	360	239	218	268	28
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	255	287	292	290	268	185
Socialt arbete	213	274	294	274	265	1 584
Väktare, ordningsvakter	265	240	297	216	261	35
Lärare och skolledare	230	276	277	278	259	1 939
Sjuksköterskor och barnmorskor	216	255	269	279	258	2 239
Städare och fönsterputsare	205	256	277	265	257	507
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	260	300	277	241	253	95
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	217	271	272	265	252	2 684
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	238	292	281	268	252	333
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	227	294	273	270	252	467
Förskollärare och fritidspedagoger	220	270	274	269	245	2 116
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	206	268	274	266	245	9 155
Fastighetsskötare, expeditivsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	225	215	282	245	243	133
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik (H2)	281	304	246	299	241	99
Yrkesförare	189	236	321	230	237	44
Tandvårdsarbete	205	238	243	270	236	410
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	220	286	251	280	226	88
Restaurang- och storköksarbete	212	255	264	252	225	857
Metall- och övrigt industriellt arbete	202	295	300	348	204	28
Övriga yrkesgrupper						534
Samtliga yrkesgrupper	215	270	277	271	252	26 305

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp och år.

Tabell 17

Medianlängd för sjukfall som varat i minst 90 dagar eller lett till månadsersättning 2020–2024, per yrkesgrupp, sorterat efter median 2024. Kommuner och regioner, män.

Yrkesgrupp	Median 2020	Median 2021	Median 2022	Median 2023	Median 2024	Antal långa sjukfall 2024
Kontors- och kundserviceyrken	238	260	305	260	306	46
Socialt arbete	217	271	327	301	291	174
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	202	234	287	264	288	179
Läkare	192	284	264	263	280	113
Förskollärare och fritidspedagoger	208	251	256	253	258	112
Ingenjörer och tekniker	235	314	281	266	253	83
Restaurang- och storköksarbete	189	214	223	226	251	124
Städare och fönsterputsare	224	238	195	257	248	44
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	210	270	251	243	242	245
Lärare och skolledare	212	251	249	255	239	350
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	226	256	256	256	235	906
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik (H2)	207	294	218	334	230	13
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	302	270	342	292	228	24
Sjuksköterskor och barnmorskor	223	238	266	247	225	153
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	182	235	229	212	222	86
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	278	264	360	227	220	35
CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvetks.	181	314	245	358	217	21
Fastighetsskötare, expeditivsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	205	262	278	268	217	334
Tandvårdsarbete	199	208	208	220	215	15
Metall- och övrigt industriellt arbete	190	224	252	211	209	83
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	215	222	313	283	209	48
Väktare, ordningsvakter			312	196	195	17
Yrkesförare	184	253	244	235	192	101
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	248	222	299	272	187	29
Arkitekter och lantmätare, designers och formgivare	165	240	360	217	184	13
Övriga yrkesgrupper						392
Samtliga yrkesgrupper	210	252	263	255	235	3 740

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp och år.

Yrke och kön – arbetare i privat sektor

I det här avsnittet presenterar vi statistik över långvarig sjukfrånvaro i de vanligaste yrkesgrupperna för privatanställda arbetare. Inom avtalsområdet privatanställda arbetare ersätts även sjukfall som varat 15–90 dagar, dessa redovisas i **bilaga 4b**.

Tabell 18 till **20** visar antal sjukfall år 2024 som har lett till minst 90 dagars sjukfrånvaro eller sjuk- eller aktivitetsersättning, fördelat på yrkesgrupp. För åren 2020 till 2024 redovisas risken, det vill säga antal personer per 1 000 sysselsatta som drabbats av ett långt sjukfall.

För två kvinnodominerade yrkesgrupper, *undersköterskor*, *vårdbiträden*, *personliga assistenter m.fl.* och *barnskötare*, *fritidsledare m.fl.* redovisas risken endast från 2023. Detta då merparten av de sysselsatta inom dessa yrkesgrupper innan 2023 hade tjänstemannaavtal och därmed inte omfattades av Avtalsgruppsjukförsäkringen AGS för privatanställda arbetare. Att fler yrkesgrupper omfattas från och med 2023 påverkar även den totala risken för samtliga yrkesgrupper.

Tabell 18 redovisar uppgifter för båda könen och **tabell 19** och **20** redovisar uppgifter för kvinnor respektive män. Yrkesgrupperna som redovisas i dessa tabeller är de som har minst 10 sjukfall per yrkesgrupp.

Tabell 18 innehåller fler yrkesgrupper än **tabell 19** och **20**, då vissa yrkesgrupper har för få långa sjukfall för att redovisas per kön. Uppgifterna om antalet sysselsatta inom respektive yrkesgrupp är hämtade från SCB:s yrkesstatistik.

Under 2024 ökade den totala risken för både kvinnor och män. Kvinnor hade, med några undantag, en högre risk för långvarig sjukfrånvaro än män inom samma yrkesgrupp.

I exempelvis yrkesgruppen *fastighetsskötare*, *expeditionsvakter*, *renhållningsarbetare m.fl.* är mönstret omvänt. Här hade män högre risk än kvinnor, och detta gäller även för tidigare år. *Takmontörer* och *glastekniker* hade högst risk bland kvinnor och för män var det *städare* och *fönsterputsare* som hade högst risk. Totalt för båda könen var det yrkesgruppen *textil, skinn och läderindustriarbete* som hade högst risk, därefter *städare* och *fönsterputsare* och *golvläggare*. *Försäljare inom handel m.m.* och *restaurang- och storköksarbete* är två stora yrkesgrupper som hade låg risk för långvarig sjukfrånvaro. Detta beror delvis på att det är många unga som arbetar inom dessa yrkesgrupper.

Foto: Cultura Creative/Johnér/Bildbyrå

Tabell 18

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2020–2024 samt antal långa sjukfall 2024 per yrkesgrupp. Privatanställda arbetare, kvinnor och män. Sorterat efter risk 2024.

Yrkesgrupp	2020	2021	2022	2023	2024	Antal långa sjukfall 2024
Textil-, skinn och läderindustriarbete	27,5	33,0	29,4	38,8	36,6	205
Städare och fönsterputsare	30,3	31,1	28,7	31,3	33,5	2 189
Golvläggare	25,6	24,2	22,9	28,1	28,7	106
Livsmedelsarbete	24,4	26,4	27,4	27,9	26,9	588
Byggnadsmålare	22,5	22,8	23,9	27,3	26,7	346
Träindustriarbete	20,4	22,2	23,3	23,7	24,9	408
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	13,6	17,5	14,9	20,1	23,7	59
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	20,2	20,8	19,2	22,7	22,6	2 626
Byggnadsträarbetare	18,2	16,5	18,3	19,3	22,5	1 101
Metall- och övrigt industriellt arbete	19,4	21,3	20,3	20,9	21,6	5 104
Yrkesförare	23,6	22,1	20,8	21,5	21,4	2 045
Skönhets- och kroppsterapeuter	17,2	15,4	19,3	22,7	20,8	143
Gruv- och bergarbete, stenhuggare	8,9	12,9	14,3	18,4	19,3	101
Byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl.	14,8	17,4	15,5	17,7	19,2	137
Takmontörer och glastekniker	16,8	22,0	18,0	20,8	18,9	116
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	16,9	17,6	16,5	18,5	18,5	1 528
Pappers- och pappersmassarbetare	14,4	18,4	15,5	16,9	18,3	190
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.				15,3	17,1	1 945
varav Personliga assistenter	15,0	14,9	15,5	15,9	16,3	770
Isolerings- och VVS-montörer	13,8	16,8	14,4	17,1	15,6	433
Väktare, ordningsvakter	16,6	15,3	14,6	15,0	15,6	311
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	13,6	18,5	13,1	16,6	14,5	62
Grafiskt arbete	13,2	16,4	16,1	14,5	14,1	58
Elektriskt arbete	12,2	12,2	11,8	13,3	13,8	723
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	11,6	12,9	13,2	13,3	13,5	773
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	9,5	9,6	10,9	11,7	11,9	408
Barnskötare, fritidsledare m.fl.				10,2	11,9	374
Försäljare inom handel m.m.	10,9	11,1	10,6	11,0	11,0	2 564
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	9,8	8,0	8,6	9,5	8,5	50
Restaurang- och storköksarbete	6,6	5,7	5,5	7,4	8,0	908
Övriga yrkesgrupper						1 298
Samtliga yrkesgrupper	17,2	17,9	17,2	17,9	18,6	26 899

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp och år.

Tabell 19

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2020–2024 samt antal långa sjukfall 2024 per yrkesgrupp. Privatanställda arbetare, kvinnor. Sorterat efter risk 2024.

Yrkesgrupp	2020	2021	2022	2023	2024	Antal långa sjukfall 2024
Takmontörer och glastekniker					73,8	10
Byggnadsträarbetare	53,9	49,1	51,0	63,6	73,0	54
Textil-, skinn och läderindustriarbete	33,7	42,7	34,9	55,8	50,4	143
Träindustriarbete	34,3	39,8	38,7	47,4	46,6	120
Metall- och övrigt industriellt arbete	33,3	40,3	36,6	39,3	43,0	1 558
Yrkesförare	40,1	45,6	42,6	43,8	42,3	412
Byggnadsmålare	33,7	41,1	31,8	51,9	40,1	57
Livsmedelsarbete	36,7	39,0	41,2	40,8	37,0	274
Elektriskt arbete	31,9	23,9	26,9	40,6	36,1	60
Städare och fönsterputsare	32,8	34,0	32,2	34,7	36,1	1 545
Gruv- och bergarbete, stenhuggare			26,4	29,2	34,9	20
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	30,2	32,4	29,5	35,6	34,4	915
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	25,3	25,3	20,7	30,2	34,4	105
Isolerings- och VVS-montörer	46,9	53,5	45,1	84,1	33,9	15
Pappers- och pappersmassarbetare	21,3	26,0	24,7	29,0	31,6	59
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	22,6	42,2	30,6	47,6	28,9	22
Väktare, ordningsvakter	28,2	27,6	25,0	26,3	28,8	151
Skönhets- och kroppsterapeuter	19,1	17,2	22,9	25,8	23,5	131
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	15,9	16,1	18,2	22,0	20,9	207
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.				18,6	20,8	1 718
varav Personliga assistenter	17,9	18,1	19,3	19,9	20,5	673
Försäljare inom handel m.m.	14,4	14,3	14,0	14,3	14,5	2 107
Barnskötare, fritidsledare m.fl.				11,8	14,1	353
Grafiskt arbete	15,1	17,7	24,5	20,3	13,2	13
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	8,3	10,6	10,3	10,7	11,3	163
Restaurang- och storköksarbete	8,7	7,7	7,5	9,9	10,8	605
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	7,3	6,4	7,8	7,3	6,7	32
Övriga yrkesgrupper						785
Samtliga yrkesgrupper	22,0	23,2	22,3	22,5	23,6	11 634

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp och år.

Tabell 20

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2020–2024 samt antal långa sjukfall 2024 per yrkesgrupp. Privatanställda arbetare, män. Sorterat efter risk 2024.

Yrkesgrupp	2020	2021	2022	2023	2024	Antal långa sjukfall 2024
Städare och fönsterputsare	25,8	26,0	22,4	25,2	28,6	644
Byggnadsmålare	21,3	20,9	23,1	24,3	25,0	289
Textil-, skinn och läderindustriarbete	20,5	22,3	23,7	21,4	22,5	62
Livsmedelsarbete	18,0	20,0	20,3	21,3	21,8	314
Byggnadsträarbetare	17,6	16,0	17,8	18,7	21,7	1 047
Träindustriarbete	18,0	19,1	20,4	19,1	20,9	288
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	17,5	17,6	16,3	18,9	19,1	1 711
Yrkesförare	21,9	19,9	18,6	19,1	19,0	1 633
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	16,6	17,4	16,4	18,1	17,9	1 423
Metall- och övrigt industriellt arbete	16,9	18,0	17,4	17,5	17,7	3 546
Takmontörer och glastekniker	16,6	20,9	16,9	20,6	17,6	106
Gruv- och bergarbete, stenhuggare	8,6	12,5	13,1	17,2	17,4	81
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	22,0	16,2	12,0	18,7	15,9	18
Pappers- och pappersmassarbetare	13,0	16,8	13,6	14,2	15,4	131
Isolerings- och VVS-montörer	13,3	16,4	13,9	16,1	15,3	418
Grafiskt arbete	12,6	16,1	13,8	12,7	14,4	45
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	12,7	13,6	14,2	14,1	14,3	610
Elektriskt arbete	11,6	11,9	11,3	12,4	13,1	663
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	11,2	12,9	8,9	9,5	11,4	40
Väktare, ordningsvakter	12,3	11,0	11,0	11,0	10,9	160
Skönhets- och kroppsterapeuter	7,1	6,9	3,8	9,2	9,2	12
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	6,9	7,1	8,1	7,6	8,2	201
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.				6,5	7,3	227
varav Personliga assistenter	8,1	7,2	6,9	7,0	6,8	97
Försäljare inom handel m.m.	5,1	5,7	5,1	5,5	5,3	457
Restaurang- och storköksarbete	4,5	3,7	3,4	4,9	5,3	303
Barnskötare, fritidsledare m.fl.				3,5	3,3	21
Övriga yrkesgrupper						815
Samtliga yrkesgrupper	15,1	15,6	15,0	15,5	16,0	15 265

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp och år.

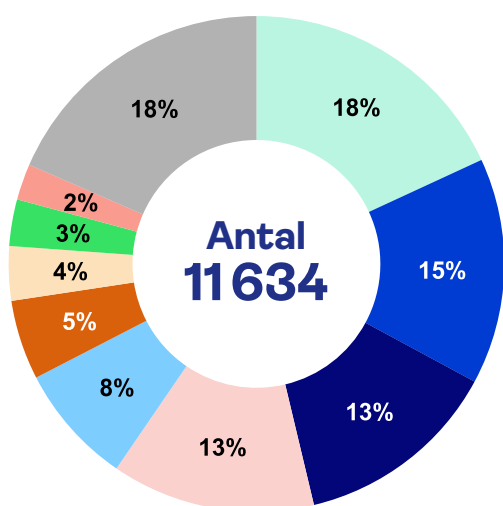
Diagram 19 och **diagram 20** visar de långa sjukfallen inom avtalsområdet privatanställda arbetare fördelade på de vanligaste yrkesgrupperna för kvinnor respektive män.

Diagram 19 visar att yrkesgrupperna försäljare inom handel m.m., undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl och metall- och övrigt industriellt arbete tillsammans står för knappt hälften av kvinnornas långa sjukfall inom avtalsområdet. Inkluderar vi även städare och fönsterputsare och godshanterings- och lagerarbete m.m. står dessa grupper för två tredjedelar av kvinnornas långa sjukfall inom avtalsområdet.

Diagram 20 visar motsvarande fördelning på yrkesgrupper för män. De yrkesgrupper som står för störst andel av männens långa sjukfall är metall- och övrigt industriellt arbete, godshanterings- och lagerarbete m.m., yrkesförare och murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl. Tillsammans står de fyra grupperna för 54 procent av männens långa sjukfall.

Diagram 19

Nya långa sjukfall för kvinnor 2024, efter yrkesgrupp, privatanställda arbetare.

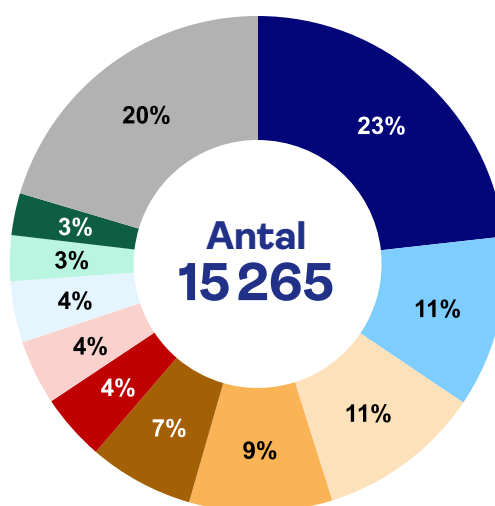

- Försäljare inom handel m.m.
- Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.
- Metall- och övrigt industriellt arbete
- Städare och fönsterputsare
- Godshanterings- och lagerarbete m.m.
- Restaurang- och storköksarbete
- Yrkesförare
- Barnskötare, fritidsledare m.fl.
- Livsmedelsarbete
- Övriga yrkesgrupper

Diagram 20

Nya långa sjukfall för män 2024, efter yrkesgrupp, privatanställda arbetare.

- Metall- och övrigt industriellt arbete
- Godshanterings- och lagerarbete m.m.
- Yrkesförare
- Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.
- Byggnadsträarbetare
- Elektriskt arbete
- Städare och fönsterputsare
- Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.
- Försäljare inom handel m.m.
- Isolerings- och VVS-montörer
- Övriga yrkesgrupper

Diagram 21 och **diagram 22** visar risk och åldersstandardiserad risk för långvarig sjukfrånvaro för olika yrkesgrupper inom avtalsområdet privatanställda arbetare för kvinnor respektive män.

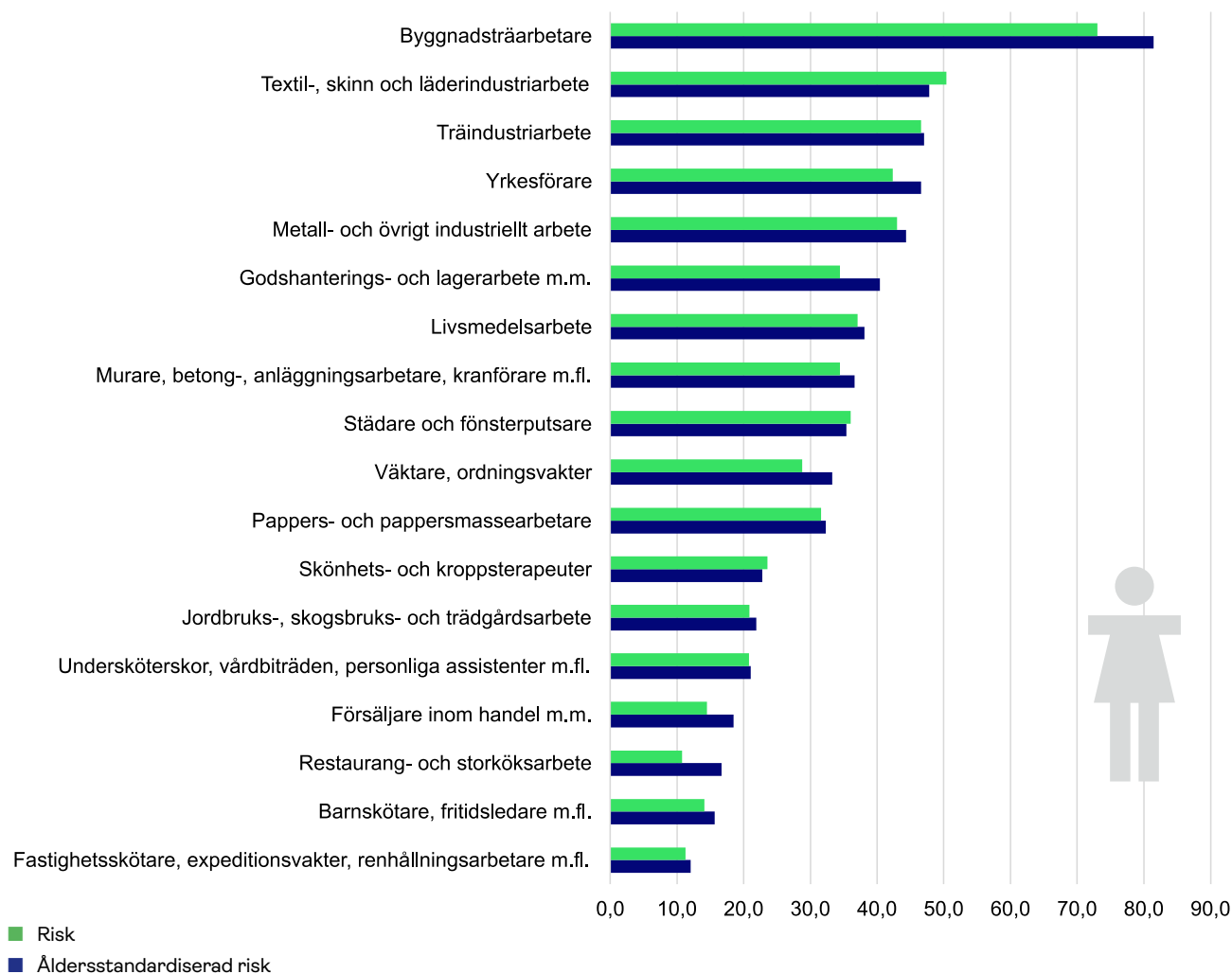
Bland kvinnor har yrkesgrupperna *byggnadsträarbetare, textil-, skinn och läderindustriarbete* och *träindustriarbetare* både högst risk och högst åldersstandardiserad risk. De yrkesgrupper där risken ökar mest efter åldersstandardiseringen är *byggnadsträarbetare, gods- hanterings- och lagerarbete m.m.* och *restaurang- och storköksarbete*. Det beror på att dessa yrkesgrupper har en stor andel unga.

Åldersstandardisering

Det åldersstandardiserade måttet på antalet fall per 1 000 sysselsatta är beräknat som om åldersfördelningen i den specifika yrkesgruppen var densamma som åldersfördelningen på hela arbetsmarknaden. Syftet är att göra det möjligt att jämföra risken i yrkesgrupper där åldersfördelningen är ojämn. Eftersom risken för långvarig sjukfrånvaro ökar med stigande ålder blir effekten att yrkesgrupper med en lägre medelålder får ett högre åldersstandardiserat mått på antalet fall per 1 000 sysselsatta än det faktiska måttet och vice versa.

Diagram 21

Risk och åldersstandardiserad risk för långvarig sjukfrånvaro i gruppen privatanställda arbetare. Kvinnor, 2024.

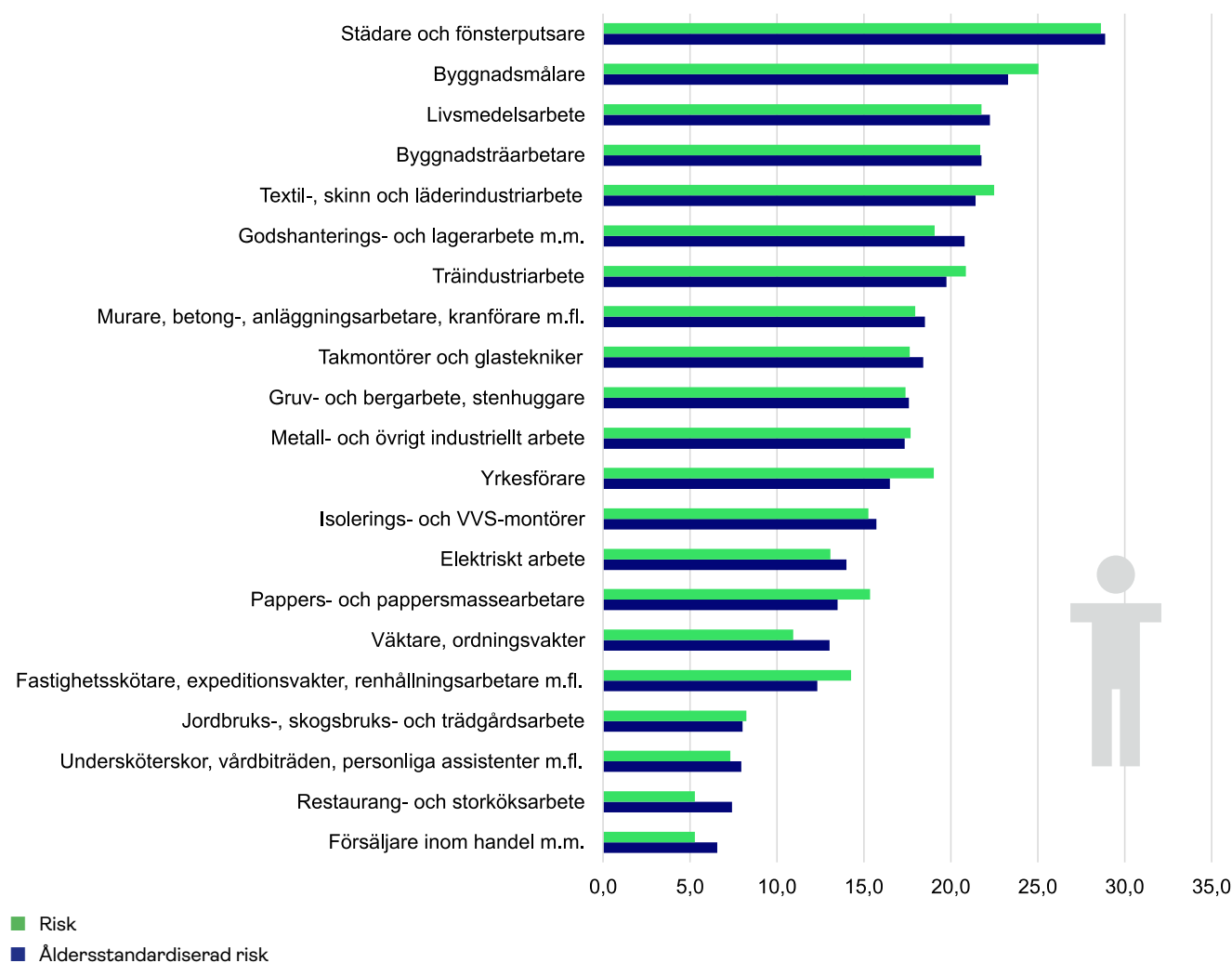

Bland män har yrkesgrupperna *städare och fönsterputsare och byggnadsmålare* både den högsta risken och den högsta åldersstandardiserade risken för långvarig

sjukfrånvaro. *Restaurang- och storköksarbete och väktare, ordningsvakter* är de yrkesgrupper där risken ökar mest efter åldersstandardiseringen.

Diagram 22

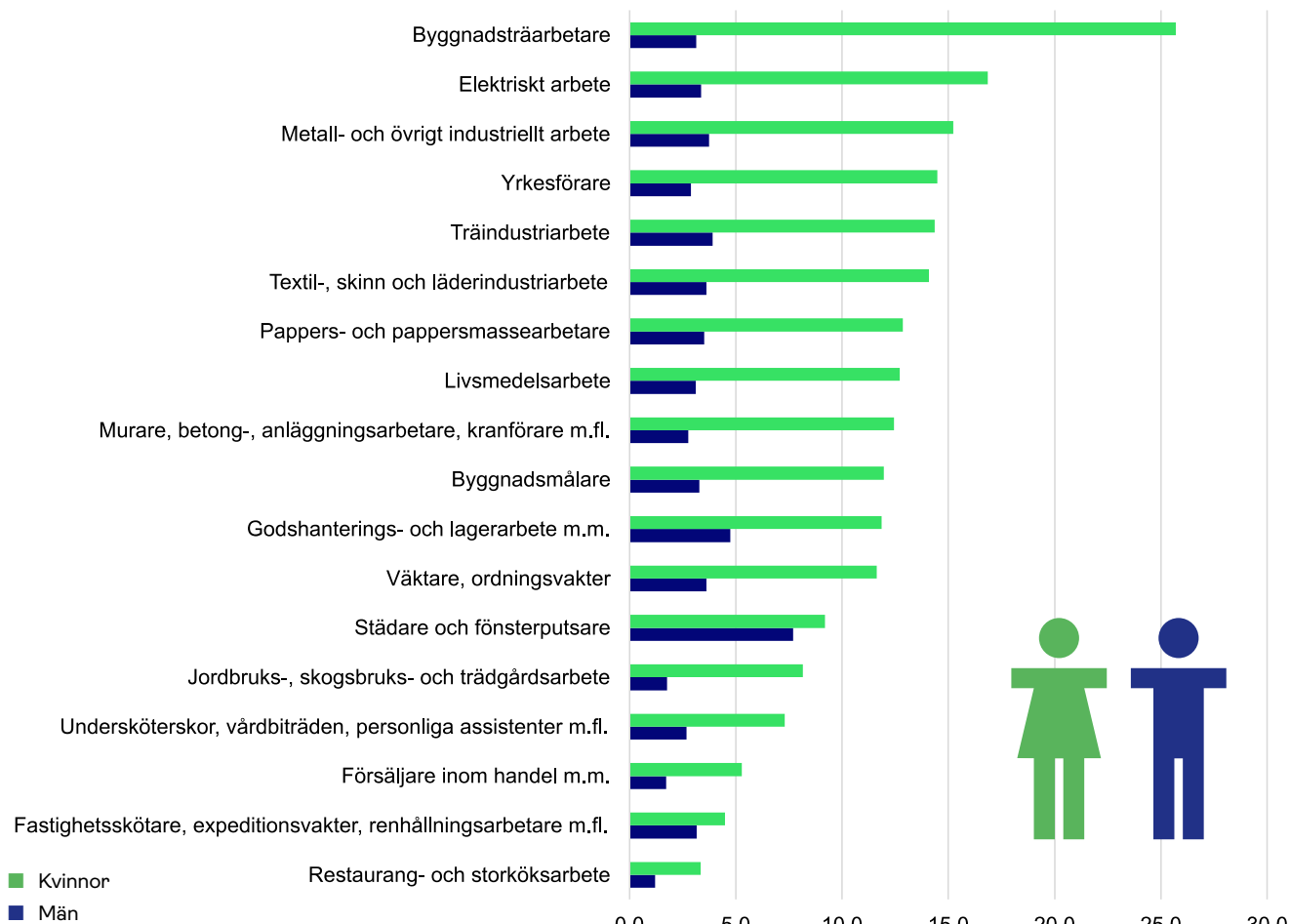
Risk och åldersstandardiserad risk för långvarig sjukfrånvaro i gruppen privatanställda arbetare. Män, 2024.

Diagram 23 visar risken att råka ut för långvarig sjukfrånvaro på grund av en *psykisk diagnos*, fördelat på yrke och kön inom avtalsområdet privatanställda arbetare. Inom detta avtalsområde kan vi se att risken för att råka ut för ett långvarigt sjukfall med *psykisk diagnos*, med något undantag är minst dubbelt så hög för kvinnor,

Diagram 23

Antal långa sjukfall med psykisk diagnos per 1 000 sysselsatta 2024, efter yrkesgrupp och kön. Privatanställda arbetare.

I **tabell 21** till **23** redovisas medianlängd för de sjukfall som varat i mer än 90 dagar eller lett till månadsersättning uppdelat på det år då sjukfrånvaron påbörjades och yrkesgrupp. Medianlängd innebär den sjukfallslängd då hälften av sjukfallen har avslutats och hälften fortfarande pågår. Sjukfall som har lett till månadsersättning har vid denna medianberäkning räknats som att de blev 360 dagar långa, samma längd som den maximala sjukfrånvaro Afa Försäkring betalar ut dagsersättning för.

För två kvinnodominerade yrkesgrupper, *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.* och *barnskötare, fritidsledare m.fl.* redovisas medianen endast för åren 2023 och 2024. Detta då merparten av de sysselsatta inom dessa yrkesgrupper innan 2023 hade tjänstemannaavtal och därmed inte omfattades

oavsett yrkesgrupp. Risken för ett långvarigt sjukfall skiljer sig även mellan olika yrkesgrupper. Bland kvinnor har yrkesgruppen *byggnadsträarbetare* den högsta risken medan *städare och fönsterputsare* har högst risk bland män. Lägst risk finns inom *restaurang- och storköksarbete*.

av Avtalsgruppsjukförsäkring AGS för privatanställda arbetare. Att fler yrkesgrupper omfattas från och med 2023 påverkar även den totala medianen för samtliga yrkesgrupper inom avtalsområdet.

I praktiken pågår de allra flesta månadsersättningsärenden betydligt längre än 360 dagar, men för medianberäkningen saknar detta betydelse då mer än hälften av sjukfallen för samtliga yrkesgrupper avslutas innan dag 360. När man läser tabellerna bör man ha i åtanke att de redovisade medianlängderna inte avser samtliga sjukfall inom de olika yrkesgrupperna utan endast de sjukfall som varat i mer än 90 dagar. De flesta sjukfallen avslutas redan innan de blivit så långa. Tabellerna är sorterade efter medianlängd 2024, med de yrkesgrupper som har högst medianlängd överst i tabellerna.

Ser man till samtliga yrkesgrupper inom avtalsområdet privatanställda arbetare har kvinnor högre medianvärde än män, med en mediansjukfrånvarolängd på 201 dagar jämfört med 194 dagar för män.

En faktor som påverkat medianlängden för olika år är antalet sjukfall som avslutats vid dag 180, då Försäkringskassan i normalfallet prövar arbetsförmågan mot hela arbetsmarknaden. Regeringen stoppade tillfälligt dessa prövningar den 21 december 2020. Stoppet varade till och med 15 mars 2021, då en permanent regelförändring trädde i kraft.

Den permanenta regelförändringen innebär att bedömningen av arbetsförmågan mot hela arbetsmarknaden efter dag 180 ska skjutas upp, om *överbäggande skäl* talar för att den försäkrade senast dag 365 kommer att återgå i arbete hos arbetsgivaren i samma omfattning som tidigare. Undantaget *överbäggande skäl* har börjat användas i stor utsträckning, vilket inneburit att betydligt färre sjukfall avslutats vid dag 180 efter år 2020. Samtidigt har antalet sjukfall som fortfarande pågår vid dag 360 ökat, vilket resulterat i ökad medianlängd 2021 och 2022. Medianlängden har därefter minskat något men ligger fortfarande högre än under åren innan regelförändringen.

Tabell 21

Medianlängden för sjukfall som varat i minst 90 dagar eller lett till månadsersättning 2020–2024, per yrkesgrupp, sorterat efter median 2024. Privatanställda arbetare, kvinnor och män.

Yrkesgrupp	Median 2020	Median 2021	Median 2022	Median 2023	Median 2024	Antal långa sjukfall 2024
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	189	217	207	181	217	59
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.				217	216	1 945
varav Personliga assistenter	196	219	213	217	216	770
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	180	221	216	205	213	773
Barnskötare, fritidsledare m.fl.				197	212	374
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	186	219	221	209	209	408
Byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl.	166	196	201	189	208	137
Takmontörer och glastekniker	196	180	192	204	206	116
Restaurang- och storköksarbete	188	214	212	210	204	908
Städare och fönsterputsare	186	218	222	207	202	2 189
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	181	199	219	229	199	62
Gruv- och bergarbete, stenhuggare	180	164	172	183	199	101
Yrkesförare	183	199	203	200	198	2 045
Textil-, skinn och läderindustriarbete	184	231	215	239	197	205
Försäljare inom handel m.m.	181	215	220	206	196	2 564
Pappers- och pappersmassarbetare	180	197	194	208	196	190
Isolerings- och VVS-montörer	179	184	198	180	195	433
Metall- och övrigt industriellt arbete	180	196	195	186	195	5 104
Golvläggare	181	178	165	185	193	106
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	179	189	192	181	190	1 528
Livsmedelsarbete	180	196	201	190	189	588
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	177	264	202	325	189	50
Träindustriarbete	180	198	201	196	188	408
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	180	195	196	193	187	2 626
Byggnadsmålare	182	180	195	185	185	346
Väktare, ordningsvakter	184	167	205	184	185	311
Byggnadsträarbetare	167	180	187	186	184	1 101
Skönhets- och kroppsterapeuter	157	259	209	193	184	143
Grafiskt arbete	197	210	235	185	182	58
Elektriskt arbete	178	175	196	179	180	723
Övriga yrkesgrupper						1 298
Samtliga yrkesgrupper	180	201	204	196	196	26 899

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp och år.

Tabell 22

Medianlängden för sjukfall som varat i minst 90 dagar eller lett till månadsersättning 2020–2024, per yrkesgrupp, sorterat efter median 2024. Privatanställda arbetare, kvinnor.

Yrkesgrupp	Median 2020	Median 2021	Median 2022	Median 2023	Median 2024	Antal långa sjukfall 2024
Takmontörer och glastekniker					360	10
Grafiskt arbete	200	224	240	255	240	13
Pappers- och pappersmassearbetare	211	199	192	183	224	59
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.				217	216	1 718
varav Personliga assistenter	192	217	212	217	215	673
Barnskötare, fritidsledare m.fl.				191	213	353
Textil-, skinn och läderindustriarbete	186	240	245	255	207	143
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	180	241	183	323	204	32
Städare och fönsterputsare	182	219	221	206	203	1 545
Restaurang- och storköksarbete	187	215	208	205	201	605
Yrkesförare	180	198	208	209	200	412
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	180	252	245	234	199	163
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	187	227	244	237	199	207
Byggnadsträarbetare	170	207	187	226	199	54
Metall- och övrigt industriellt arbete	180	200	193	189	199	1 558
Försäljare inom handel m.m.	181	217	223	207	196	2 107
Träindustriarbete	182	184	201	187	196	120
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	179	187	199	200	193	915
Elektriskt arbete	185	177	263	205	192	60
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	180	215	328	257	189	22
Livsmedelsarbete	180	204	212	208	189	274
Skönhets- och kroppsterapeuter	157	259	203	205	181	131
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	183	174	202	194	180	105
Väktare, ordningsvakter	180	161	178	171	180	151
Byggnadsmålare	189	173	181	184	176	57
Isolerings- och VVS-montörer	171	264	144	173	168	15
Gruv- och bergarbete, stenhuggare			178	172	167	20
Övriga yrkesgrupper						785
Samtliga yrkesgrupper	181	210	212	203	201	11 634

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp och år.

Tabell 23

Medianlängden för sjukfall som varat i minst 90 dagar eller lett till månadsersättning 2020–2024, per yrkesgrupp, sorterat efter median 2024. Privatanställda arbetare, män.

Yrkesgrupp	Median 2020	Median 2021	Median 2022	Median 2023	Median 2024	Antal långa sjukfall 2024
Skönhets- och kroppsterapeuter				156	281	12
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.				213	219	227
varav Personliga assistenter	210	241	216	219	217	97
Fastighetsskötare, expeditivsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	180	216	215	201	219	610
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	180	214	208	194	216	201
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	187	184	180	217	215	40
Restaurang- och storköksarbete	189	207	227	220	213	303
Gruv- och bergarbete, stenhuggare	180	158	170	190	203	81
Försäljare inom handel m.m.	182	203	214	202	201	457
Takmontörer och glastekniker	196	178	190	206	200	106
Städare och fönsterputsare	194	216	224	209	199	644
Yrkesförare	184	200	203	198	198	1 633
Isolerings- och VVS-montörer	179	181	201	180	197	418
Väktare, ordningsvakter	190	180	228	197	196	160
Metall- och övrigt industriellt arbete	180	194	196	186	194	3 546
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	179	189	191	181	190	1 423
Textil-, skinn och läderindustriarbete	180	219	172	197	190	62
Livsmedelsarbete	180	193	185	180	189	314
Byggnadsmålare	181	182	196	185	187	289
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	180	201	195	189	185	1 711
Träindustriarbete	179	204	201	205	185	288
Pappers- och pappersmassearbetare	169	197	198	214	184	131
Byggnadsträarbetare	167	180	187	184	183	1 047
Elektriskt arbete	177	175	194	178	180	663
Barnskötare, fritidsledare m.fl.				356	168	21
Grafiskt arbete	196	208	230	173	168	45
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	173	264	271	332	165	18
Övriga yrkesgrupper						815
Samtliga yrkesgrupper	180	196	199	190	194	15 265

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp och år.

Långvariga sjukfall 2007–2024 efter avtals- område, ålder och kön

I **diagram 24** till **diagram 27** redovisas långa sjukfall mätt som risk, det vill säga antal nya sjukfall per 1 000 sysselsatta efter avtalsområde och kön per åldersgrupp. Värt att notera är att från och med 2023 så utökas den äldsta åldersgruppen med en årgång till 56–65 år på grund av ändrade försäkringsvillkor.

Diagram 24 redovisar utvecklingen av risk för långvarig sjukfrånvaro för kvinnor inom avtalsområdet Kommuner och regioner för åren 2007–2024. Risken ökade 2024 för samtliga åldersgrupper. Främst ökade den i åldersgrupperna mellan 26–45 år.

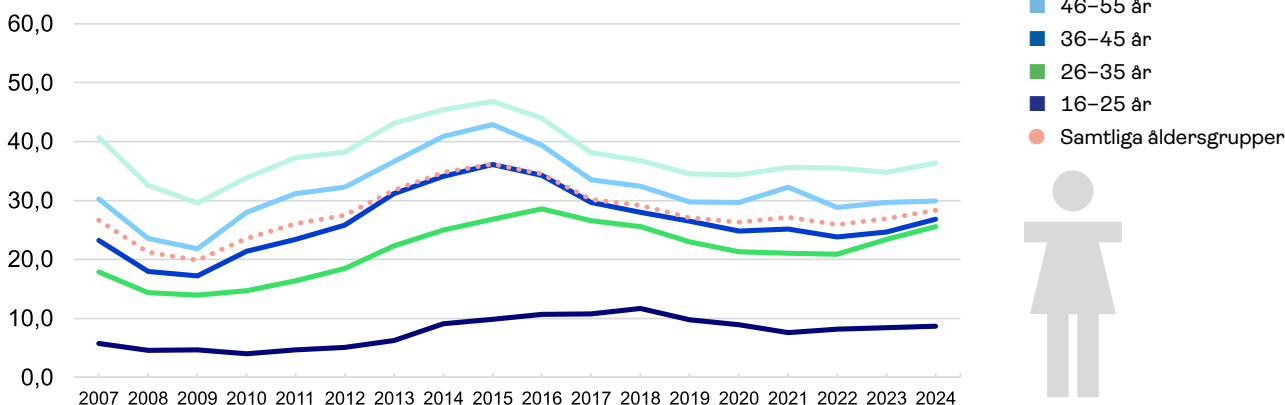
Diagram 25 redovisar motsvarande utveckling av risk för män inom avtalsområdet Kommuner och regioner för åren 2007–2024. Den totala risken ökade något under 2024. Störst var ökningen för åldersgruppen 56–65 år.

Diagram 26 redovisar utvecklingen av risk för långvarig sjukfrånvaro för kvinnor inom avtalsområdet privatanställda arbetare för åren 2007–2024. Den totala risken ökade något 2024. Störst var ökningen för åldersgrupperna 36–45 år och 56–65 år.

Diagram 27 redovisar motsvarande utveckling av risk för män inom avtalsområdet privatanställda arbetare för åren 2007–2024. Risken ökade totalt sett för 2024. Ökningen berodde främst på fler långa sjukfall i gruppen 56–65 år.

Diagram 24

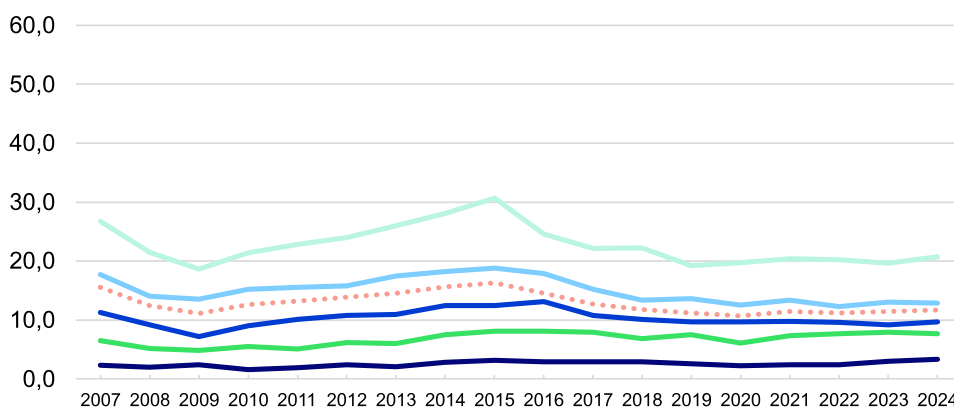
Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta kvinnor, efter åldersgrupp. Kommuner och regioner.

*56–65 år från 2023.

Diagram 25

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta män, efter åldersgrupp. Kommuner och regioner.

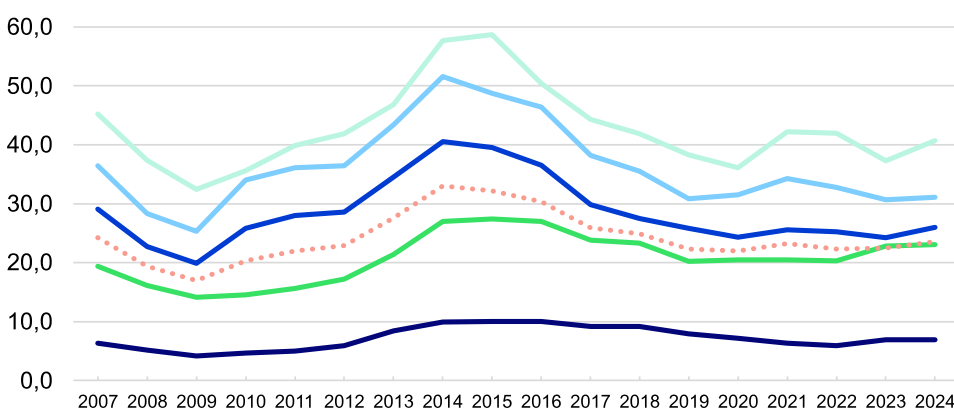
*56-65 år från 2023.

- 56-64 år*
- 46-55 år
- 36-45 år
- 26-35 år
- 16-25 år
- Samtliga åldersgrupper

Diagram 26

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta kvinnor, efter åldersgrupp. Privatanställda arbetare.

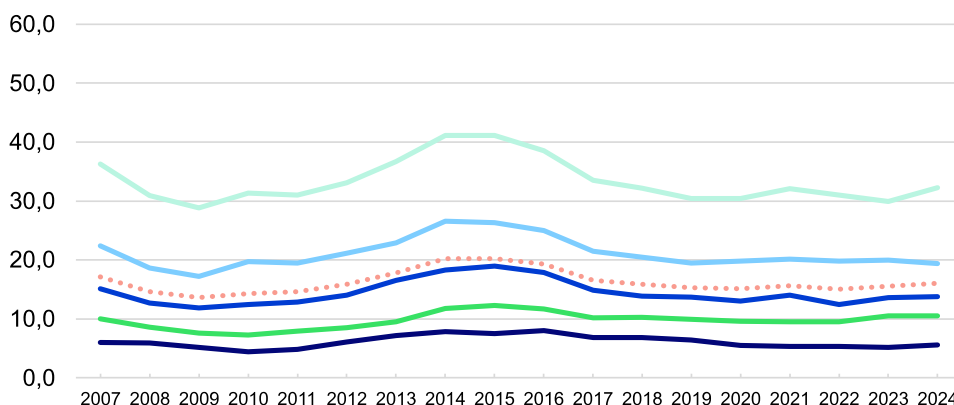
*56-65 år från 2023.

- 56-64 år*
- 46-55 år
- 36-45 år
- 26-35 år
- 16-25 år
- Samtliga åldersgrupper

Diagram 27

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta män, efter åldersgrupp. Privatanställda arbetare.

*56-65 år från 2023.

- 56-64 år*
- 46-55 år
- 36-45 år
- 26-35 år
- 16-25 år
- Samtliga åldersgrupper

Psykiska och muskuloskeletala diagnoser över tid

Diagram 28 och **diagram 29** visar den procentuella fördelningen av de två vanligaste diagnoserna, *psykiska* och *muskuloskeletala diagnoser*, vid långa sjukfall under åren 2007–2024. Diagrammen är uppdelade efter avtalsområde och kön.

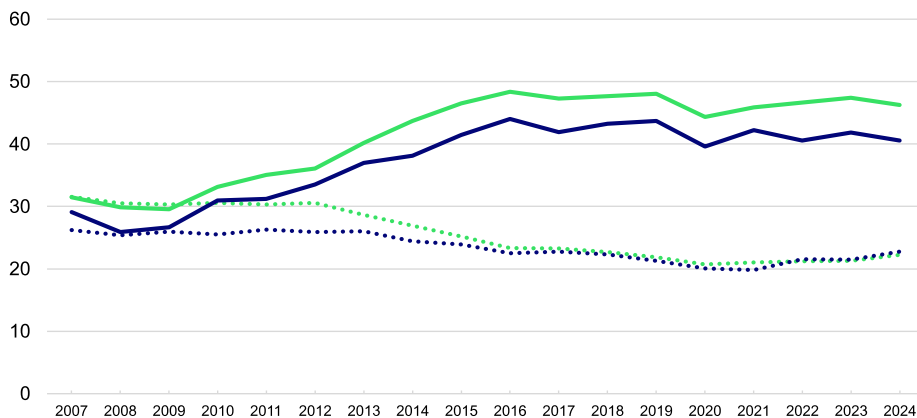
Diagram 28 visar utvecklingen av fördelningen för dessa diagnoser inom avtalsområdet Kommuner och regioner. Andelen *psykiska diagnoser* ökade fram till och med 2016 för både kvinnor och män, men stabiliserades åren därefter. I samband med covid-19-pandemin 2020 minskade andelen *psykiska diagnoser* för båda könen, men ökade sedan 2021. *Psykiska diagnoser* är den vanligaste orsaken till långvarig sjukfrånvaro inom Kommuner och regioner. 2024 minskade andelen *psykiska diagnoser* för både kvinnor och män medan andelen *muskuloskeletala diagnoser* ökade.

Diagram 29 visar motsvarande utvecklingen för dessa diagnoser inom avtalsområdet privatanställda arbetare. För kvinnor har andelen *psykiska diagnoser* sedan 2015 blivit större än andelen *muskuloskeletala diagnoser*, och är nu den vanligaste diagnosen för kvinnor. För män ökade andelen *psykiska diagnoser* fram till och med 2016, men är ännu inte i närheten av andelen *muskuloskeletala diagnoser* som är vanligast för män. I samband med covid-19-pandemin 2020 minskade andelen *psykiska diagnoser* för båda könen, men ökade sedan 2021. 2024 minskade andelen *psykiska diagnoser* för båda könen medan andelen *muskuloskeletala diagnoser* ökade. *Muskuloskeletala diagnoser* är den vanligaste diagnosen inom avtalsområdet i sin helhet.

Diagram 28

Andel muskuloskeletala respektive psykiska diagnoser i procent av alla sjukfall, efter kön. Kommuner och regioner.

- Psykiska diagnoser kvinnor
- Muskuloskeletala diagnoser kvinnor
- Psykiska diagnoser män
- Muskuloskeletala diagnoser män

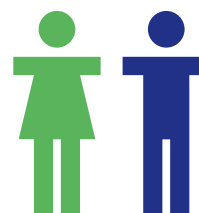
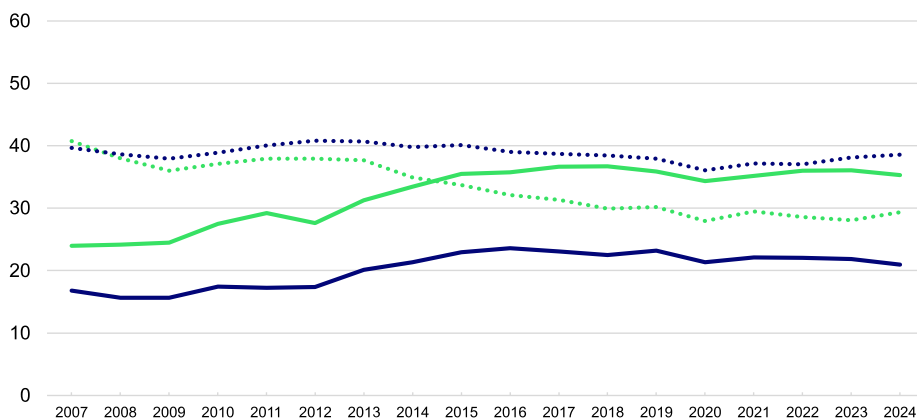
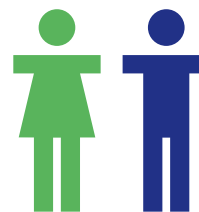

Diagram 29

Andel muskuloskeletala respektive psykiska diagnoser i procent av alla sjukfall, efter kön. Privatanställda arbetare.

- Psykiska diagnoser kvinnor
- Muskuloskeletala diagnoser kvinnor
- Psykiska diagnoser män
- Muskuloskeletala diagnoser män

De långa sjukfallens fördelning efter avtalsområde, ålder, kön och diagnos

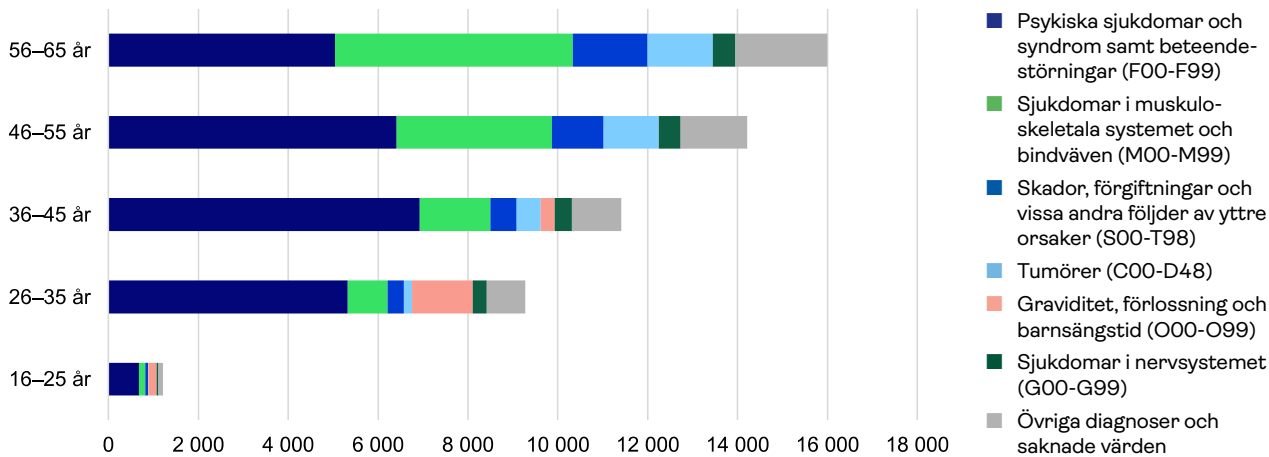
Diagram 30 till 33 redovisar sjukfallen efter ålder och diagnoskapitel för åren 2023 och 2024. De fyra diagrammen är uppdelade efter avtalsområde och kön.

Diagram 30 visar de vanligaste förekommande diagnoserna för kvinnor anställda inom Kommuner och regioner. Upp till 55 års ålder dominerar *psykiska diagnoser*. Därefter ökar andelen *muskuloskeletala diagnoser* och blir då ungefär lika vanligt förekommande som *psykiska diagnoser*. För män inom Kommuner och regioner ser vi i **diagram 31** ett liknande mönster. För män över 55 år är *tumörer* den tredje vanligaste orsaken till långvarig sjukfrånvaro.

Diagram 32 och **diagram 33** visar de vanligaste förekommande diagnoserna fördelade efter ålder och kön för privatanställda arbetare. Från 46 års ålder är *muskuloskeletala diagnoser* vanligast bland kvinnor som arbetar inom avtalsområdet. Bland kvinnor under 46 år är *psykiska diagnoser* vanligast. Bland män är det *muskuloskeletala diagnoser* som är dominerande i alla åldersgrupper från 36 års ålder och uppåt. För män mellan 26 och 35 år är *psykiska diagnoser* vanligast. För män i åldersgruppen 16–25 år är *psykiska diagnoser*, *muskuloskeletala diagnoser* och *skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker* ungefär lika vanligt förekommande. Inom båda avtalsområdena har unga kvinnor en betydande andel *graviditetsrelaterade diagnoser*.

Diagram 30

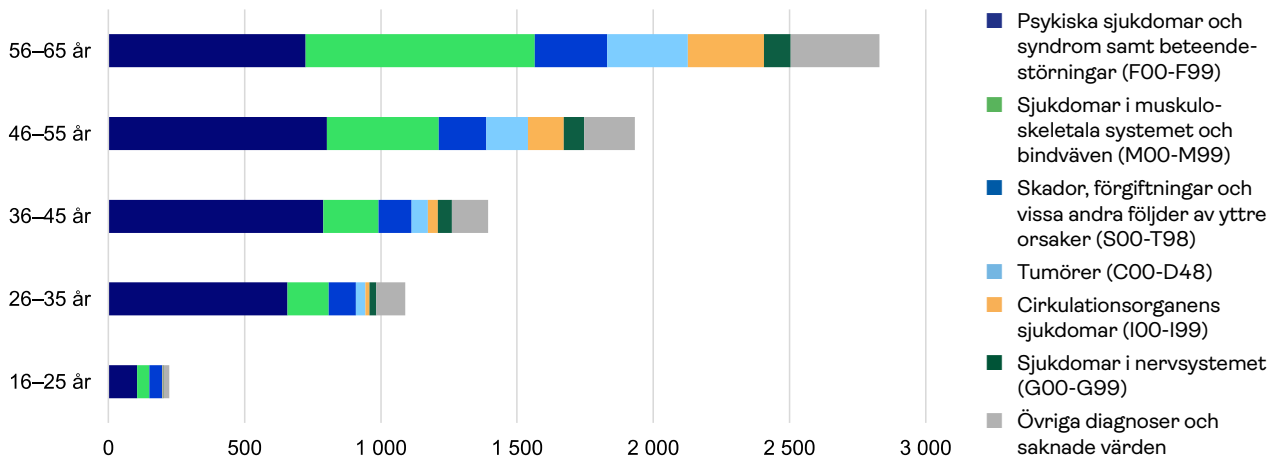
Nya sjukfall för kvinnor med mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning 2023 och 2024, uppdelat på de vanligaste diagnoskapitlen och åldersgrupp. Kommuner och regioner.

Minst 10 sjukfall per diagnoskapitel och åldersgrupp.

Diagram 31

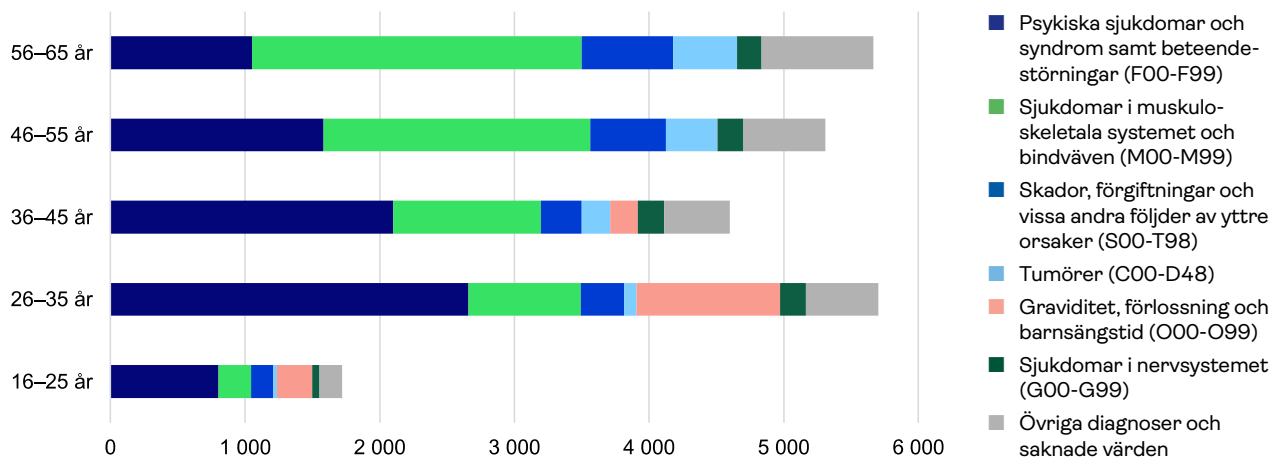
Nya sjukfall för män med mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning 2023 och 2024, uppdelat på de vanligaste diagnoskapitlen och åldersgrupp. Kommuner och regioner.

Minst 10 sjukfall per diagnoskapitel och åldersgrupp.

Diagram 32

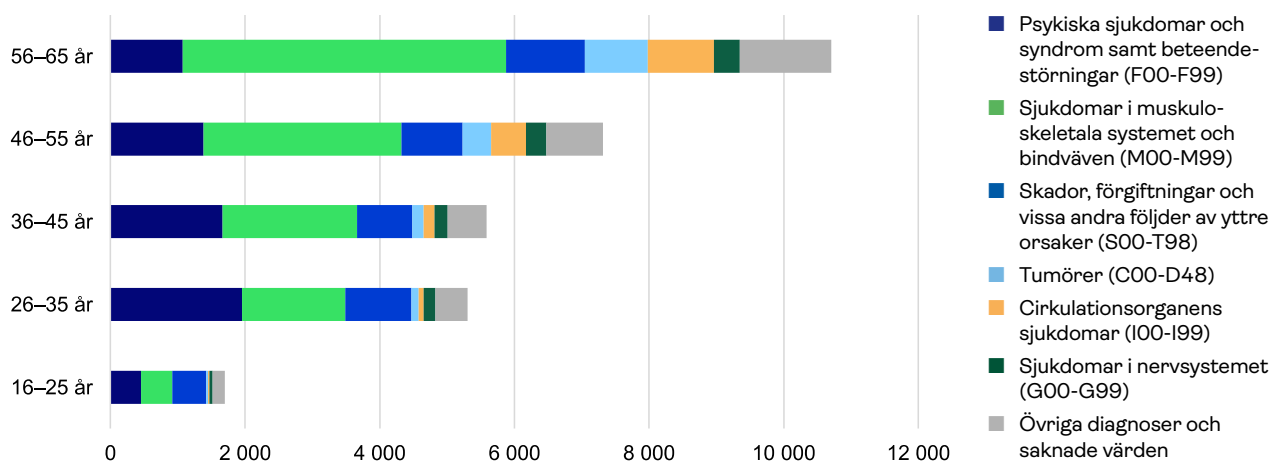
Nya sjukfall för kvinnor med mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning 2023 och 2024, uppdelat på de vanligaste diagnoskapitlen och åldersgrupp. Privatanställda arbetare.

Minst 10 sjukfall per diagnoskapitel och åldersgrupp.

Diagram 33

Nya sjukfall för män med mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning 2023 och 2024, uppdelat på de vanligaste diagnoskapitlen och åldersgrupp. Privatanställda arbetare.

Minst 10 sjukfall per diagnoskapitel och åldersgrupp.

Sjukfall med samsjuklighet

I det här avsnittet beskriver vi långvarig sjukfrånvaro med samsjuklighet, för avtalsområdena Kommuner och regioner och privatanställda arbetare. Med samsjuklighet menas här att den sjukskrivne på sitt läkarintyg har fler än en och upp till tre diagnoskoder, enligt klassificeringsstandarderna ICD-10, Socialstyrelsen 2026. 48 procent av samtliga långa sjukfall inom Kommuner och regioner 2023 och 2024 har fler än en diagnoskod på läkarintyget. Motsvarande siffra för privatanställda arbetare är 42 procent.

Diagnoskapitel och diagnoskoder

Diagnoskapitel innehåller flera diagnoskoder. Ett exempel på diagnoskapitel är Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar (F00-F99). Det kapitlet innehåller 450 unika diagnoskoder.

Kombinationer av diagnoskapitel vid samsjuklighet

Inom Kommuner och regioner står kvinnor för 88 procent av de långa sjukfallen med samsjuklighet, och män för 12 procent. I **diagram 34** redovisas de vanligaste kombinationerna av diagnoskapitel vid långvarig sjukfrånvaro med fler än en diagnoskod. För både kvinnor och män är en kombination av flera *psykiska diagnoser* vanligast, och näst vanligast är en kombination av flera *muskuloskeletala diagnoser*.

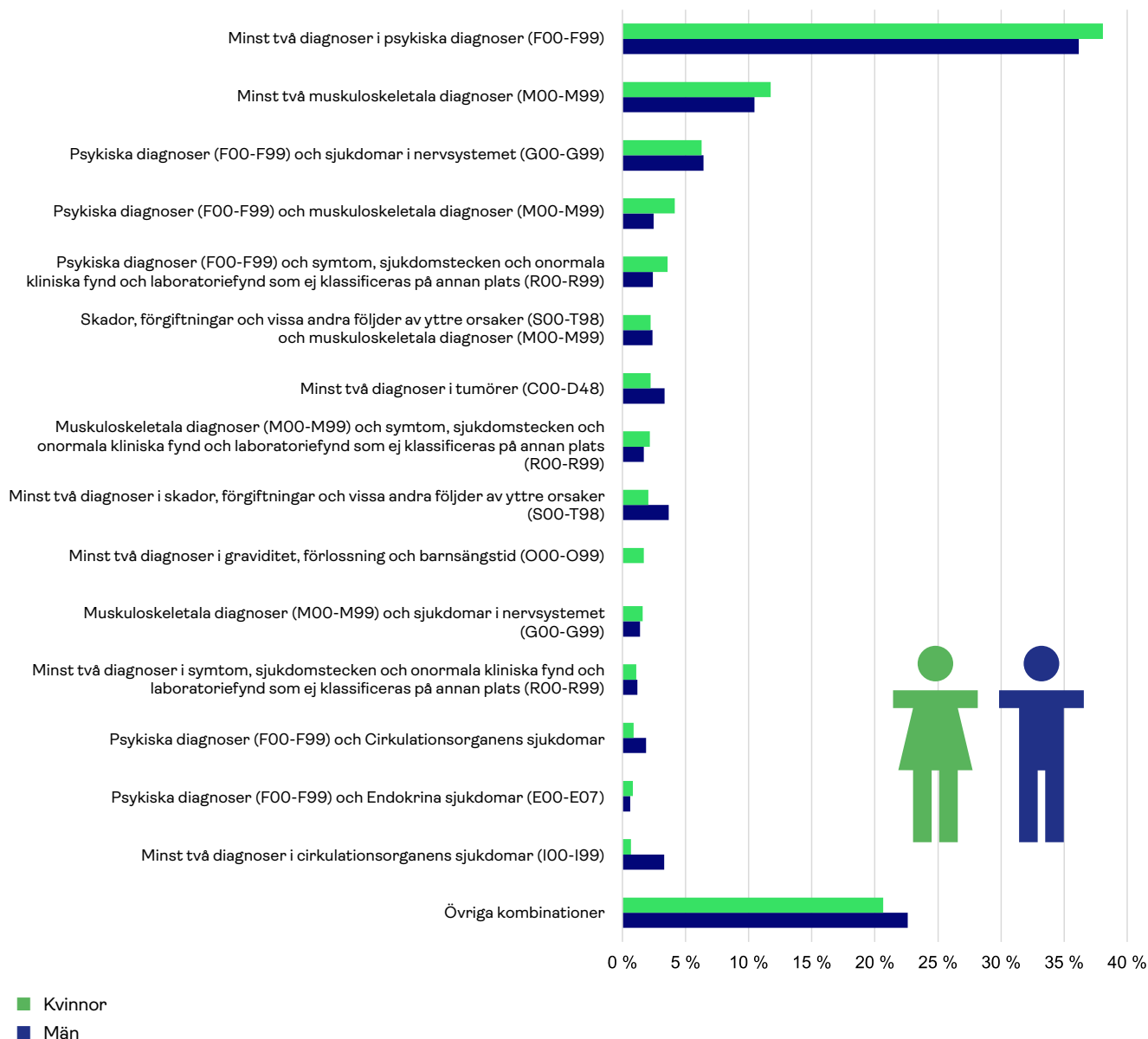
I **diagram 35** visas motsvarande fördelning för privatanställda arbetare. Här står kvinnor för 46 procent av den långvariga sjukfrånvaron med samsjuklighet och

män för 54 procent. För kvinnor är det vanligast med en kombination av flera *psykiska diagnoser*, följt av en kombination av flera *muskuloskeletala diagnoser*. För män är det istället vanligast med en kombination av flera *muskuloskeletala diagnoser*, medan en kombination av flera *psykiska diagnoser* är näst vanligast.

När enbart ett diagnoskapitel redovisas i **diagram 34** och **35** betyder det att diagnoskapitlet förekommer som både första och andra diagnos. Övriga kombinationer är resterande diagnoskapitel (A00-U99) i olika konstellationer utöver de vanligaste som redovisas i diagrammen.

Diagram 34

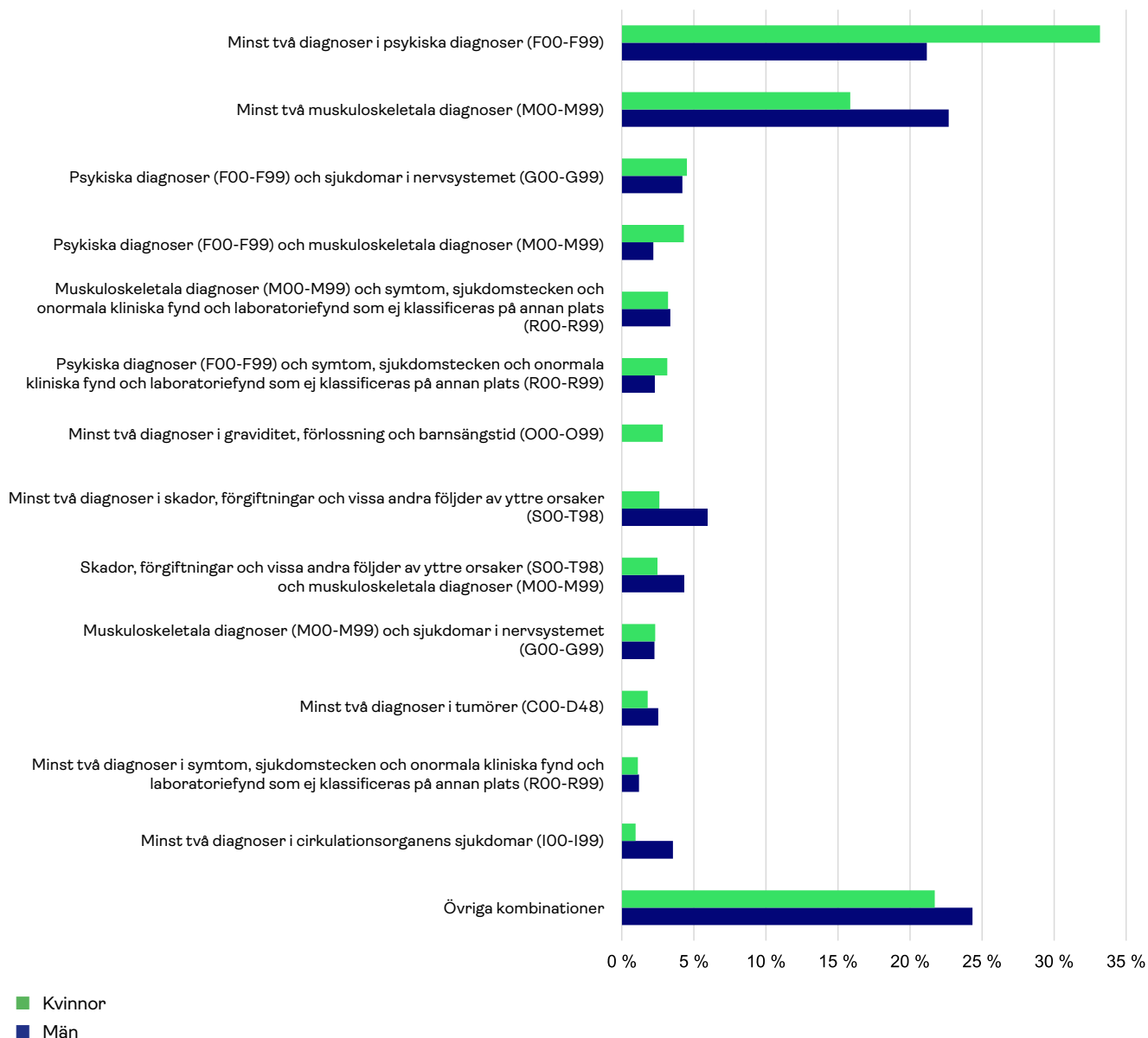
De vanligaste kombinationerna av diagnoskapitel vid fler än en diagnos, uppdelat på kön och som andel av samtliga sjukfall med samsjuklighet. Nya sjukfall 2023–2024, Kommuner och regioner.

När enbart ett diagnoskapitel redovisas i diagrammet betyder det att diagnoskapitlet förekommer som både första och andra diagnos. Övriga kombinationer är resterande diagnoskapitel (A00-U99) i olika konstellationer utöver de vanligaste som redovisas i diagrammen.

Diagram 35

De vanligaste kombinationerna av diagnoskapitel vid fler än en diagnos, uppdelat på kön och som andel av samtliga sjukfall med samsjuklighet. Nya sjukfall 2023–2024, privatanställda arbetare.

När enbart ett diagnoskapitel redovisas i diagrammet betyder det att diagnoskapitlet förekommer som både första och andra diagnos. Övriga kombinationer är resterande diagnoskapitel (A00-U99) i olika konstellationer utöver de vanligaste som redovisas i diagrammen.

Sjukfall som medfört månadsersättning efter kön och avtalsområde 2018–2023

Afa Försäkring betalar ut månadsersättning till personer med beviljad sjuk- och aktivitetsersättning som omfattas av AGS eller AGS-KL. I **tabell 24** redovisas antalet sjukfall som lett till månadsersättning per 1 000 sysselsatta. Årtalen avser det år som sjukfallen börjat och inte det år som månadsersättningen beviljats. Statistiken är avläst med två års eftersläpning och redovisas därför till och med 2023.

Från och med 1 september 2022 gäller särskilda regler för sjukersättning för personer över 60 år. Regeländringen innebär att fler äldre kan beviljas sjukersättning av Försäkringskassan. Detta har haft tydlig effekt på risken för 2021–2023, vilken ökat påtagligt jämfört med åren innan. Även för yngre personer som inte berörts av regeländringen har det skett en ökning.

Tabell 24

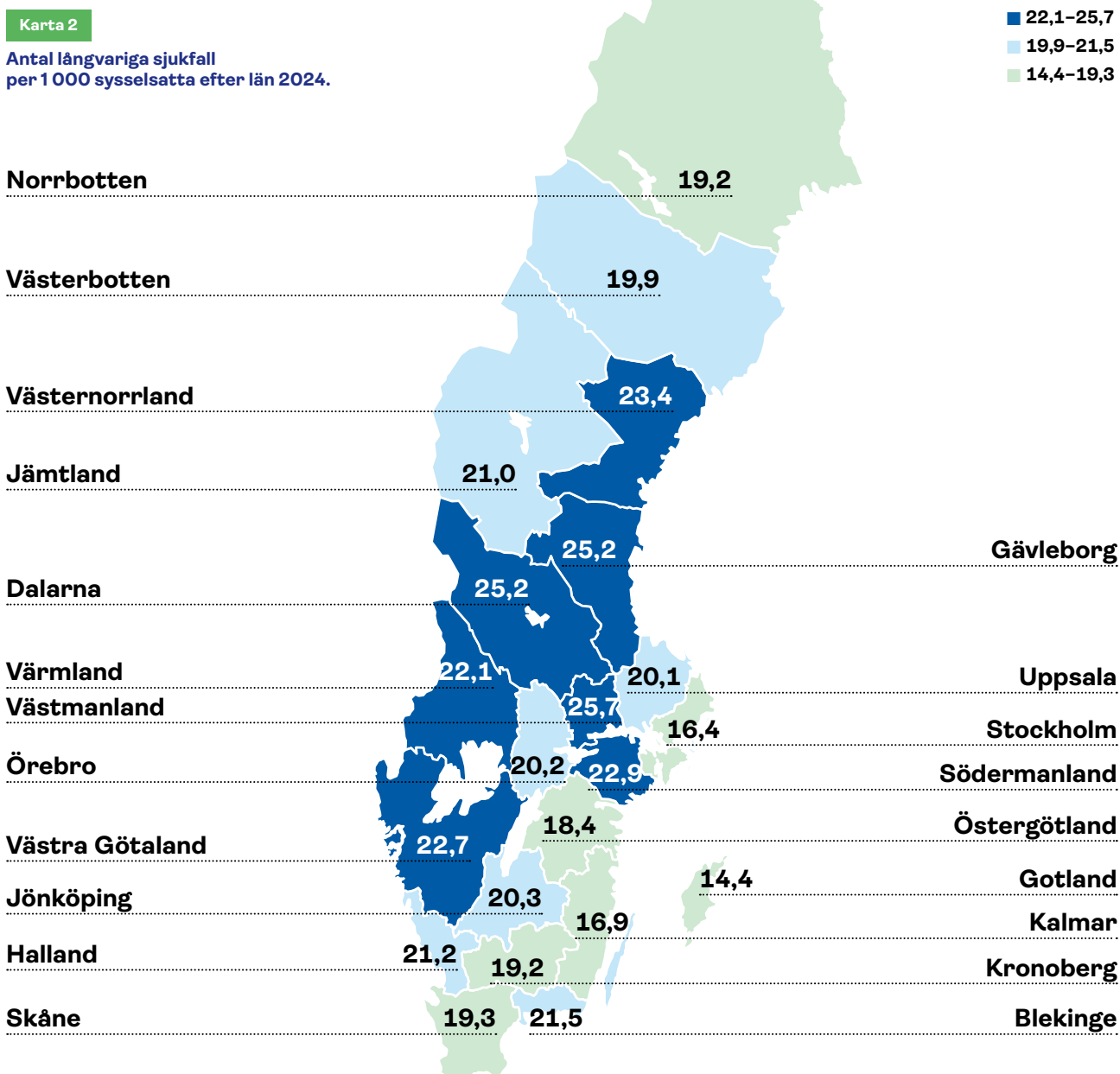
Nya sjukfall som har lett till månadsersättning 2018–2023, per 1 000 sysselsatta efter kön och avtalsområde.

	Kön	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kommuner och regioner	Kvinnor	0,19	0,16	0,13	0,27	0,43	0,39
	Män	0,13	0,12	0,14	0,15	0,23	0,22
	Total	0,17	0,15	0,13	0,24	0,38	0,35
Privatanställda arbetare	Kvinnor	0,19	0,15	0,15	0,25	0,45	0,40
	Män	0,16	0,11	0,12	0,25	0,39	0,41
	Total	0,17	0,12	0,13	0,25	0,40	0,41

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta efter län och kön

Karta 2 visar den regionala spridningen av antalet långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2024, fördelat efter vilket län som den sjukskrivna personen bor i. Totalt var risken högst i Västmanlands län, med 25,7 långa sjukfall per 1 000 sysselsatta. Lägst var den i Gotlands län, med 14,4 långa sjukfall per 1 000 sysselsatta.

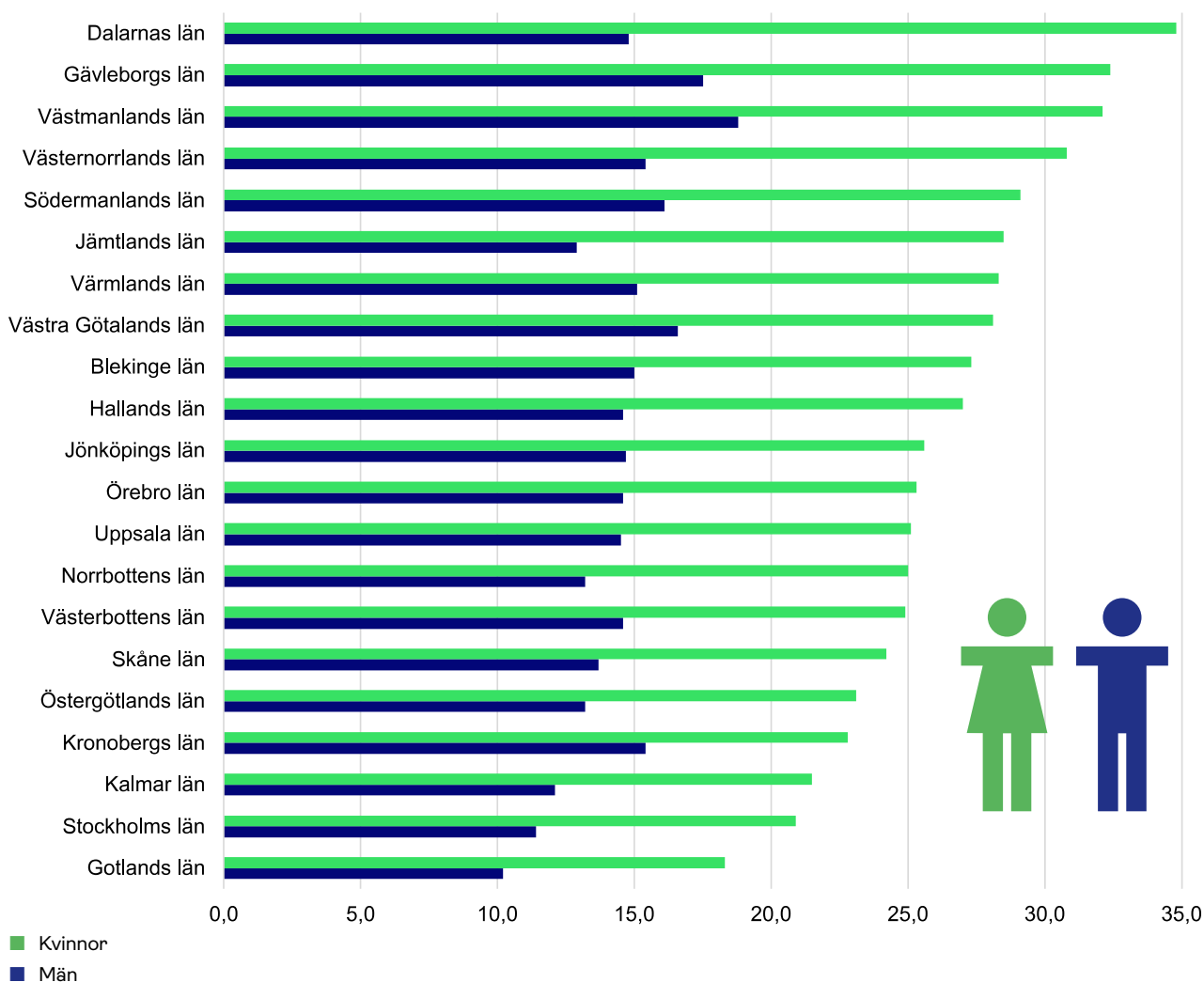
Diagram 36 visar antal fall av långvarig sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta per län, uppdelat på kön 2024. I samtliga län hade kvinnor en högre risk än män att drabbas av långvarig sjukfrånvaro. För kvinnor var risken högst i Dalarnas län, med 34,8 långa sjukfall per 1 000 sysselsatta. Lägst risk för kvinnor hade Gotlands län med 18,3. För män var risken högst i Västmanlands län med 18,8. Lägst var den i Gotlands län med 10,2.

Skillnaden mellan länen kan delvis förklaras av skillnader i näringslivsstrukturen. Risken är beräknad efter var den sjukskrivna personen bor och inte utifrån var arbetsplatsen är belägen. Sjukfall för personer som pendlar över länsgränserna registreras på hemlänet. Många som säsongarbetar inom serviceyrken är bosatta i andra län än det där de arbetar, vilket påverkar sjukfallsrisken för vissa län

Störst var skillnaden i risk mellan könen i Dalarnas län, med 20 sjukfall per 1 000 sysselsatta. Minst skillnad i risk mellan könen hade Gotlands län, med drygt 8 sjukfall per 1 000 sysselsatta.

Diagram 36

Risk (antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta) 2024 efter län och kön.

Bilagor

Bilaga 1 – Tabell 25

Arbetsolycksfall som orsakat dödsfall 2024.

Händelse	Antal
Fall från höjd	1
Hetta, eld, explosion, svets, el eller kyla	1
Klämskador, övriga	1
Lasta, lossa, bära eller flytta	1
Maskiner för bearbetning och framställning	1
Olycka med lyftanordning inblandad	1
Slå i kroppsdel	1
Stege	1
Total	8

Bilaga 2a – Tabell 26

Arbetssjukdomar som orsakat dödsfall med insjuknandeår 2014–2024, efter diagnos.

Diagnos	Antal
Tumörsjukdomar	103
Covid-19	8
Övriga diagnoser	15
Total	126

Bilaga 2b – Tabell 27

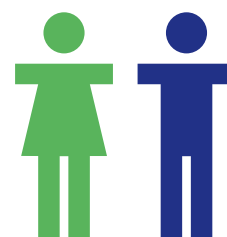
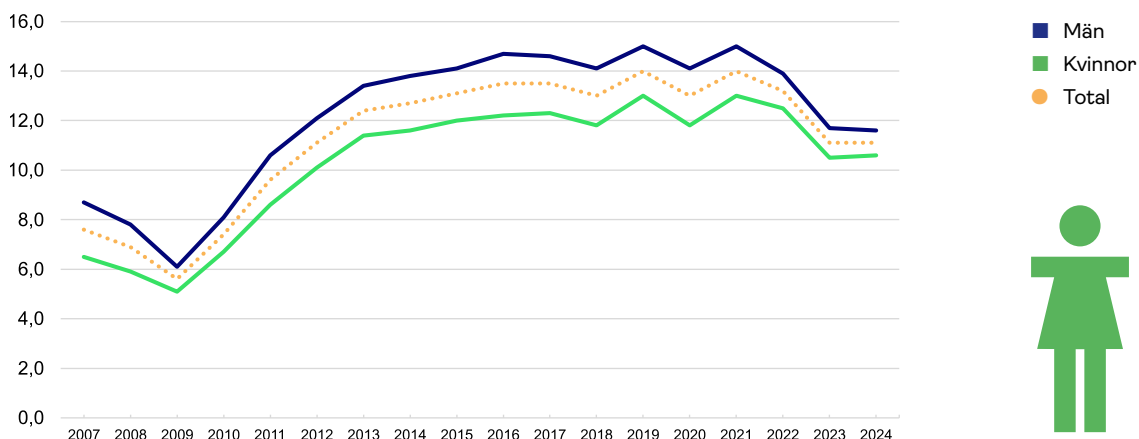
Arbetssjukdomar som orsakat dödsfall 2014–2024, efter yrkesgrupp.

Yrkesgrupp	Antal
Metall- och övrigt industriellt arbete	31
Isolerings- och VVS-montörer	12
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	11
Byggnadstråarbetare	9
Elektriskt arbete	6
Byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl.	5
Övriga yrkesgrupper	52
Total	126

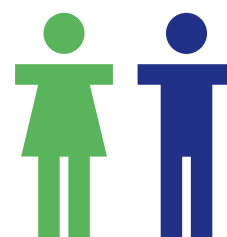
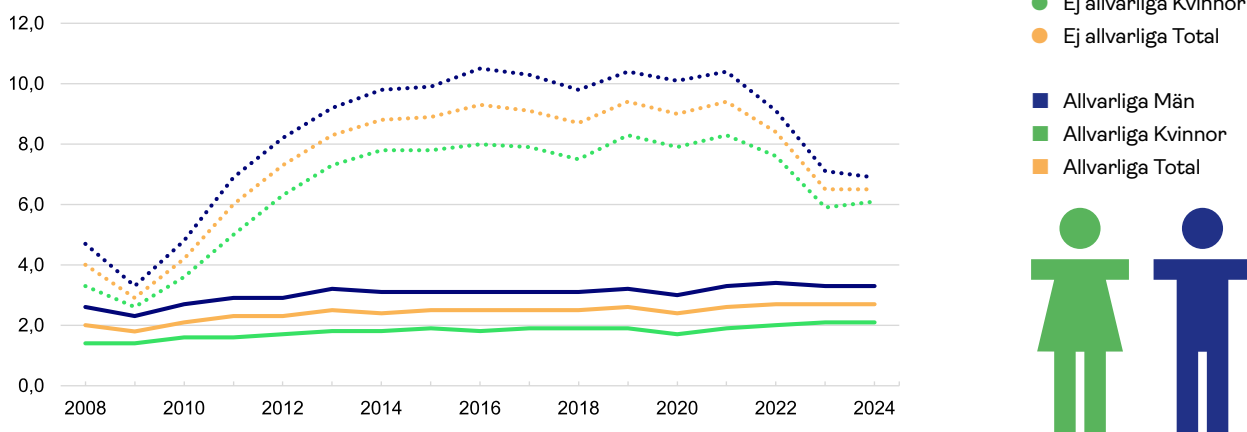
Bilaga 3a – Diagram 37

Antal godkända arbetsskador, det vill säga färdolyckor, arbetsolyckor och arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta. Total och per kön.

Bilaga 3b – Diagram 38

Antal allvarliga och ej allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta, totaler och per kön.

I **diagram 37** visas risken för samtliga arbetsskador per 1 000 sysselsatta och i **diagram 38** visas risken för både allvarliga och ej allvarliga arbetsolyckor. Varje skadeår är avläst 31 december året efter att skadan inträffat. Ökningen av antalet arbetsskador per 1 000 sysselsatta från och med 2010 har flera förklaringar. Bland annat ökad sysselsättning med fler arbetade timmar, ändrade försäkringsvillkor som gjort att fler beviljats ersättning

samt införandet av webbanmälan 2012. Ökningen av antalet arbetsskador per 1 000 sysselsatta har till största del utgjorts av ej allvarliga olyckor till följd av en administrativ förändring av hanteringen av olycksfall som saknar ersättningsanspråk. Detta illustreras i **diagram 38**, där det framgår att utvecklingen av allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta har varit relativt jämn.

Bilaga 4a – Tabell 28

Antal nya sjukfall med mer än 14 dagars sjukfrånvaro, Kommuner och regioner.

Sjukklass	Kön	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
15–90 sjukdagar*	Kvinnor	518	439	421	404	364	326	304	257	261	269	269
	Män	270	257	226	216	192	178	187	134	157	151	152
	Total	788	696	647	620	556	504	491	391	418	420	421
Mer än 90 sjukdagar	Kvinnor	29 130	31 453	31 018	27 582	26 911	24 900	24 286	24 826	24 130	25 443	26 085
	Män	3 974	4 313	4 119	3 707	3 585	3 441	3 348	3 487	3 502	3 663	3 698
	Total	33 104	35 766	35 137	31 289	30 496	28 341	27 634	28 313	27 632	29 106	29 783
Månadsersättning	Kvinnor	2 078	1 426	722	542	474	482	413	550	555	366	220
	Män	349	287	168	130	98	96	95	98	108	70	42
	Total	2 427	1 713	890	672	572	578	508	648	663	436	262
Total		36 319	38 175	36 674	32 581	31 624	29 423	28 633	29 352	28 713	29 962	30 466

*I Kommuner och regioner lämnas ersättning för korta sjukfall endast för timanställda.

Bilaga 4b – Tabell 29

Antal nya sjukfall med mer än 14 dagars sjukfrånvaro, privatanställda arbetare.

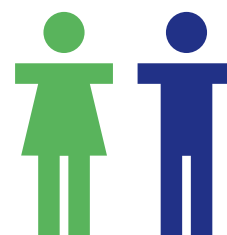
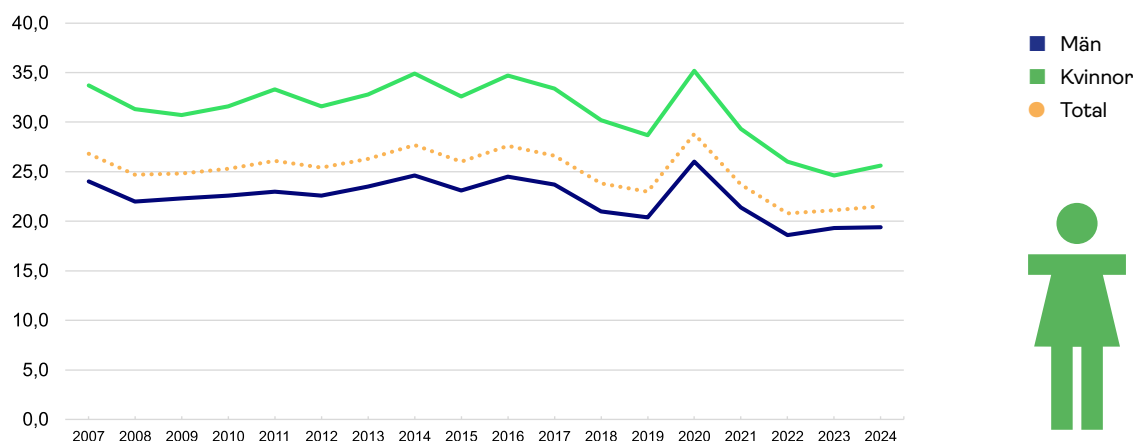
Sjukklass	Kön	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
15–90 sjukdagar	Kvinnor	13 837	13 600	14 624	14 232	13 049	12 593	14 714	12 106	11 264	12 096	12 632
	Män	22 328	21 824	23 443	23 202	21 067	20 286	24 885	20 536	18 274	18 596	18 502
	Total	36 165	35 424	38 067	37 434	34 116	32 879	39 599	32 642	29 538	30 692	31 134
Mer än 90 sjukdagar	Kvinnor	12 350	13 030	12 478	10 862	10 582	9 813	9 243	9 696	9 699	11 172	11 520
	Män	17 257	18 282	17 888	15 829	15 645	15 141	14 453	14 931	14 620	14 954	15 066
	Total	29 607	31 312	30 366	26 691	26 227	24 954	23 696	24 627	24 319	26 126	26 586
Månadsersättning	Kvinnor	1 222	839	486	292	283	217	238	266	285	193	114
	Män	1 584	1 125	724	503	476	367	418	550	523	390	199
	Total	2 806	1 964	1 210	795	759	584	656	816	808	583	313
Total		68 578	68 700	69 643	64 920	61 102	58 417	63 951	58 085	54 665	57 401	58 033

I **bilaga 4b** redovisas både långa och korta sjukfall för privatanställda arbetare. Det totala antalet sjukfall minskade mellan 2020 och 2022, för att sedan öka

2023 och 2024. Ökningen 2024 berodde på att både antalet korta sjukfall som varat mellan 15–90 dagar och antalet långa sjukfall på mer än 90 dagar har ökat.

Bilaga 4c – Diagram 39

Antal korta sjukfall (15–90 dagar) per 1 000 sysselsatta, efter kön. Privatanställda arbetare.

Bilaga 5a – Tabell 30

Nya sjukfall med mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning 2023 och 2024.
De vanligaste diagnoserna uppdelade efter kön, Kommuner och regioner.

Diagnos	Kvinnor	Andel av alla diagnoser för kvinnor	Män	Andel av alla diagnoser för män	Total	Andel av alla diagnoser
Andningsorganens sjukdomar	402	0,8 %	55	0,7 %	457	0,8 %
Cirkulationsorganens sjukdomar	952	1,8 %	463	6,2 %	1 415	2,4 %
varav Akut hjärtinfarkt	48	0,1 %	42	0,6 %	90	0,2 %
Andra former av hjärtsjukdom	230	0,4 %	147	2,0 %	377	0,6 %
Sjukdomar i hjärnans kärl	438	0,8 %	186	2,5 %	624	1,0 %
Covid-19	179	0,3 %	32	0,4 %	211	0,4 %
Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbnings- och ämnesomsättningsjukdomar	316	0,6 %	57	0,8 %	373	0,6 %
Faktorer av betydelse för hälsotillståndet och för kontakter med hälso- och sjukvården	311	0,6 %	59	0,8 %	370	0,6 %
Graviditet, förlossning och barnsängstid	1 848	3,5 %		0,0 %	1 848	3,1 %
Hudens och underhudens sjukdomar	149	0,3 %	20	0,3 %	169	0,3 %
Matsmältningsorganens sjukdomar	503	1,0 %	115	1,5 %	618	1,0 %
Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	24 393	46,8 %	3 076	41,2 %	27 469	46,1 %
varav Anpassningsstörningar och reaktion på svår stress	15 718	30,2 %	1 542	20,6 %	17 260	29,0 %
Förstämningssyndrom	4 656	8,9 %	868	11,6 %	5 524	9,3 %
Ångestsyndrom	3 016	5,8 %	421	5,6 %	3 437	5,8 %
Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet	105	0,2 %	14	0,2 %	119	0,2 %
Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	11 341	21,8 %	1 652	22,1 %	12 993	21,8 %
varav Ledsjukdomar	4 417	8,5 %	647	8,7 %	5 064	8,5 %
Ryggsjukdomar	3 999	7,7 %	657	8,8 %	4 656	7,8 %
Sjukdomar i mjukvävnader	2 449	4,7 %	280	3,7 %	2 729	4,6 %
Sjukdomar i nervsystemet	1 735	3,3 %	252	3,4 %	1 987	3,3 %
Sjukdomar i urin- och könsorganen	268	0,5 %	51	0,7 %	319	0,5 %
Sjukdomar i ögat och närliggande organ	166	0,3 %	37	0,5 %	203	0,3 %
Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	204	0,4 %	36	0,5 %	240	0,4 %
Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	3 826	7,3 %	710	9,5 %	4 536	7,6 %
Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras på annan plats	1 681	3,2 %	225	3,0 %	1 906	3,2 %
Tumörer	3 385	6,5 %	546	7,3 %	3 931	6,6 %
Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar	164	0,3 %	36	0,5 %	200	0,3 %
Övriga diagnoser och saknade värden	186		37		223	
Total	52 114		7 473		59 587	

Bilaga 5b – Tabell 31

Nya sjukfall med mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning 2023 och 2024.
De vanligaste diagnoserna uppdelade efter kön, privatanställda arbetare.

Diagnos	Kvinnor	Andel av alla diagnoser för kvinnor	Män	Andel av alla diagnoser för män	Total	Andel av alla diagnoser
Andningsorganens sjukdomar	181	0,8 %	311	1,0 %	492	0,9 %
Cirkulationsorganens sjukdomar	440	1,9 %	1 758	5,7 %	2 198	4,1 %
Akut hjärtinfarkt	20	0,1 %	201	0,7 %	221	0,4 %
Andra former av hjärtsjukdom	136	0,6 %	516	1,7 %	652	1,2 %
Sjukdomar i hjärnans kärl	176	0,8 %	671	2,2 %	847	1,6 %
Covid-19	43	0,2 %	52	0,2 %	95	0,2 %
Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbnings- och ämnesomsättningsjukdomar	141	0,6 %	210	0,7 %	351	0,7 %
Faktorer av betydelse för hälsotillståndet och för kontakter med hälso- och sjukvården	134	0,6 %	231	0,8 %	365	0,7 %
Graviditet, förlossning och barnsängstid	1 536	6,7 %		0,0 %	1 536	2,9 %
Hudens och underhudens sjukdomar	78	0,3 %	146	0,5 %	224	0,4 %
Matsmältningsorganens sjukdomar	273	1,2 %	600	2,0 %	873	1,6 %
Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	8 197	35,6 %	6 536	21,4 %	14 733	27,5 %
Anpassningsstörningar och reaktion på svår stress	4 176	18,2 %	2 575	8,4 %	6 751	12,6 %
Förstämningssyndrom	1 964	8,5 %	2 025	6,6 %	3 989	7,4 %
Ångestsyndrom	1 459	6,3 %	1 205	3,9 %	2 664	5,0 %
Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet	66	0,3 %	67	0,2 %	133	0,2 %
Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	6 598	28,7 %	11 729	38,3 %	18 327	34,2 %
Ledsjukdomar	2 353	10,2 %	4 300	14,0 %	6 653	12,4 %
Ryggsjukdomar	2 216	9,6 %	4 473	14,6 %	6 689	12,5 %
Sjukdomar i mjukvävnader	1 814	7,9 %	2 579	8,4 %	4 393	8,2 %
Sjukdomar i nervsystemet	813	3,5 %	1 102	3,6 %	1 915	3,6 %
Sjukdomar i urin- och könsorganen	115	0,5 %	211	0,7 %	326	0,6 %
Sjukdomar i ögat och närliggande organ	58	0,3 %	205	0,7 %	263	0,5 %
Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	70	0,3 %	79	0,3 %	149	0,3 %
Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	2 034	8,8 %	4 390	14,3 %	6 424	12,0 %
Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras på annan plats	870	3,8 %	1 022	3,3 %	1 892	3,5 %
Tumörer	1 181	5,1 %	1 658	5,4 %	2 839	5,3 %
Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar	77	0,3 %	147	0,5 %	224	0,4 %
Övriga diagnoser och saknade värden	94		155		249	
Total	22 999		30 609		53 608	

Bilaga 6a – Tabell 32

**Mediansjukfrånvarotid i dagar vid de vanligaste diagnoserna 2023–2024.
Kommuner och regioner.**

Diagnos	Kvinnor	Män
Andningsorganens sjukdomar	269	255
Cirkulationsorganens sjukdomar	360	295
varav Akut hjärtinfarkt	204	230
Andra former av hjärtsjukdom	272	259
Sjukdomar i hjärnans kärl	360	360
Covid-19	360	286
Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningssjukdomar	222	265
Faktorer av betydelse för hälsotillståndet och för kontakter med hälso- och sjukvården	231	196
Graviditet, förlösning och barnsängstid	152	
Hudens och underhudens sjukdomar	214	282
Matsmältningsorganens sjukdomar	229	189
Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	288	267
varav Anpassningsstörningar och reaktion på svår stress	285	264
Förstämningssyndrom	300	261
Ångestsyndrom	265	256
Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbingar i immunsystemet	234	278
Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	231	203
varav Ledsjukdomar	208	182
Ryggsjukdomar	259	241
Sjukdomar i mjukvävnader	232	204
Sjukdomar i nervsystemet	308	360
Sjukdomar i urin- och könsorganen	269	353
Sjukdomar i ögat och närliggande organ	360	266
Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	306	287
Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	180	170
Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras på annan plats	261	288
Tumörer	360	347
Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar	257	217
Total	262	247

Bilaga 6b – Tabell 33

**Mediansjukfrånvarotid i dagar vid de vanligaste diagnoserna 2023–2024.
Privatanställda arbetare.**

Diagnos	Kvinnor	Män
Andningsorganens sjukdomar	215	201
Cirkulationsorganens sjukdomar	281	209
varav Akut hjärtinfarkt	134	152
Andra former av hjärtsjukdom	211	189
Sjukdomar i hjärnans kärl	360	318
Covid-19	220	207
Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningssjukdomar	223	213
Faktorer av betydelse för hälsotillståndet och för kontakter med hälso- och sjukvården	214	170
Graviditet, förlösning och barnsängstid	137	
Hudens och underhudens sjukdomar	168	183
Matsmältningsorganens sjukdomar	186	180
Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	241	228
varav Anpassningsstörningar och reaktion på svår stress	236	219
Förstämmningssyndrom	246	231
Ångestsyndrom	221	213
Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbingar i immunsystemet	230	231
Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	195	182
varav Ledsjukdomar	179	169
Ryggsjukdomar	207	201
Sjukdomar i mjukvävnader	203	180
Sjukdomar i nervsystemet	194	230
Sjukdomar i urin- och könsorganen	167	222
Sjukdomar i ögat och närliggande organ	219	191
Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	168	200
Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	159	152
Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras på annan plats	210	203
Tumörer	360	317
Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar	211	182
Total	204	194

Bilaga 7a – Tabell 34

Risk (antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta) efter ålder och avtalsområde. Kommuner och regioner.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
16–25 år	7,5	8,1	8,5	8,5	9,0	7,5	6,7	5,8	6,3	6,6	6,9
26–35 år	20,8	22,2	23,4	21,8	20,7	18,9	17,3	17,4	17,5	19,3	20,8
36–45 år	29,2	30,6	29,3	25,1	23,7	22,4	21,1	21,4	20,3	20,8	22,5
46–55 år	36,0	37,5	34,5	29,3	28,0	26,0	25,6	27,9	24,9	25,7	25,9
56–64 år	41,2	43,0	39,4	34,3	33,3	30,9	30,9	32,1	32,0		
56–65 år										31,5	32,7
Total	30,3	31,5	29,6	25,9	24,9	23,1	22,3	23,2	22,2	23,0	24,1

Bilaga 7b – Tabell 35

Risk (antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta) efter ålder och avtalsområde. Privatanställda arbetare.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
16–25 år	8,7	8,5	8,8	7,7	7,8	7,0	6,2	5,7	5,5	5,9	6,2
26–35 år	16,4	16,9	16,3	14,3	14,2	13,0	12,9	12,8	12,7	14,5	14,7
36–45 år	24,5	24,7	23,1	19,0	17,6	17,0	16,1	17,1	15,8	16,9	17,6
46–55 år	33,3	32,3	30,8	26,0	24,6	22,6	23,0	24,0	23,4	23,4	23,1
56–64 år	45,1	45,3	41,4	36,1	34,6	32,4	31,8	34,7	33,8		
56–65 år										32,4	34,8
Total	24,1	23,8	22,6	19,3	18,6	17,4	17,2	17,9	17,2	17,9	18,6

Bilaga 7c – Tabell 36

Risk (antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta) efter ålder, totalt.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
16–25 år	8,3	8,4	8,7	8,0	8,1	7,1	6,3	5,7	5,8	6,1	6,4
26–35 år	18,1	19,0	19,2	17,3	16,8	15,4	14,7	14,7	14,7	16,5	17,1
36–45 år	26,8	27,7	26,2	22,1	20,7	19,7	18,6	19,3	18,1	18,9	20,0
46–55 år	34,7	35,0	32,8	27,7	26,4	24,4	24,4	26,1	24,2	24,6	24,6
56–64 år	42,8	44,0	40,2	35,1	33,9	31,6	31,3	33,2	32,8		
56–65 år										31,9	33,7
Total	27,0	27,4	25,9	22,4	21,5	20,1	19,6	20,4	19,6	20,3	21,1

Bilaga 8a – Tabell 37

Åldersstandardiserad risk och antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2024 efter kön. Kommuner och regioner.

	Åldersstandardiserad risk	Risk
Kvinnor	26,8	28,3
Män	11,0	11,7

Bilaga 8b – Tabell 38

Åldersstandardiserad risk och antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2024 efter kön. Privatanställda arbetare.

	Åldersstandardiserad risk	Risk
Kvinnor	27,0	23,6
Män	16,4	16,0

Yrkes- grupper

Yrkesgrupperna i rapporten baseras på standard för svensk yrkesklassificering, SSYK.

C1 står för huvudgrupp 1 "Chefsyrken". H2 står för yrken inom huvudgrupp 2, "Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens". H3 står för yrken inom huvudgrupp 3, "Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande".

Arkitekter och lantmätare, designers och formgivare

Banktjänstemän

Barnskötare och fritidsledare m.fl.

Biblioteks- och arkivassistenter m.fl.

Brandpersonal

Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.

Byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl.
Betongarbete, anläggningsarbete och grovplåtslagare

Byggnadsmålare

Byggnadsträarbetare

C1 ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan administration

C1 hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice

C1 IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsverksamhet

C1 övrig servicenäring

Civilingenjörer och IT-specialister

Däckspersonal, lotsar och fartygsbefäl

Elektriskt arbete

Installationselektriker, elmontörer och reparatörer, tele- och elektronikreparatörer, distributionselektriker, montörer av el- och teleutrustning

Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.

Fastighetsskötare, skorstensfejare och saneringsarbete, vaktmästare, mätaravläsning, renhållnings- och återvinningsarbete, övrig säkerhetspersonal

Förskollärare och fritidspedagoger

Försäljare inom handel, m.m.

Godshanterings- och lagerarbete m.fl.

Speditörer, lagerassistenter, truckförare, godshanterare och expressbud

Golvläggare

Grafiskt arbete

Etsare och gravörer, tryckare, bokbinderiarbetare, maskinoperatörer

Gruv- och bergarbete och stenhuggare

Ingenjörer och tekniker

Isolerings- och VVS-montörer

Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete

Växtodlare inom jordbruk och trädgård, trädgårdsanläggare, djuruppfödare och djurskötare, växtodlare och djuruppfödare (blandad drift), skogsbrukare, maskinförare, fiskodlare, jägare och fiskare

Kontors- och kundserviceyrken

Kriminalvårdare

Livsmedelsarbete

Slaktare, styckare, bagare, konditorer, provsmakare, maskinoperatör

Läkare**Lärare och skolledare****Metall- och övrigt industriellt arbete**

Mekaniker, operatörer, montörer, tråddragare, maskinbefäl, gjutare, svetsare, tunnplåtslagare, riggare och kabelsplitsare, smeder, verktygsmakare, slipare, lackerare, glashyttarbetare, glasgravörer, dekorationsmålare, processoperatörer, maskinoperatörer, handpaketerare

Militärt arbete (endast anställda)

Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.

Pappers- och pappersmassearbete**Poliser, tullbevakningspersonal****Prof. idrottsutövare och idrottstränare****Restaurang- och storköksarbete****Sjuksköterskor och barnmorskor****Socialt arbete**

Behandlingsassistenter, chefer för mindre enheter inom vård och omsorg, psykologer, socialsekreterare och kuratorer

Städare och fönsterputsare**Takmontörer och glastekniker****Tandvårdsarbete**

Tandläkare, tandhygienister tandsköterskor

Textil-, skinn- och läderindustriarbete

Maskinoperatörer, blekning, färgning och tvättning, övriga maskinoperatörer, textil-, skinn- och läderindustri, skräddare och ateljésömmerskor m.fl., sömmare, läderhantverkare och skomakare, tapetserare

Träindustriarbete

Träbearbetningsarbete (möbelsnickare, maskinoperatörer, korgmakare, montörer), sågverksarbete

Tågvärdar

Undersköterskor, vårdbiträden och personliga assistenter m.fl.

Väktare, ordningsvakter

Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)

Yrken inom friskvård och kultur (ej idrottare/tränare/fritidsledare)

Yrken inom IT, ljud- och ljus teknik m.m. (H3)

Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)

Yrkesförare

Lastbils-, långtradar-, buss-, lok-, spårvagns- och taxiförare

Övrig servicepersonal och hemservicepersonal**Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete**

Apotekare, arbetsterapeuter, dietister, djursjukvårdare, logopedier, receptarier, sjukgymnaster

Begrepp

Nedan förklarar vi de vanligaste begreppen i rapporten. Godkänd arbetsskada, godkänt arbetsolycksfall eller godkänd arbetssjukdom används i de flesta av tabellrubrikerna i avsnittet om arbetsskador. Med det vill vi understryka att det som redovisas är godkända fall enligt försäkringsvillkoren och inte samtliga anmälda fall.

Arbetsskada

Arbetsolycksfall, arbetssjukdom och färdolycksfall.

Arbetsolycksfall

Olycksfall som inträffar i arbetet.

Allvarliga arbetsolycksfall

Arbetsolycksfall som leder till sjukfrånvaro i mer än 30 dagar (eller motsvarande läkningstid utan sjukfrånvaro) och/eller medicinsk invaliditet eller dödsfall.

Arbetssjukdom

Sjukdom som uppkommit eller försämrats till följd av arbetet eller arbetsförhållandena. För att en arbetssjukdom ska ge ersättning från TFA eller TFA-KL måste den vara godkänd av Försäkringskassan eller finnas i den så kallade ILO-förteckningen av arbetssjukdomar. Besvären måste också kvarstå i minst 180 dagar efter den dag då sjukdomen visade sig.

Diagnos för arbetssjukdom

Diagnos sätts efter läkarintyg/läkarutlåtande eller motsvarande.

Diagnos för sjukfall/sjukfrånvaro

Diagnos sätts efter läkarintyg/läkarutlåtande eller motsvarande. Till och med december 2003 kodades diagnoser med utgångspunkt från klassificeringsstandarderna ICD-9 (Socialstyrelsen 1987). Därefter kodas diagnoser enligt ICD-10 (Socialstyrelsen 2026).

Efterskydd

Efterskydd finns i sjukförsäkringen (AGS, AGS-KL) och innebär att försäkringen kan fortsätta att gälla under 720 dagar efter att en anställning eller en verksamhet har upphört. Arbetslösa kan därför omfattas av sjukförsäkringen. Reglerna om efterskydd gäller även vid längre tids frånvaro, till exempel tjänstledighet.

Färdolycksfall

Olycksfall som inträffar vid färd till eller från arbetet.

Insjuknandeår

Det år sjukfallet påbörjas.

Långa sjukfall/långvarig sjukfrånvaro

Sjukfall som leder till mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning.

Medicinsk invaliditet

Försäkringsmedicinskt mått som anges i procent (%). Det är ett mått på den bestående kroppsliga funktionsnedsättningen till följd av arbetsskadan. Den medicinska invaliditetsgraden avgörs först då skadan har nått ett varaktigt tillstånd och inga förändringar är att vänta. Fram till dess görs en preliminär uppskattning av skadans svårighetsgrad.

Månadsersättning

Afa Försäkring betalar ut månadsersättning till personer med beviljad sjuk- och aktivitetsersättning från Försäkringskassan, som omfattas av AGS eller AGS-KL.

Risk

I denna rapport beräknas risk som antal fall per 1 000 sysselsatta. Antal fall kan till exempel vara antal allvarliga arbetsolycksfall eller antal långa sjukfall.

Samsjuklighet

Med samsjuklighet menas att en person uppfyller diagnostiska kriterier för flera sjukdomar.

Skadeår/visandeår

Det är ett olycksfall inträffade eller en arbetssjukdom visade sig. En arbetssjukdom anses ha visat sig vid första läkarbesöket eller första dagen med sjukfrånvaro med anledning av skadan.

Referenser

Statistiska centralbyrån, SCB (2012)

Mis 2012:11 SSYK 2012 Standard för svensk yrkesklassificering 2012.
Örebro: Statistiska centralbyrån.

Socialstyrelsen (2026)

"Internationell statistisk klassifikation av sjukdomar och relaterade
hälsoproblem – systematisk förteckning, svensk version 2026".

Uppgifter i vårt skaderegister – metod och urval

Händelseförlopp – hur gick arbetsolyckan till?

För varje arbetsolycksfall registreras information om hur olyckan gått till och hur skadan uppstått. Vid anmälan får den skadade svara på tre frågor:

- 1 Vad sysslade du med när olyckan inträffade?
- 2 Vad orsakade olyckan?
- 3 Vad gjorde du dig illa på (hur uppstod skadan)?

Den skadade får möjlighet att med egna ord svara på frågorna i fritext. En fritextbeskrivning av händelseförloppet ger goda möjligheter att specificera detaljer som är viktiga för att veta vilka praktiska skadeförebyggande åtgärder man kan ta till för att olycksfall ska kunna undvikas i framtiden. Sedan 2005 registreras svaren som löpande fritext. I rapporten har händelseförloppen klassificerats direkt med ledning av de fritextbaserade svaren.

Beräkning av risk

För att identifiera de yrkesgrupper i arbetslivet som oftare råkar ut för arbetsskada och/eller långvarig sjukfrånvaro har vi beräknat hur många fall som inträffar per 1 000 sysselsatta i åldrarna 16–65 år och per år. Uppgift om antal sysselsatta fördelat på kön, åldersgrupp, näringsgren, yrkeskod och sektor kommer från SCB:s yrkesregister.¹

Ålderstandardisering av risk

Förekomsten av sjukdomar påverkas av ålder och ser olika ut för kvinnor och män. Även risken för att drabbas av olika typer av arbetsolyckor kan påverkas av ålder och ser olika ut för könen. Den som vill jämföra sjukdomsfrekvensen mellan yrkesgrupper behöver ta hänsyn till eventuella skillnader i ålder och kön mellan grupperna. I rapporten har vi beräknat en ålderstandardiserad risk för olika yrkesgrupper och kön att drabbas av långvarig sjukfrånvaro. Vi har också beräknat risken att drabbas av olika typer av arbetsolycksfall i förhållande till genomsnittet för olika åldersgrupper och kön. I exemplet nedan beräknas den risken i förhållande till genomsnittet för kvinnor i åldersgruppen 26–35 år.

¹ Yrkesregistret baseras på SCB:s befolkningsregister (RTB), register över befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) samt register över befolkningens utbildning (UREG). Yrkesuppgiften kommer från ett tjugotal källor, men i första hand hämtas uppgifter för anställda från SCB:s årliga officiella lönestrukturstatistik.

Exempel

(Fiktiva siffror)

- ▶ Totalt antal sysselsatta kvinnor är 100 000.
- ▶ I åldersgruppen 26–35 år finns det 20 000 sysselsatta kvinnor.
- ▶ Antal olycksfall som kvinnor i alla åldrar råkar ut för är 1 500.
- ▶ Antal olycksfall för kvinnor i åldersgruppen 26–35 år är 600.

A Risken för kvinnor att drabbas av ett olycksfall:

$$\frac{\text{Antal olycksfall för kvinnor i alla åldrar}}{\text{Antal sysselsatta kvinnor i alla åldrar}} = \frac{1\,500}{100\,000} = 0,015$$

B Risken för kvinnor i åldrarna 26–35 år att drabbas av ett olycksfall:

$$\frac{\text{Antal olycksfall för kvinnor i åldern 26–35 år}}{\text{Antal sysselsatta kvinnor i åldern 26–35 år}} = \frac{600}{20\,000} = 0,03$$

Risken för kvinnor i åldrarna 26–35 år att drabbas av ett olycksfall i jämförelse med samtliga kvinnor:

$$\frac{\text{B}}{\text{A}} = \frac{0,03}{0,015} = 2,0$$

Med liknande räkneexempel för kvinnor i genomsnitt (alla åldrar) blir risken 1,0 att drabbas av ett olycksfall. Detta betraktas då som ett normalvärde. Risken för kvinnor i åldrarna 26–35 år är alltså dubbelt så hög som för kvinnor generellt (normalvärde).

Länsuppgifter

I de tabeller där vi redovisar länsstatistik är det efter uppgift om var den skadade bor, inte efter var personen befann sig när skadan inträffade.

Afa Försäkrings skaderegister

Afa Försäkring har det senaste året förändrat sitt datalager där alla uppgifter om skador är lagrade. Detta medför att uppgifter från tidigare år i denna rapport inte kan jämföras med motsvarande uppgifter i tidigare rapporter som Afa Försäkring har gett ut.

Preliminära uppgifter

Om inte annat anges utgår statistikbearbetningarna i årets rapport från de ärenden som rapporterats in och godkänts av Afa Försäkring till och med december 2025. Statistiken redovisas per det år då olycksfallet eller sjukskrivningen inträffade. Arbetssjukdomarna redovisas för det år sjukdomen visade sig. Uppgifterna för de senaste åren är ofullständiga, då det finns viss eftersläpning i inflödet av våra ärenden.

Dessutom sker det, särskilt när det gäller de senaste åren, en viss förskjutning av skadornas allvarlighet. Det kan i en del fall dröja flera år innan det står klart vilka medicinska, ekonomiska och individuella konsekvenser en viss skada eller sjukdom kommer att medföra. Detta försvårar jämförelser av skadeutvecklingen över tid. I avsnitt redovisar vi ett antal tidsserier där varje år har avlästs ett eller två år efter det att skadan/sjukskrivningen inträffade.

Vill du ta del av tidigare
och kommande rapporter?
Ladda ner och prenumerera här:

afaforsakring.se/statistikrapporter

Publikation av Afa Försäkrings analysavdelning.
Kontakt: analys@afaforsakring.se

Afa Försäkring • 106 27 Stockholm • 0771-88 00 99 • afaforsakring.se

afa
FÖRSÄKRING